

انجيل مَتَّى

۱

شَجَرَه نامَه عيسی مَسِيح

۱ شَجَرَه نامَه عيسی مَسِيح،
که از نَسَل داوود پادشاه و ابراهيم پيغامبر هاد:
۲ ابراهيم باي اسحاق،
اسحاق باي يعكوب و
يعكوب باي يهودا و كاگتاش هاد.
۳ يهودا باي فِرِص و زراح هاد
وَ اسم نَنَشو تامار هاد.
فِرِص، باي حَضرون،
و حَضرون باي رام هاد،
۴ رام باي عَميناداب هاد،
عَميناداب باي نَحْشون،
و نَحْشون باي سَلمون هاد.
۵ سَلمون باي بوَعَز هاد. نَنَه بوَعَز راحاب هاد.
بوَعَز باي عوبيد هاد و نَنَه عوبيد
روت هاد.
عوبيد باي يَسا هاد.
۶ يَسا باي داوود هاد،
داوود باي سليمان هاد.
نَنَه سليمان گبل از اِكه زين داوود بيه، زين اوريا هاد.

۷ سلیمون بای رُحْبعام هاد،
و رُحْبعام بای آبیآ، و آبیآ بای آسا هاد.
۸ آسا بای یهوشافاط هاد،
یهوشافاط بای یورام،
و یورام بای عَزْیا هاد.
۹ عَزْیا بای یوتام هاد، یوتام بای آحاز،
و آحاز بای حَزَقیا هاد.
۱۰ حَزَقیا بای مَنسی هاد، مَنسی بای آمون،
و آمون، بای یوشیا هاد.
۱۱ یوشیا، بای یَکُنیا و کاکتاش هاد.
تی اَرْمونا هاد که یهودنیا اُ بابل
تبعید بُدت.

۱۲ بعد از تبعید یهودنیا اُ بابل:
یَکُنیا بای شِئَلتِئیل و شِئَلتِئیل
بای زِروباہل هاد.
۱۳ زِروباہل بای آبیهود هاد،
آبیهود بای اِلِیاقِیم،
و اِلِیاقِیم بای عازور هاد.
۱۴ عازور بای صادوق هاد،
صادوق بای آخیم،
و آخیم، بای اِلیود هاد.
۱۵ اِلیود بای اِلِعازار هاد، اِلِعازار بای مَتان،
و مَتان بای یِکوب هاد.
۱۶ یِکوب بای یوسف هاد، یوسف شوی مریم هاد،
که عیسی معروف و مسیح،
از آنا اُ دنیا اُم.

۱۷ پ، از زَمون ابراهیم تا زَمون داوود چہارده نسل هادِت و از زَمون داوود تا
زَمون تبعید یهودنیا اُ بابل، چہارده نسل، و از زَمون تبعید اُ بابل تا زَمون مسیح
چہارده نسل هادِت.

أَدْنِيَا أُنْدَهٗ عَيْسَى مَسِيح

^{۱۸} دُنْيَا أُنْدَهٗ عَيْسَى مَسِيح اَيْنَا هَاد: مَرِيْم، نَنْهٗ عَيْسَى، نُمَزَادِ يُوْسُفِ هَاد. وُلِي كَبَلِ اَزِ اِكِهٖ زَنِّ وِ شُو بِيْت، مَعْلُوْم بُو كِه مَرِيْم اَز رُوْح كُدُوْس خُدَا حَامَلَهٗ بُدِ. ^{۱۹} يُوْسُفِ شُوِي مَرِيْم، كِه مَرْدِ عَادَلِي هَاد وِ اَشْنَاهِيْسْت اُ مَرِيْم رُسُوَا بِكُو، تَصْمِيْمِ اَشْكِرْتِ كِه بِي سَرُوَصْدَا اَز مَرِيْم جَدَا بِيَه. ^{۲۰} وُلِي وَخْتِي يُوْسُفِ تِي اِفْكِرِيَهٗ وَا هَاد، جِخُو يَكِ فَرِشْتَهٗ خُدَاوَنْدِ تِي حُو اُ اَنَا ظَاهِر بُو وِ اَشْغَتْ: «اَيِ يُوْسُفِ، كِه اَز نَسْلِ دَاوُوْدِش، اَز اِمْتِرْسِ كِه مَرِيْم زَنْتِ بِيَه، چُوْنِ چِي كِه شُ اَشْكَامِهٗ اَز رُوْح كُدُوْسِ خُدَايَهٗ. ^{۲۱} اَنَا پُسي اُ دُنْيَا اَدَارِ وِ تُو اَسْمُشِ عَيْسَى اَنْسِيْش، چُوْنِ اَنَا اُ كَوْمُشِ اَز گَنَاهِيَاشُو نَجَاتِ اَد.» ^{۲۲} هَمَهٗ اِيَا اِتْفَاكِ اُفْتَهٗ، تَا مِ چِي كِه خُدَاوَنْدِ وَزَابُنِ اِشْعِيَايِ پِيْغَامْبِرِ اَشْكِتْسْتَاد، اُ اَنْجُوْمِ بَرَسِهٗ كِه:

^{۲۳} «بَيْنِ بَاكِرَهٗ اَيِ حَامَلَهٗ اَبِهٗ، پُسي اُ دُنْيَا اَدَارِ

وِ اَسْمُشِ عِمَانُوئِيْلِ اَنْبِيْت،»

عِمَانُوئِيْلِ عَيْنِي 'خُدَا خُوْدِ اَمَائَهٗ'. ^{۲۴} وَخْتِي يُوْسُفِ اَز حُو بِيْدَارِ اَبُو، هَمُوْنَا كِه فَرِشْتَهٗ خُدَاوَنْدِ شُ اَنَا فَرْمُو دَدِيْسْتَاد، اَنْجُوْمِ اَشْدِ وِ اُ مَرِيْمِ شُ زَنْ كِه. ^{۲۵} وُلِي تَا مَوْكَهٗ اَيِ كِه مَرِيْمِ اُ پُسُشِ اَدْنِيَا بِيَا رِ خُوْدِ اَنَا نِيْحَتْ؛ وِ يُوْسُفِ اَسْمِ اَنْ پُسا عَيْسَى اَشْتَهٗ.

۲

دِيْدَارِ اِسْتَرِّ شَنَاسِيَا

^۱ عَيْسَى تِي زَمُوْنِ هِيْرُوْدِيْسِ پَادِشَاه، تِي شَهْرِ بِيْتِ لِيْحِمِ كِه تِي مَنْطِقَهٗ يَهُودِيَهٗ هَادِ اَدْنِيَا اَمْ، بَعْدِ اَز دُنْيَا اُنْدَهٗ عَيْسَى، چَنْتَا عَالَمِ اِسْتَرِّ شَنَاسِ كِه اَز مَجُوْسِيْنَا هَادِتْ، اَز سَرَزْمِيْنِ شَرَكِ اُ شَهْرِ اَوْرُشَلِيْمِ اُنْدِتْ، ^۲ وِ شُغَتْ: «پَادِشَاهِ يَهُودِيَا كِه تَاْرَهٗ اَدْنِيَا اُنْدِ كَيْتَهٗ؟ اَسِي كِه اِسْتَرِهٗ اَنَا تِي شَرَكِ مُدِي وِ اُنْدِيْسْتِمِ اَشْبِيْپَرَسْتِم.» ^۳ وَخْتِي اِ خَبْرَا اُ گَاشِ هِيْرُوْدِيْسِ پَادِشَاهِ رَسِي، اَنَا وِ هَمَهٗ مَرْدِمِ اَوْرُشَلِيْمِ اَمْرَهٗ اَنَا پَرِيْشُوْنِ بُدِتْ. ^۴ هِيْرُوْدِيْسِ، اُ هَمَهٗ كَاهِنِيْ گَبِّ مَعْبِدِ وِ مَعْلِمِي تُوْرَاتِ كُوْمِ جَمْعِ شَاكِهٗ وِ اَز اَنَايَا اَشْپُرْسِي كِه مَسِيْحِ مَوْعُوْدِ بَايْدِ كُ اَدْنِيَا بِيَاَد. ^۵ اَنَايَا جَوَابِ شُنَاد:

«تِي بِيْتِ لِيْحِمِ يَهُودِيَهٗ، اَسِي كِه مِيكَايِ پِيْغَامْبِرِ اَشْنُوْشِيْتَهٗ كِه:

^۶ «تُو اَيِ بِيْتِ لِيْحِمِ كِه تِي سَرَزْمِيْنِ يَهُودَايِشْ،

تُو بَيْنِ حَاكِمِي يَهُودَا اَصْلَا كَامْتَهٗ نِيْهَش.

چون از تو حاکمی آدا

که اُکوم ما، اسرائیل چیپنی اکو.»

^۷ پ هیرودیس پادشاه پنهونی شُ عالمی اِسْتَر شناس جار زاد و از آنایا اُشپرسی که اِسْتَر کی ظاهر بُدستاد. ^۸ پ هیرودیس اُ آنایا شُ بیت لِحِم فِرست و شُ آنایا گت: «اچی وَدِگت اَزْدِم بَچ بَگردی و وَختی تُناجو، اُ ما خبر هاتی، ت ما هم بِلگام و اُشپَرستام.» ^۹ اِسْتَر شناسیا بعد از حرفی پادشاه، اُ ره اُفتدیت و م اِسْتَرنی که تی شرک شُدیدستاد، جلوته از آنایا اُچو تا بلاخره بَرته جی که بَچ هاد، وایست. ^{۱۰} آنایا وَ دِدِه اِسْتَر بُری خوشحال و خارام اُبدیت. ^{۱۱} وَختی اُ داخل خونه چِدیت و اُ بَچ خود نَنشو مریم شُدی، سُجده شُکه و آن بَچا پرستش شُکه. بعد صندوقچه یاشو واز شُناکه و طلا و کُنُدر و مُر اُ م بَچا تَکدیم شُکه. ^{۱۲} تی خُو اِسْتَر شناسیا هشدار دَدَ بو که اُ حِد هیرودیس پادشاه اَنگَردت، پ آنایا هم از رَهِیدو اُ مملکت خوشو چِدیت.

گروخت اُ مصر

^{۱۳} بعد از چِدِه اِسْتَر شناسیا، یک فرشته خدایوند تی خُو اُ یوسف ظاهر بو و اُشگت: «اُپابش، اُ بَچ و نَنشو وایسه و اُ مصر بَگروخ و تی اُنکا و امان تا اُ تو خبر هاتام، چون هیرودیس اَزْدِم بَچئه تا نابود اُشیکو.» ^{۱۴} پ یوسف اُپابو، م شاوا بَچ و نَنشو شایسه و اُ مصر چو، ^{۱۵} و تا موگه ای که هیرودیس مُرد تی اُنکا اُمود. اُ اتفاکا اُفته تا چی که خدایوند وَزابُن هوشع پیغامبر اُشگتستاد اُ اَنجوم بَرسه که: «اُ پُسم از مصر جار اُمزاد.»

^{۱۶} وَختی هیرودیس اُشدی که اِسْتَر شناسیا شُن انا گول زاد، بُری تَریخ بو و طَبک رَمونی که از اِسْتَر شناسیا پُرس و جو اُشکَرِدستاد، فَرمو اُشد تا تی بیت لِحِم و هَمَه م منطقَه و اُ هَمَه پُسی دو ساله و گامته و اُ بَگِشت. ^{۱۷} پ چی که اُرمیای پیغامبر اُشگتستاد اُ اَنجوم رسی که: ^{۱۸} «صدای از شهر رامه اُ گاش اُرسه.

صدای گریخ و زارن بلند.

راحیل اُسی بَچی نَسَلش گریخ اکو

و اُشنائه اُروم اُبه.

اُسی که آنایا دِگه نِهت.»

یوسف ا شهر ناصره ادگرد

^{۱۹} ولی بعد از اکه هیرودیس مُرد، یک فرشته خداوند تی خو ا یوسف که تی مصر هاد ظاهر بو ^{۲۰} و ا شگت: «آپایش، ا بیچ و نئشو واسه و ا سرزمین اسرائیل اچا، چون انایاکه شئست ا بیچ بگشت، مُردست.» ^{۲۱} یوسف آپابو، بیچ و نئشو شاسیه و ا سرزمین اسرائیل چو. ^{۲۲} ولی وختی ا شئسنت آرکلائوس و جی باشو هیرودیس تی منطقه یهودیه حکومت کِردا، ا شترسی ا آنکا اچه و چون تی خو شن انا هشدار ددستاد، ا طرف منطقه جلیل چو. ^{۲۳} یوسف چو و تی ناصره آمود. اینا بو تا چی که پیغامبریا شگتستاد ا انجوم برسه که «ا انا ناصری اگات.»

۳

یحیای تعمیددهنده ره مسیح آماده اگو

^۱ بُری سال از انده انایا ا شهر ناصره گذشت. تی آن رازیا یحیای تعمیددهنده اَم و تی بیابن یهودیه ش مردم تعلیم اَد. ^۲ یحیی شگت: «توبه بکنی، چون پادشاهن اسمو، نَزیکه.» ^۳ اسی که یحیی مئه که ا شعیای پیغامبر دربارش ا شگته:

«صدای یک نفر تی بیابو که کال اگو:

”ره خداوندا آماده اکنی!

مسیریاشاراست اکنی!“»

^۴ یحیی جمه از پشم ا شتر شبار اکه و کمر بند چرمی ش کمرش ا بست، خوراگش میگ و عسل صحره هاد. ^۵ م موگوا مردم از شهر اورشلیم و گل منطقه یهودیه، و از همه اطراف رود اردن ا حد یحیی اچدت و ^۶ ا گناهیاشو اعتراف شوکه، و از دست یحیی تی رود اردن غسل تعمید شواگرت.

^۷ ولی وختی یحیی اشدی که بُری از عالمی فرکه فریسی و صدوقی شحد دانیدت تا تعمید بگرت، ش انایا گت: «ای شما که از تخم و ترکه مار هی، ک ش شما هشدار د تا از غضبی که اندا بگروخی؟ ^۸ پ گری بکنی که معلوم ببه توبه نُکُرد. ^۹ و خود خوتو مگائی: ”اما از نسل ابراهیم پیغامبریم.“ اسی که ا شما اگام، خدا ششابه از ا سنگیهوا اسی ابراهیم اولاد ا وجود بیار. ^{۱۰} حتی هم الانشم تیشه ا ریشه درختیا رسد. هر درختی که میوه خش ند بِلد ا به و تی تش

بِسْتَهْ أَبِه.

۱۱ «ما اُشما اسی توبه، وَ هُوَ تعمید اَتام؛ ولی کسی که بعد از ما ادا گُدرئش از ما بَشْتَه؛ و ما حتی لیاکت اُمنی چِنِنیاش واسیام، انا اُشما وَ روح کدوس خدا و تَش تعمید اَد. ۱۲ انا چَنگکش اُشبارِ و خَرمائش پاک اَدکو و گانومش تی انبار جمع اَدکو، ولی کاهای تی تَشی که هِسوخت خاموش انا بَه اَسْخِنِه.»

غُسل تعمید عیسی

۱۳ م موگوا عیسی از منطگه جلیل اُرود اَرْدُن حَدِ یحیی اُمّ تا از انا تعمید بَگر. ۱۴ یحیی سعی اُشیکه جلوو اِگر عیسی بَگر و شُ انا گت: «ماهام که باید از تو تعمید بَگرام، تو حَدِ ما اُنداش؟» ۱۵ ولی عیسی جواب اُشد: «بهر الان اینا بَیه، چون اسی اُما وَلِمِه که هَمَه حُکمِ شریعتا اُنجوم هاتِم.» پَ یحیی راضی بو. ۱۶ وَختی عیسی تعمید اُشگرت، تا از هُو دَر اُمّ، جِخُو اَسْمونیا لِی انا واز اَبَدِت و اُروح خدا اُشدی که چُن کموتری زیر اُمّ و لِی انا شَسْت؛ ۱۷ واز اَسْمو صدایی اُمّ که: «ایه پُس عزیزوم که بُری از انا راضیام.»

۴

امتحان بُدِه عیسی

۱ م موگوا روح خدا، اُعیسی شُ بیابو بو تا ابلیس امتحائش بکو. ۲ بعد از اِکه عیسی چهل راز و چهل شُوروزَه اُشگرت، گُشئش هاد. ۳ امتحان کَننده اُمّ و شُ عیسی گت: «اگه پُس خدائش، اُ اِسَنگِیَه وَا فَرْمو هادِ تَ اَنو بَیت.» ۴ ولی عیسی جواب اُشد: «تی کتاب تورات نوشته بُدِ که:

«انسان فُکط وَ نو زنده نی،

بلکه وَ هر کلومی که از دهن خدا دَر ادا.»

۵ بعد ابلیس اُعیسی شُ شهر مُکَدَس که اورشلیمه بو و لِی بلندترین جی معبد اُشئنه، ۶ و شُ انا گت: «اگه تو پُس خدائش، اُخوت زیر هُبی، اسی که تی کتاب زبور داوود نوشته بُدِ:

«اُنا اُفرشتیاش دربارَه تو فَرْمو اَد.»

و

«انایا لِی دَسْتیاشو تَبَرِت،

که نیکو پات اُسنگی بَخَه. «
عیسی شُ انا جواب دَ: «إِهم تِی کتاب تورات نوشتَه بُدِ کِه،
»خداوند، خدای خوتا امتحان مَکو.»

دَفیدو ابلیس اُ عیسی شُ لِی کاو بُری بلندی بو و هَمَه پادشاهِی دنیا و شکوه
و جلالشو، شُ انا نِشو دَ^۹ و شُ عیسی گُت: «اگَه اُ ما سُجده بَکِنِش و
بِپَرستِش، هَمَه اِیا اُ تو اَتم.»^{۱۰} پَ عیسی شُ انا گُت: «دور اِبِش اِی شیطون!
چون تِی کتاب تورات نوشتَه بُدِ که:

»خداوند، خدای خوتا بَپرست

و فَکَط اُ انا خدمت بَکو.»

م موگوا ابلیس اُ عیسی وِل اَشِکِه و فرشتیا اُنَدِت، اُ عیسی خدمت شُکِه.

عیسی خدمتُش شروع اَکو

وختی عیسی اَششُفُت که اُ یحیی شُگِرِته، اُ منطقَه جلیل اَگِشت.
^{۱۳} عیسی از شهر ناصِرَه دَر اَم و اُ شهر کَفَرناحوم چو و تِی اَنکا اَمود. کَفَرناحوم
حَد دریاچه جلیل و تِی منطقَه زَبولون و نَفتالی هاد. ^{۱۴} اُ اتفاق اُفْتَه تا چِی که
إشعیای پیغامبر اَشگتِستاد، اُ اَنجوم بَرسَه که:

^{۱۵} «سرزمین زَبولون و سرزمین نَفتالی،

رَه دریاچه جلیل، اَنراو رود اَرْدُن،

جلیل غیر یهودِنیا؛

^{۱۶} مردمی که تِی تاریکی زندگی اَکِنِت،

نور گاتی شُدِد،

و اُ اَنایاکه تِی سرزمین و سایه مرگ زندگی اَکِنِت،

نوری اَشزاد.»

^{۱۷} از م زَمونا عیسی شروع اُ اعلام کِرْدَه اُ پیغوما اَشِکِه که: «توبَه بَکِنِی، چون
پادشاهِی اَسِمو، نَزیکَه!»

اولین شاگردی عیسی

^{۱۸} وختی عیسی لَب دریاچه جلیل رَه اَچو، اُ دوتا کاک اُشدی، و اسم شَمعون،
که شُن انا پَطْرُس اُگت، و کاکشو اَندریاس. اَنایا تور شُن تِی هُو اَبست، چون
مَهیگیر هادِت. ^{۱۹} عیسی شُ اَنایا گُت: «اَزْدُمبالَه ما بِلگی، و ما اُ شما صیاد
آدامیا اَکِنام.»^{۲۰} اَنایا جُخو توریاشو وِل شُکِه و اَزْدُمبالَه عیسی جِدِت.

۲۱ هَمِينَاكِه اَجِدْتِ، عَيْسَى اُ دوتا كَاكِي دِگَه اُشْدَى وَ اَسْمَى يَعْكُوبَ وَ يُوْحَنَّا، كَه پُيى زَيْدَى هَادِت. اَنَايَا اَمْرَه بَاشُو زَيْدَى تِي كَايِك هَادِت وَ توريَاشو نَك شوَادَكِه، عَيْسَى شُ اَنَايَا جَار زَاد. ۲۲ اَنَايَا جَحُو اُ كَايِك وَ بَاشُو وِل شُكِه وَ اَزْدُمبَالَه عَيْسَى جِدْت.

شفای مريضيا

۲۳ عَيْسَى تِي كُلِ مَنْطَكَه جَلِيلِ اِكْشْت وَ تِي عِبَادَتِگَاهِي اَنَايَا تَعْلِيمِ شَدَّ وَ خَيْرِ خَشْ پادشاهين خدا رو اعلام شُكِه وَ هر درد وَ مَرِيضِنِ مَرْدُمَا شفا شَدَّ. ۲۴ پَ اَوَارَه عَيْسَى تِي كُلِ سوريَه اُشپيچِي، مَرْدَمِ هَمَمَه مَرِيضِيَاشُو كَه مَرَضِيَا وَ دردی مختلف شُهاد، اَنَايَاكِه ديو شُهاد، اَنَايَاكِه صَرَع شُهاد وَ كِسِي كَه فَلَجِ هَادِت، شُنْحَدِ اَدَاثُو وَ عَيْسَى شُ اَنَايَا شفا اَدَّ. ۲۵ پَ جَمَاعَتِ گَاتِي اَز مَنْطَكَه جَلِيلِ وَ دِكاپوليس، شهر اورشليم، مَنْطَكَه يَهُودِيَه وَ اَنراوِ رود اَرْدُنِ اَزْدُمبَالَه عَيْسَى جِدْت.

۵

موعظه سِرِ كاو

۱ وَخْتِي عَيْسَى اَنِ جَمَاعَتَا اُشْدَى، اُ بَرْتَه كاوى چو وَ شَسْت. بَعْدِ شاگردِيَاش شُحَدِ اُنْدِت ۲ وَ عَيْسَى شَرُوعِ اُشِكِه شُ اَنَايَا تَعْلِيمِ دَ وَ اُشْگَت:
 ۳ «خوش وَحَالِ اَنَايَاكِه تِي رُوحِ فَخِيرِتِ، اَسِي كَه پادشاهين اَسْمُو مَالِ اَنَايَاَه.
 ۴ خوش وَحَالِ اَنَايَاكِه مَاتامِ اِگْرِتِ، اَسِي كَه دِلْشُو اَرُومِ اَدَبَه.
 ۵ خوش وَحَالِ اَنَايَاكِه اُفْتَادَتِ، اَسِي كَه اَنَايَا وارثِ زَمِي اَبِتِ.
 ۶ خوش وَحَالِ اَنَايَاكِه گُشْتَه وَ تَشْنَيْه عَدَالِتِ، اَسِي كَه اَنَايَا سِيرِ اَدَبِتِ.

۷ خوش وَحَالِ آدَامِی رَحِیم،

آسِی که اُ آنایا رَحْمِ آبه.

۸ خوش وَحَالِ آنایا که دلشو پاکه،

آسِی که آنایا اُ خدا آئیت.

۹ خوش وَحَالِ آنایا که اَزْدُمبَالِه صَلْحِ دَدْتِ،

آسِی که اُ آنایا بَچِی خدا

اگائت.

۱۰ خوش وَحَالِ آنایا که

تِی رَهِ عَدَالْتِ آزار و اذیت آیت،

آسِی که پادشاهینِ آسمو

مالِ آنایائه.

۱۱ «خوش وَحَالِ شما، وَخْتِ که مردم وَخاطر ما، اُ شما دُشْمو آیت و آزار و

اذیت اَکِنتِ و هر حرفِ بَدِی و دَارُو و وَضد شما اگائت. ۱۲ خَشِ بِی و شادی بَکِنِی

چون پاداشتو تِی آسمو گائِه. چون هَمینا هم اُ پیغامبری که گَبَل از شما هادیت،

آزار و اذیت شُکِه.

نور و نَمک

۱۳ «شما نَمکِ دنیا هی. ولی اگِه نَمکِ طُمُش از دست هادَ، چینا آبه دَفَیدو

سور اَشَبِکِنِش؟ دِگِه اُ درد گری ناخَه، غیر از اِکِه اُ دَر لِزِی و مردم پا شُلُو نِست.

۱۴ «شما نور دنیا هی. نابه شهری که لِی کاوی نَک بُدِ، کایم بَکِنِش. ۱۵ هِسگِه

چراغ روشن ناکو تا زِر سَبَدِ هُنِسِه، بلکه لِی پایِه اَنِسِه تا نورش اُ هَمِه کِسی که

تِی خُونِه هِت بَخِه. ۱۶ هَمینا هم بَهری نورتو اُ مردم بَخِه، تا آنایا گری خَشْتو

بِئیت و اُ بایِ شما که تِی آسموئه، حمد و ستایش بَکِنِت.

مَسِیحِ اَمِ تا شَرِیعَتِ اُ اَنجُومِ بَرَسِنِه

۱۷ «گَمون مَکِنِی که اُنْدِستام تا اُ تورات و نِوشْتَه تِی پیغامبریا باطل بَکِنام؛

نِندِستام تا اُ آنایا باطل بَکِنام، بلکه اُنْدِستام تا شُ اَنجُومِ بَرَسِنام. ۱۸ چون

حَکِیکَتاً اُ شما اگام، تا رَمونِی که آسمو و زِمِی سِرِ جاشِ، هِسوختِ هَمَرَه یا

نُکْتَه اِی از تورات از بِنِ ناچِه، تا وَخْتِ که هَمِه اَنَا اُ اَنجُومِ بَرَسِه. ۱۹ پَ هرگِه

یِکِی از کوچکترین حُکْمِی شَرِیعَتِا بِی اِهمیتِ بَدانِه و اُ بَکِیَه هم یاد هادَ که اینا

بَکِنِت، تِی پادشاهینِ آسمو، کِینِگَلْتَه از هَمِه اُ حَسابِ آدا. ولی هرگِه حُکْمِی

شریعتا آنجوم هادَ و اُ بکیه هم یاد هادَ، آنا تی پادشاهین آسمو گات اُ حساب آدا. ۲۰ آسی که اُ شما آگام، آگه تی صالح بُد از معلی تورات و عالی فرکه فریسی جلو زینی، هسوخ اُ داخل پادشاهین آسمو ناچی.

تریخ بُد

۲۱ «تُسْنُفَتِ که شُن گدیمینیا گته، ”کتل مَکو، و هرکه کتل بِکو، لایکِ اِئه که محاکمه بیه.“ ۲۲ ولی ما اُ شما آگام، هرکه از کاکشو تریخ بیه، لایکِ اِئه که محاکمه بیه؛ هرکه اُ کاکشو توهین بِکو، لایکِ اِئه که جُلوو شورا محاکمه بیه؛ و هرکه اُ کاکشو ’اَحَمَک‘ بیه، لایکِ تَش جَهَنِمِه. ۲۳ پ اُگه موکه ای که تی گربونگاه هدیه تکدیم کِرداش، تُیاد اُم که کاکتو از تو چی شُ تی دِله، ۲۴ هدیه اُت مِکا، جُلوو گربونگاه ول بِکو و اُچا. اول خود کاکتو صلح بِکو و بعد بِدا و هدیه اُت تکدیم بِکو. ۲۵ خود شاکیت وَختی که هَنو تی رَه مَحکَمِش، جُخو صلح بِکو، نِکو آنا تُ دَسْت کاضی دَ و کاضی هم تُ تحویل نگهبون دَ، و اُ زندان بَفِتِش. ۲۶ حکیکتا، اُ تو آگام که، تا کِرِنِ اُخَرِش نِتِش هِسوخ از زندان دَر نِیدِش.

شَهوت

۲۷ «تُسْنُفَتِ که تی تورات گته بُد، ”زنا مَکو.“ ۲۸ ولی ما اُ شما آگام، هرکه وَ شَهوت اُ زنی چَش بِکو، م لحظه و اِتی دِلِش خود آنا زنا اُشکِرِد. ۲۹ آگه چَش راسُت باعث گناه کِردت آبه، اُ دَر بیا و شُدَر بی، چون بهتته که عضوی از بدنت از دست هاتش تا اِکه گِل بدنت اُ جهنم بَفِتِه. ۳۰ و آگه دست راسُت باعث گناه کِردت آبه، گنُش بِکو و شُدَر بی، چون بهتته که عضوی از بدنت از دست هاتش تا اِکه گِل بدنت تی جهنم اُچه.

ظلاک

۳۱ «همینا هم گته بُد که ”هرکه اُ زَنَش ظلاک هادَ، باید اُ آنا ظلاکنامه هادَ.“ ۳۲ ولی ما اُ شما آگام، هرکه اُ زَنَش وَ هر دلیلی غیر از زنا ظلاک هادَ، باعث زناکار بُدِه آنا آبه. و هرکه اُ زنی که ظلاک اُشکِرِته بَگرِ، زنا آکو.

گسام

۳۳ «همینا هم تُسْنُفَتِ که اُ گدیمینیا گته بُد، ”گسام دارو آمخو، بلکه اُ گسامی

که و اسم خداوند آذخیش، عمل بکو. ^{۳۴} ولی ما ا شما اگام، هِسوخت گسام آمخوری، نه ا سِمو، اسی که تخت پادشاهین خدائِه، ^{۳۵} نه ا زمی، چون کرسین زِر پِی آنائِه، و نه ا شهر اورشلیم، اسی که شهر آن پادشاه گپِه. ^{۳۶} و ا سِرت هم گسام آمخو، چون آتاشایِه مویِ هم سَفید یا سِیَه بَکِنِش. ^{۳۷} بَهری 'بله' شما 'بله' یِه و 'نِه' شما 'نِه'، بشته از ا، از سَریره.

انتکام

^{۳۸} «تَشْنُفَتِ که تی تورات گتِه بُد، "چَش وَ عَوْضِ چَش وَ دُدو وَ عَوْضِ دُدو." ^{۳۹} ولی ما ا شما اگام، جلوو آدام سَریر مَوایستی. اگِه کسی شُ زِر گاش راست زاد، آنراو لوتم شُسیه واگردن. ^{۴۰} و اگِه کسی اَشِبِه تو دادگاه بَکَشینه و جَمَت تَزوای، عبات هم ا آنا هاد. ^{۴۱} اگِه یِک سرباز رومی مجبور اَشِکَرِدِش یِک فَرَسَخ بار شُسیه بَبرِش، تو دو فَرَسَخ بار شُسیه بَب. ^{۴۲} اگِه کسی چِی از تو شُست ا آنا هاد و از کسی که از تو گرض اَشِبِه، لو اَمگردن.

ا دشمنت محبت بکو

^{۴۳} «تَشْنُفَتِ که تی تورات گتِه بُد، "خاطر هُمسَادَتِ اَتِبِه و از دشمنت متنفر بَش." ^{۴۴} ولی ما ا شما اگام ا دشمنیاتو محبت بَکِنی و ا آنا یِکِه ا شما آزار و اذیت ا کِنِت، دعای خیر بَکِنی، ^{۴۵} تا بچی باتو که تی ا سِموئه بی. اسی که انا آفتووش ا آدامی بَد و خوب آزاد و بَروش ا سِر آدامی عادل و آدامی ظالم اَلزِنِه. ^{۴۶} چون اگِه ا کِسِی محبت بَکِنی که ا شما محبت ا کِنِت، چه ا جری تِهه؟ مَ حتی خَراجگیری هم اینا ناکِنِت؟ ^{۴۷} و اگِه فَکَط ا کاکِیاتو سلام بَکِنی چه گِر بَهتِه ای از بَکِیَه نُکَرِد؟ مَ حتی بُت پرستیا اینا ناکِنِت؟ ^{۴۸} پَ شما هم باید کامل بی هَمونایِه بای ا سِمونیتو کاملِه.

۶

کمک کِرِد ا فخیریا

^۱ «حَواستو به که گری خیرتو جلوو چَش مردم اَنجوم نِی و ا نِیت که تَبِنِت، چون اینایی حِد باتو که تی ا سِموئه، ا جری تَی.

^۲ «پَ وَختی ا فخیری کمک ا کِنِش، جار مزاد، چُن گری که ریاکاریا تی عبادتگاهی یهود و کوچِه یا ا کِنِت تا مردم از آنا یا تعریف بَکِنِت. حکیکتاً ا شما

آگام که، ایآ آجرشو سُگِرته. ۳ بلکه هر وَخت اُ فخری کَمک اَکِنش، مَهر دست چپت از گری که دست راسُت اَکو باخبر بیه، ۴ تا کَمکی که اَکِنش پنهونی به؛ و باي اَسْمونیت که چی پی پنهونا آینه، اُ تو آجر آد.

دعا

۵ «موگه ای که دعا اَکِنی، چُن ریاکاریا مَبی. اَسی که آنايا دوست شُهه تی عبادتگاهیا و سِر کوچه یا وایستت و دعا بَکِنت، تا مردم شُپِنِت. حکیکتا اُ شما آگام، ایآ آجرشو سُگِرته. ۶ ولی وَختی که دعا اَکِنش اُ تی جات اُچا، دَر وایان و حَدِ باي اَسْمونیت که از چَش پنهونه دعا بَکو. و باي اَسْمونیت که چی پی پنهونا آینه، اُ تو آجر آد.

۷ «موگه ای که دعا اَکِنی، حرفی بی معنی تکرار مَکِنی، مینا که بُت پرستیا اَکِنت، چون گمون اَکِنت وَخاطر زیاد گته، دعا شو گبول آیه. ۸ پَ چُن ایآ مَبی، چون باي اَسْمونیتو گبل از اَکه از آنا چی تُبِهه، آدانه که اُ چه نیاز تُهه.

۹ «پَ شما اینا دعا بَکِنی:

«آی باي اَما که تی اَسْموئش،

اسم تو مُکَدَس به.

۱۰ پادشاهیت بیاد.

خواستِه تو، هَموناکه تی اَسْمو اَنجوم آیه،

لی زِی هم اَنجوم بیه.

۱۱ نُن هر رازمو، اِراز اُ اَما هاد.

۱۲ و گرضیامو بَبخَش،

هَموناکه اَما هم، کِسی که اُ اَما گرض شُهه مُبَخَشِد.

۱۳ و مُن تی امتحان مَیار،

بلکه از دست شیریر آزاد مُبَکو. [اَسی که پادشاهی و کُدرت و شکوه و

جلال، تا اَبَد مالِ توئه. آمین.]

۱۴ چون آگه شما خَطاهي مُردُما بَبخَشی، باي اَسْمونیتو هم اُ شما اَبَخَشِه.

۱۵ ولی آگه شما خَطاهي مُردُما بَبخَشی، باي اَسْمونیتو هم، خطائیاتو نابَخَشِه.

روزه

۱۶ «وَختی که روزه اَگری، چُن ریاکاریا لوئرش مَبی، چون آنايا شَکَلشو عوض اَکِنت تا اُ مردم نِشو هاتیت که روزه هِت. حکیکتا اُ شما آگام که، آنايا آجرشو

شُگرتِه. ۱۷ ولی تو وَختی روزه اِگِرش، اُ سیرت روغن یزاد و لوت بپُشر ۱۸ تا روزه گِرتِه تو نه مردم، بلکه بایِ آسمونیت که از چش پنهونه بینه، و بایِ آسمونیت که چی پی پنهونا بینه، اُ تو آجر آد.

گنج تی آسمو

۱۹ «لی زمی آسی خوتو گنج جمع آمکینی، جی که بید و مانگ آزاد و دُزیا ادیت و ادُزت. ۲۰ بلکه آسی خوتو تی آسمو گنج جمع آکینی، آنکاکه نه بید و مانگ آزاد و نه دُزیا ادیت و دُزی اکیت. ۲۱ چون هر جی که گنجت به، دلت هم آنکاکه. ۲۲ «چش، چراغ بدنه. آگه چشت سالم به، گل بدنت پُر از نور آبه. ۲۳ ولی آگه چشت بد به، گل بدنت پُر از تاریکی آبه. پ آگه نوری که تی تونه تاریکی به، چه تاریکین گاتیه!

۲۴ «هسکه اشناسابه نوکر دوتا اریاب به، آسی که یا از یکی متنفر آبه و خاطر یکیدو شئه، یا اُ یکی وفادار آبه و اُ یکیدو خوار آدکو. شما تئاشابه هم نوکر خدا بی و هم نوکر پول.

نگرون مبی

۲۵ «پ اُ شما آگم، نگران زندگی تو مبی که چه بخوری یا چه واخوری، و نه نگران بدنتو که چه اُبار کینی. م زندگی از خوراک و بدن از جمه مهمته نی؟ ۲۶ اُ پرندتی آسمو چش بکینی: انایا نه آگرت و نه جورم اکیت و نه تی انباریا جمع آدکیت، با اُ حالا بایِ آسمونیتو اُ انایا خوراک آد. م شما بری بارزشته از انایا نهی؟ ۲۷ کی از شما که اُشپشابه و نگرونی یک ساعت اُ عمرش اضافه بکو؟ ۲۸ «و آسی چه آسی جمه نگرونی؟ اُ گلی سوسن صحرو چش بکینی که چینا رشد اکیت؛ نه زحمت آگشت و نه رشته آریست. ۲۹ ولی اُ شما آگم، حتی سلیمون پادشاه هم و همه شکوه و جلالش چن یکی از انایا جوهو نبو. ۳۰ پ آگه خدا اُ علاف صحرو اینا آپوشینه، اُ علافی که اراز هه و صبا اُ تی تئور آیت، م بری بشته اُ شما ناپوشینه، اُ کام ایمونیا؟

۳۱ «پ نگران مبی و مگائی که چه بخورم یا چه واخورم و یا چه اُبار کینم. ۳۲ آسی که بُت پرستیا اُزدمباله همه اُ چی یه و اهت، و بایِ آسمونیتو آدانه که شما اُ همه ایا نیاز تهه. ۳۳ ولی اول اُزدمباله پادشاهین خدا و عدالت آنا بی، م موگوا همه اُ چی یه و اُ شما دد آبه. ۳۴ پ نگران صبا مبی، چون صبا نگرین خوش اُشه. مشکلات اراز آسی اراز بسه!

کضاوت کرده بکیه

۱ «کضاوت مَکِنی، تا شما هم کضاوت نیی. ۲ چون و هر حُکمی که اُ بَکِیَه کضاوت بَکِنی، اُ شما هم کضاوت آبه، و خود هر کِنلَه‌ای که کِنلَه بَکِنی اسی شما کِنلَه آبه. ۳ اسی چه تَگه کاهی که تی چَش کاکتوئه اَینش، ولی گَنده درختی که تی چَشْتِ ناپِنش؟ ۴ یا چینا تَشابه اُ کاکتو بگائش، ”پهر تَگه کاهَا از تی چَشْتِ دَر بیارام“ وختی گَنده درختی تی چَشْتِ؟ ۵ اُ آی ریاکار، اول گَنده درختا از تی چَشْتِ دَر بیام مَوگوا بهتَه اَینش تا تَگه کاهَا از چَش کاکتو دَر بیارِش.

۶ «چی که مُکَدَسَه، اُ سگیا مَتی و مرواریدیاتو جلوو خوکیا مَبی، نِکو یَک وخت اُ اَنایا زِر پا هِنِست و واگَرِدت اُ شما حمله بَکِنت.

تُبئَه، واجری، دَر بَزِنَه

۷ «تُبئَه، که اُ شما دَد آبه؛ بَگَرِدی، که اَدجَری، بَزنی، که تُزَلو واز اَدبَه. ۸ چون هرگه اُشِبئَه، اُدست اَدار و هرگه بَگَرِد، اَدجَر و هرگه بَزاد، دَر از لوش واز اَدبَه. ۹ کدوم یکی از شما آگه پُشش از انا نو اُشِبئَه، سَنگ اُ انا آد؟ ۱۰ یا آگه مَهی اُشِبئَه، مار اُ انا آد؟ ۱۱ پ آگه شما که شَریر هی اَدانی که چینا، هَدیَه تی حَشا اُ بَچیاتو هاتی، چاد بَشته باتو که تی اَسموئَه اُ اَنایا که از انا اُشِبئَه چی تی حَش اَد. ۱۲ پ خود مردم هَمونا رفتار بَکِنی که تَبئَه اَنایا خود خوتو رفتار بَکِنِت. اِنَّه، خلاصَه تورات و نوشته تی پیغامبریا.

دَر تاگ

۱۳ «از دَر تاگ داخل اُچی، چون دَری که فِراخَه و رَهی که آسونه اُ طرف نابودی اُچَه و کِیبی که داخل اُچت بُری هِت. ۱۴ ولی م دَری که تاگَه و رَهی که سَختَه اُ طرف زندگی اُچَه، و کِیبی که انا اَدجَرِت، کَامِت.

درخت و میوَش

۱۵ «از پیغامبری داروی دوری بَکِنی. اَنایا تی جُمَه کهریا حِدِ شما اَدبِت، ولی تی باطن، گرگی وحشی هِت. ۱۶ اُ اَنایا از میوِیا شو اَشناسی، م آبه از بَتَه خار انگور و از خار بیابو انجیر واجنی؟ ۱۷ پ هَمینا، هر درخت سالم میوَه حَش اَد، ولی

درخت دردی میوه بد آد. ^{۱۸} درخت سالم آشناشابه میوه بد هاد و درخت دردی هم آشناشابه میوه خَش هاد. ^{۱۹} هر درختی که میوه خَش نِد بِلد آبه و تی تَش بَسْتَه آبه. ^{۲۰} پ ا آنایا از میویاشو آشناسی.

^{۲۱} «اینا نی که هرکه ا ما «سروم، سروم» بگه ا پادشاهن آسمو آچه، بلکه کسی ا پادشاهن آسمو آچه که خواسته بامو که تی آسموئه، آنجوم هاد. ^{۲۲} خیلیا تی راز کیامت ا ما آگائت: «خداوندا، خداوندا، م ا ما و اسم تو پیشگویی مُنیکه؟ م و اسم تو دیویا از آدامیا مَن در نیکه؟ م و اسم تو بُری معجزه آنجوم مُنِد؟» ^{۲۳} م موگوا واضح ا آنایا آگام، «هسوخت اُمینشاسیدستی. آی بدکاریا از ما دور آبی!»

معمار دانا و معمار نادون

^{۲۴} «پ هرکه ا حرفی ما بشناو و ا آنایا عمل بکو، چُن مرد داناویه که خونش لی سنگ نک اَشکِه. ^{۲۵} باد و برو اَم، سیل اَم و ا م خونَهوا فشار شئو، ولی م خونَهوا خراب نیو آسی که پی اَش شُن لی سنگ نِدستاد. ^{۲۶} ولی هرکه ا حرفی ما بشناو و ا آنایا عمل نِکو، چُن مرد نادونیه که خونش لی شن نک اَشکِه. ^{۲۷} باد و برو اَم، سیل اَم و ا م خونَهوا فشار شئو، م خونَهوا زیر اَم و خرابیش بُری گات هاد!»

^{۲۸} وختی عیسی ا حرفیهوا تموم اَشکِه، جماعت از تعلیم آنا حُشکشو اَشراَدستاد، ^{۲۹} آسی که آنا و گذرت و اختیار تعلیم شَد، نه چُن معلمی تورات آنا.

۸

عیسی ا یک مرد جُدامی شفا آد

^۱ وختی عیسی از کاو زیر اَم، جماعت گاتی اَزدمبالش چِدت. ^۲ یکدَفَه یَک مردی که جُدام اَشاد حِدِ عیسی اَم و جلوُوش زانو اَشزاد و اَشگت: «سروم، آگه اَتبئه تَشابه شفا ماتش.» ^۳ عیسی دستش دراز اَشکِه و ش لی آن مردا نه و اَشگت: «مئه؛ شفا بگر!» آن مردا جُحو، از جُدام شفا اَشگرت. ^۴ عیسی ش انا گت: «خواسِت به دربارِه ا کضیهوا ا کسی چی نِگائش، ولی اچا و خوتا ا کاهن معبد نشو هاد و گربونن مخصوص شفا که موسی پیغامبر حُکم اَشکرد، تکدیم

بِكَوَتِ اَنَايَا ثَابِتٍ بِيَهْ كِه تَوْ شِفَا اَتَكْرِتِه.»

ایمون افسر رومی

وَخْتِ عِيسَى اُشْهَرِ كَفَرْنَاحَوْمِ رَسَى، يَكِ اِفْسَرِ رُومَى شُحْدِ اَمِّ وَ التَّماسِ شُ
اَنَا گَت: ^۶ «سَرُورُم، نُوکَرُمِ فِلَجِه وَ تِي خُونِه اَفْتَدِ وَ بُرَى عَذَابِ گَشْدَا.» ^۷ عِيسَى
شُ اَنَا گَت: «مَا اَدِيَامِ وَ اُ اَنَا شِفَا اَتَام.» ^۸ ولى مِ اِفْسَرِ رُومَى جَوَابِ اُشْدَ:
«سَرُورُم، مَا لايِكِ نِهَامِ زِرِ سَكْفِ خُونِهْ مَا بِلِگِش. ولى تَوْ فَاكَطِ يَكِ كَلَمَهْ بِيگَه،
نُوکَرُمِ شِفَا اِگَرِ. ^۹ چُونِ مَا خُوَمَمِ مَأْمُورَامِ. وَ سِرِيَازَى اَمِّ كِه زِرِ دَسْتِ مَا هِت. اُ
يَكِي بِيگَامِ «اُچَا» اَچَه؛ اُ يَكِي بِيگَامِ «بِدَا»، اَدَا وَ اُ نُوکَرُمِ اگَامِ «اِ گَرَا اَنجُومِ هَادِ»،
اَنجُومِ اَد.» ^{۱۰} عِيسَى وَخْتِ اِحْرَفَا اُشْشُنْفَتِ، حِيروُنِ بُو وَ اُ كِسِي كِه اَزْدُمبَالَشِ
اَدَانِدِتِ، اُشْگَت: «حَكِيكَتَا اُ شَمَا اگَامِ، مَا حَتِي تِي اسْرَائِيلِ هَمِ اَيْنَا ايمُونِي
اَمْنِدِد.» ^{۱۱} اُ شَمَا اگَامِ كِه خِيلِيَا اَزِ شَرِكِ وَ غَرَبِ اَدِيَتِ وَ تِي پادشاهينِ اَسْمُو خُودِ
اِبْرَاهِيمِ پِيغَامْبَرِ، اِسْحَاكِ وَ يِعْكَوْبِ اُسِرِ يَكِ سَفْرَهْ اَنِيَتِ، ^{۱۲} ولى بِيچِي اِ پادشاهينا
تِي تَارِيكِنِ دَرِ بَسْتَهْ اَبِتِ، جِي كِه گِرِيخِ وَ دُدُو گُرُوچَه هَه.» ^{۱۳} بَ عِيسَى شُ مِ
اِفْسَرِ رُومَى گَت: «اُچَا! طَبِكِ ايمُونْتِ اَسِي تَوْ اَنجُومِ بِيَه.» جِخُو نُوکَرُشِ شِفَا
اُشْگِرَتِ.

عيسى ا خيليا شفا اَد

^{۱۴} وَخْتِ عِيسَى اُ خُونِهْ پَطْرُسِ چُو، اُشْدَى كِه مادَرزَانِ پَطْرُسِ نُوَو اَشْهْ وَ خَتِه.
^{۱۵} عِيسَى دَسْتُشِ اُشْگِرَتِ وَ نُوُوشِ كُنْتِ بُو. مِ زَنَا هَمِ اَزِ جَاشِ اَبَابُو وَ اَزِ عِيسَى
پَذِيرَايِي اُشْكِه.

^{۱۶} مَوگِهْ شُومِ، بُرَى اَزِ كِسِي كِه دِيُو شُهَادِ، شُنْحَدِ عِيسَى اَثُو، وَ عِيسَى وَ يَكِ
كَلَمَهْ، رُوحِيَا اَزِ اَنَايَا شُدْرِ كِه وَ اُ هَمَهْ مَرِيضِيَا شِفَا اُشْدَ. ^{۱۷} اَيْنَا بُو تَا چِي كِه
اِسْعِيَايِ پِيغَامْبَرِ اُشْگِتِ سَتَادِ اُ اَنجُومِ بَرِسَه كِه:

«اَنَا مَرِيضِيَا مَوْ شَاسِيَهْ»

وَ مَرِيضِنِيَا مَوْ شُ دُوشِ كَشِي.»

بهاي اَزْدُمِ عيسى جَد

^{۱۸} وَخْتِ عِيسَى اُشْدَى جَمَاعَتِ گَاتِي دُورُشِ جَمْعِ اَبْسِتِيَتِ، فَرْمُو اُشْدَ كِه: «اُ
اَنرَاوِ دَرِيَاچَه اُچَت.» ^{۱۹} مِ مَوگُوا يَكِي اَزِ مَعْلَمِي تَوْرَاتِ حَدِ عِيسَى اَمِّ وَ اُشْگَت:
«اَسْتَادِ، هَرَجَا اُچَشِ، مَا تَزْدُمِ اَدِيَامِ.» ^{۲۰} عِيسَى جَوَابِ اُشْدَ: «رُوبِي يَا لُونَهْ شُهَهْ»

و پرندي آسيمو خونه شهه، ولي پس انسان جي آسي سِر نَد آشي.»^{۲۱} يک شاگرد دِگه شُ عيسي گت: «سرورم، بهر اول اچام، تا وختي که بامو مُرد شُ گبر کِنام و بلگام.»^{۲۲} عيسي شُ انا گت: «آزدمباله ما بدا، بهر مُردتيا، مُردتياشو ا گبر کِنِت.»

عيسي ا طيفو آروم ا دکو

^{۲۳} بعد عيسي سوار کايکي بو و شاگردياش هم آزدُمبالش چِدِت. ^{۲۴} تي درياچه يکدَفه طيفون گاتي اُم، اونا که نزيک هاد موجيا کايکا ا زِر هُو بَرت. ولي عيسي حَتِستاد. ^{۲۵} شاگرديا چِدِت ا عيسي بيدار سُناکه و سُگت: «سرور ا ما، نجاتمو هاد، هلاک بُدائيم!»^{۲۶} عيسي جواب اشد: «آي کام ايمونيا، آسي چه اينا تَرسدای؟» بعد آبابو و ا باد و درياچه نهب اشد و مَجا کامل آروم آبو. ^{۲۷} شاگرديا حيرون بُدستاد و از همدِگه شو اُپَرسِي: «ا چينا آداميه؟ حتی باد و درياچه هم از انا فرمو ا بَرت!»

عيسي ا دو مرد ديوزاده شفا اَد

^{۲۸} وختي عيسي ا ناحيه جَدَرنِيا که آناو درياچه هاد، رسي، ا دوتا مرد ديوزاده اشدِي که از گبرستو دَر اَدانِدِت. آن دوتا اگَد وحشي هادِت که هِسگه اشناشبو از م رها رد بيه. ^{۲۹} انايا کال سُکِه: «تو چه گري خود ا ما اته، آي پس خدا؟ اُنديستش اکا تا گبل از وختش عذابمو هاتش؟»^{۳۰} کامي دورته از انايا، گله گاتي خوک مشغول خَرَد هادِت. ^{۳۱} ديويا ا عيسي التماس سُکِه و سُگت: «اگه تته مُنَدَر کِنش، مَن تي گله خوکيا بَفرست.»^{۳۲} عيسي شُ انايا گت: «اچي!» ديويا هم از جون آن دو نفر دَر اُنِدِت و تي جون خوکيا چِدِت و گل گله از سِرزيرِن م تُمبا ا تي درياچه سُنخيزِکه و تي هُو حَقَه بُدِت. ^{۳۳} اناياکه از خوکيا مواظبت شو اکه گُروختِيت و ا تي شهر چِدِت و هَمَه ا اتفاکيه و ا نکل سُکِه، مخصوصا اتفاکي که آسي ديوزاديا اُفتِدستاد. ^{۳۴} بعد هَمَه مردم شهر آسي دِدِه عيسي از شهر دَر اُنِدِت و وختي ا عيسي سُدی ا انا التماس سُکِه که از منطگه انايا اچه.

۹

عيسي ا يک مرد فلج شفا اَد

^۱ عيسي سوار کايک بو و ا آناو درياچه، ا شهرش چو.

۲ م موگوا چند نفر ا یک مرد فلج که لی لیافی ختستاد، حد عیسی شئو. وختی عیسی ایمون آنایا اشدی، ش م فلجا گت: «خاطرت جمع به بسم، گناهیات بخشد بو!»^۳ مُشتی از معلمی تورات شن خوشو گت: «ا مردا کفر گتا.»^۴ ولی عیسی که از فکری آنایا با خبر هاد، ش آنایا گت: «آسی چه اینا فکری بدی تی دلتو کردای؟^۵ کدوم یکی گتش آسونته: اکه «گناهیات بخشد بد،» یا اکه «آپایش و ره اچا»؟^۶ ولی آسی ائه که بدانی بس انسان، لی زمی کدرت و اختیار اشه که گناهیه و ا بخشه»- عیسی ش مردی که فلج هاد گت: «آپایش، لیافت وایسه و ا خونه اچا.»^۷ م مردا هم آپابو و ا خونه چو.^۸ وختی جماعت ا انفاکا شدی، ترسیدت و ا خدایی که اینا کدرت و اختیاری ش انسان بخشد، حمد و ستایش شکه.

عیسی امتی دعوت اگو

۹ وختی عیسی از آنکا اچو، مردی اشدی و اسم متی که تی دگه باج گرتیه اداستاد. عیسی ش انا گت: «ازدُمباله ما بدا!» انا هم آپابو و ازدُمباله عیسی چو.

۱۰ وختی که عیسی تی خونه متی سیر سفره اداستاد، بُری از خراجگیریا و گنهارکریا اُنیت و خود عیسی و شاگردیاش سیر سفره شستت.^{۱۱} وختی عالمی فرکه فریسی انا شدی، شن شاگردی عیسی گت: «آسی چه استاد شما خود خراجگیریا و گنهارکریا خوراک آخه؟»^{۱۲} ولی وختی عیسی انا اشنُفت، اُشگت: «آنایا که مریضت احتیاج ا طبیب شهه نه سالمیا.^{۱۳} اچی و معین ا گلوما بفهمی که «از رحمت مَحش آدا، نه گربونی.» آسی که ما نندستام تا ا آدایی صالح دعوت بکنام، بلکه اُنْدستام تا ا گنهارکریا دعوت بکنام.»

سؤال درباره روزه

۱۴ م موگوا شاگردی یحیی حد عیسی اُنیت و شگت: «آسی چه اما و فریسنیا روزه اگرم، ولی شاگردی تو روزه ناگرت؟»^{۱۵} عیسی جواب اشد: «م آبه مهمونی عیش، تا موگه ای که دما خود آنایا، ماتام بگرت؟ رازی ارسه که دما از آنایا گرتیه آبه. م موگوا آنایا هم روزه اگرت.^{۱۶} هسکه تکه ای از پارچه نو و هو نخرَد ا جمه کاهنه پکا و نازاد، چون پکا و از جمه کا آبه و بته پر آبه.^{۱۷} و همینا هم شراب تره تی مشکی کاهنه نالزت، چون شراب تره هنو گاز اشه، اگه ا گرا بکنت شراب ا مشکیا پر اکو و اینایی شراب الز و مشکیا از بین اچت. بلکه

شراب نَزّه اُتی مَشکی نو اَلزت تا هر دوتا سالم وامانِت.»

یک دُت زنده اَدبِه و یک زَن شفا اَگر

^{۱۸} وختی که عیسی اِ حرفیه‌وا شُ اَنایا اَگت، یکی از رئیسی یهودنیا حَید عیسی اَم و جلووش زانو اُشزاد و اُشگت: «دُنم هَم الان مُرد. ولی تو بَدا و دست شُلو نِس که زنده اَدبِه.» ^{۱۹} عیسی اَپابو و اَمَره شاگردیاش اَز دُمباله مِ مَردا چو. ^{۲۰} مِ موگوا یَک زنی که دوازده سال خونریزی اُشاد و عذاب شَکشی، از پشت سِرِ عیسی اَم و دست شُ چَگِ عباى عیسی زاد. ^{۲۱} اَسی که اَن زنا شُ خوش گِستاد: «اَگه فَکَط اُ عباش دست بَزنَم، بَه مَدبِه.» ^{۲۲} عیسی اَگشت، اُم زنا اُشدی و اُشگت: «دُنم خاطرُت جمع بَه، ایمونُت بَه شاگردسِتیش.» مِ لحظه‌وا اَن زنا بَه شابو. ^{۲۳} وختی که عیسی داخلِ خونه اَن رئیساً چو و اُکسی که اَسی پُرسه نِ شوآزاد و اَدامی که گِریخ و زاری شوآکه اُشدی، ^{۲۴} اُشگت: «اُچی دَر. اَسی که دُت نِمُرده بلکه خَتِه.» اَنایا اُ عیسی رِشخاند شُکه. ^{۲۵} ولی وختی جماعتا شُندر کِردت، عیسی داخل چو و دست مِ دُتا اُشگرت و دُت اَپابو. ^{۲۶} خَبر اِ اتفاقا تِ کُل اَن منطقَه‌وا پخش بو.

عیسی اُ دو مرد کور شفا اَد

^{۲۷} وختی که عیسی از اَنکا رَد اَبو، دو مرد کور اَز دُمباله عیسی چَیدت و وَصداى بلند کال شوآکه: «اُی پُسی داوود پادشاه، اُ ما رَحْم بَکو!» ^{۲۸} وختی عیسی اُتی خونه چو، اَن دوتا مرد کور شُخَد اُنَدت. عیسی از اَنایا اُشپُرسی: «ایمون تُهه که مَشاِبِه اِ گرا اَنجوم هاتام؟» جواب شُد: «بله، سَرور اَما.» ^{۲۹} بَعد عیسی دست شُ لِ چَشیاشو نَه و اُشگت: «طَبک ایمونُتو اَسی شما اَنجوم بَپِه.» ^{۳۰} مِ موگوا چَشیاشو واز اَبو. عیسی بُری شُ اَنایا سفارش کِه و اُشگت: «خَواستو بَه که کسی از اِ گَضِبِه‌وا باخبر نِبِه.» ^{۳۱} ولی اَنایا دَر چَیدت و تِ کُل اَن منطقَه‌وا، خَبر گِری عیسی رو پخش شُکه.

عیسی اُ یک مرد گُگ شفا اَد

^{۳۲} مِ موگوا که مِ دوتا مَردا دَر اَچَیدت، یک مرد گُگ که دیو اُشاد، شُنحَید عیسی اَنو. ^{۳۳} وختی عیسی مِ دیوا از اَنا شُدَر کِه، زابُن مِ مَرِد گُگا واز اَبو. جماعت حِیرون بُدِت و شوآگت: «اینا چِی هِسوَخت تِ اسرائیل دَدَ نَبُدا!» ^{۳۴} ولی قَریسِنیا شُگت: «عیسی اُ دیویا و کَمک رئیس دیویا از اَدامیا دَر اَکو.»

محصول بُریه و کارگر کام

^{۳۵} عیسیٰ تِی هَمَه شَهْرِیَا وَ دِهَبَا اَگِشْت وَ تِی عِبَادَتِگَاهِیاشو تَعْلِیْم شَد وَ خَبَر خَش پادشاهینِ خدَا رُو اَعْلَام شَکِه، وَ اُ هَر دَرْد وَ مَرِیضِنِ شَفَا شَد. ^{۳۶} وَ خَتِی عِیسیٰ اَن جَمَاعَتَا اُشْدِی، دَلُش وَ حَالِ اَنایَا سْت اَسِی کِه چُن گَهْرِی بِي گَلَبُو، پَرِیْشُون وَ لِی لَام هَادِت. ^{۳۷} م مَوگُوا عِیسیٰ شُنْ شَاگَرْدِیاش گَت: «مَحْصُول بُرِیَه وَ لِی کَارگَر کَام. ^{۳۸} پَ از صَاحِب مَحْصُول تَبِئَه کِه اَسِی جَمَع اَکِرْدَه مَحْصُولُش کَارگَر بَفِرِسْت.»

۱۰

دوازده خواری

^۱ م مَوگُوا عِیسیٰ شُنْ دَوازدِه شَاگَرْدُش جَار زَاد کِه شُحَد بِلِگَت وَ شُنْ اَنایَا کُدْرَت وَ اَخْتِیَار دَ تَا رُوچِی نَپَاکَا از اَدَامِیَا دَر بَکِنِت وَ اُ هَر دَرْد وَ مَرِیضِنِ شَفَا هَادِت. ^۲ دَوازدِه خَواری اَسْمِیاشو اِ هَاد: اَوَّل، شَمْعُون کِه شُنْ اَنَا پَطْرُس اَگَت وَ کَاگَشُو اَنْدِرِیاس؛ یَعکُوب وَ کَاگَشُو یُوْحَنَّا، کِه پُسی زِیْدِی هَادِت؛ ^۳ فِیلِیپُس وَ بَرْتُولْمَا؛ توما وَ مَتَّای خَرَاگِیْر؛ یَعکُوب پُسِ حَلْفَای وَ تَدَّای؛ ^۴ شَمْعُون وَ طَن پَرِسْت وَ یَهُودَای اَسْخَرِیُوط کِه اُ عِیسیٰ خِیَانَت اَشْکِه.

عیسیٰ ا دوازده خواری افرست

^۵ عِیسیٰ ا دَوازدِه شَاگَرْدَا اَشْفِرِسْت وَ شُنْ اَنایَا قَرْمُو دَ کِه: «بِیْن غَیْرِ یَهُودِیَا وَ اُ دَاخِل هِیچِ یَکِ از شَهْرِی سَامِرِنِیَا مَچِی، ^۶ بَلْکِه حَدِ کَهْرِی کُومِ اِسْرَائِیل اُچِی کِه گَم بَدِسْتِت. ^۷ هَمِیْنَاکِه تِی رَه اُچِی، اَعْلَام بَکِنِی وَ بَگائِی: ”پادشاهینِ اَسْمُو نَزِیکِه.“ ^۸ اُ مَرِیضِیَا شَفَا هَاتِی، اُ مُرْدِیَا زَنْدَه اَکِنِی، اُ جُدَامِنِیَا شَفَا هَاتِی، اُ دِیُویَا از اَدَامِیَا دَر بَکِنِی. وَ مُفْتِی تُّگِرِتِه، وَ مُفْتِی هَم هَاتِی. ^۹ اُمَرَه خَوْتُو هِیچِ طِلا یا نُکَرَه یا مَس تِی کَمْرَبَنْدِیَا تُو مَبْرِی ^{۱۰} وَ اَسِی سَفَرْتُو، ثَبْرَه یا جَمَه اَضَافِی یا جِتِی یا عَصَا اَمَسِی، چُون کَارگَر مَسْتَحِکِ رُوزِیْن خُوش. ^{۱۱} اُ هَر شَهْر یا دِهْی کِه اُچِی، اَدَام وَ لَمِی وَاجِرِی وَ تَا مَوگِه اِی کِه اَنکَا هِی، تِی خُونُش وَ اَمَانِی. ^{۱۲} وَ خَتِی اُ تِی خُونَه اِی اُچِی، سَلام بَکِنِی. ^{۱۳} اَگِه اَن خُونَه وَ اِ لَایِک بَه، بَرکَت سَلامتُو لِی اَنایَا اَدَا، وَ لِی اَگِه لَایِک نِیَه، بَرکَت سَلامتُو اُ خَوْتُو اَدْگَرْد. ^{۱۴} اَگِه کِسی اُ شَمَا کَبُول نِکُو وَ یا اُ حَرْفِیَا تُو گَاش گَر نِکُو، مَوگِه چَد از اَن خُونَه یا شَهْرَا، بَلِ لِی پِی یَا تُو بَنِکِنِی تَ بَدَانِتِ خَدَا اُ

آنايا غضب اكو. ^{۱۵} حكيكتا ا شما اگام، تي راز كيامت، تحمل مجازات آسي شهرى سدوم و غموره آسونتيه تا آسي آن شهرا.

^{۱۶} «ما ا شما چن گهريا ا وسط گرگيا افرستام. پ چن مار هوشيار بي و چن گموتر ساده. ^{۱۷} خواستو ا مردم به. آسي كه آنايا تن تحويل دادگهيا آت و تي عبادتگهياشو ا شما شلاق آزنت. ^{۱۸} و خاطر ما تن حد فرمونداريا و پادشاهيا ابرت تا جلو آنايا و غير يهودنيا شهادت هاتي. ^{۱۹} وختي تن تحويل يت، نكرون مبي كه بايد چينا حرف بزني يا چه بگائي. چون م موگوا چي كه بايد بگائي ا شما دد آبه. ^{۲۰} چون ا شما نهي كه حرف آزني، بلكه روح باي آسمونيتونه كه وزابن شما حرف آزاد. ^{۲۱} كاك ا كاك و با ا بچش تحويل آد كه اشبگشت. بچيا وضد با و نئشو آبت و ا آنايا ا گشته آت. ^{۲۲} همه و خاطر اسم ما از شما متنفرد آبت. ولي هرگه تا آخر طاقت بيار، نجات پيدا اكو. ^{۲۳} وختي تي شهرى ا شما آزار و اذيت آكنت، ا شهر بعدى بگروخي. آسي كه حكيكتا ا شما اگام، قبل از اكه از همه شهرى اسرائيل رد پي، پس انسان آدا.

^{۲۴} «نه شاگرد از استادش گپته و نه نوگر از اربابش. ^{۲۵} آسي شاگرد بسه كه چن استادش ببه و نوگر هم چن اربابش. اگه ا ارباب خونه، بعليبول كه هم شيطونه شگته، چاد بشته ا اهل خونه آنا بد نوم آكنت.

^{۲۶} «پ از آنايا مترسى، چون هيچ چي پنهوني ني كه آشكار نيه، و هيچ چي پوشدهاي ني كه معلوم نيه. ^{۲۷} م چي كه تي تاريكي ا شما اگام، تي روشنايي بگائي و چي كه آروم تي گاشتو گته آبه، از لي بوي خونه يا اعلام بكني. ^{۲۸} از كسي كه بدنا آگشت ولي شناسابه روحا بگشت، مترسى؛ از آنا پترسى كه ششابه هم روح و هم بدنا تي جهنم نابود بكو. ^{۲۹} م كيمنت دو تا دل از يك كرنى بشتيه؟ ولي با ا حالا، حتى يك دل بدون خواسته باي آسمونيتو ا لي زمي نافته. ^{۳۰} حتى گل موي سرتو شمرد بدي. ^{۳۱} پ مترسى؛ ارزش شما بشته از هزاران هزار دله.

^{۳۲} «هرگه حد مردم ا زابو بيار كه مال مائه، ما هم حد بامو كه تي آسمونه، ا زابو آدارام كه آن آداما مال مائه؛ ^{۳۳} ولي هرگه حد مردم ا ما حاشا بكو، ما هم حد بامو كه تي آسمونه، ا آنا حاشا اكنام.

^{۳۴} «گمون مكني كه آندستام تا صلح ا لي زمي بيارام. آندستام تا صلح بيارام، بلكه آندستام تا شمشير بيارام! ^{۳۵} چون آندستام تا:

«ا پس وضد باشو،

ا دت وضد نئشو،

أ بئو وَضد نَنَه شوش بکنام.

۳۶ دُشمن هرگه، از اهل خونِه خوش آبه.

۳۷ «هرگه خاطر با یا نَنشو بشته از ما اُشبیئه، لایکِ ما نی؛ و هرگه هم خاطرِ پُس یا دُشش بشته از ما اُشبیئه، لایکِ ما نی. ۳۸ هرگه صلیبش آنسی و آزدُمبالِه ما نیاد، لایکِ ما نی. ۳۹ هرگه اُشبیئه جوئش نیگه بکو، آنا از دست آد ولی هرگه وَخاطر ما از جوئش بگذر، آنا نیگه آکو.

۴۰ «هرگه اُشما گبول بکو، اُ ما گبول اُشکِرِد و کسی که اُ ما گبول بکو، اُ آناکه اُشفرستدِستام گبول اُشکِرِد. ۴۱ آناکه اُ پیغامبری گبول بکو وَخاطر اِکه پیغامبره، آجر یک پیغامبر اِگر، و آناکه اُ آدام صالحی وَخاطر اِکه صالحه گبول بکو، آجر یک آدام صالحا اِگر. ۴۲ هرگه اُ یکی از اِ کینگی یا، وَخاطر اِکه شاگرد مائه، حتی یک چکِ هاو یخ هاد، حکیکتا اُشما آگام، اصلا بی آجر آنامانه.»

۱۱

حرفی عیسی دربارِه یحییایِ تعمیددهنده

۱ وَختی عیسی اِ حکمیته و اِش دوازده شاگردش دَ، از آنکا چو تا تی شهریشو اُ آنا یا تعلیم هاد و حرف بزداد.

۲ وَختی یحیی که تی زندان هاد، دربارِه گری مسیح موعود اُشسُفت، اُ شاگردیاش و اِ پیغوما اُشفرست ۳ تا از عیسی پُرسِت: «تو هَمیش که باید بیاد یا منتظر کسیدو بَم؟» ۴ عیسی شُ آنا یا جواب دَ: «اُچی و مِ چی که آشناوی و اِبی اُ یحیی بگائی: ۵ کوریا دِادات، لَنگیا رَه چِدات، جُذامِنیا شفا گِرِتات، گلیا شُفتات، مُردتیا زنده اُبدات و اُ فخریا خبر حَش دَد آبه. ۶ خوش وَحال کسی که اُ ما شُک نِکو.»

۷ وَختی شاگردی یحیی چِدِت، عیسی دربارِه یحیی شروع اُ حرف زاد خود جماعت اُشکه و اُشگت: «اُسی دِدِه چه اُ بیابو چدی؟ اُسی دِدِه نی اِی که و باد اُ هر طرف آچه؟ ۸ پَ اُسی دِدِه چه چدی؟ اُسی دِدِه مردی که جُمه نرم و لطیف شُبار؟ بِنی آنا یا که جُمه ئی نرم و لطیف اُ بار اَکِنِت، تی کاخی پادشاهیا هِت. ۹ پَ اُسی دِدِه چه چدی؟ اُسی دِدِه یک پیغامبر؟ بله، اُشما آگام، که یحیی از یک پیغامبرم براتئه. ۱۰ یحیی مِ کسیه که دربارش تی کتاب مَلاکِ پیغامبر نوشته بُد:

«بِن، ما گبل از تو کاصدَم اُفرستام،

آنا رَهْتُ جَلوُوتِ آمادَه اَدَكُو.

۱۱ حکیکتا اُ شما آگام که، کسی گپته از یحیای تعمیددَهَنده از نَنشو اَدنیا نِنِد، ولی تی پادشاهنِ آسمو کسی که از هَمه کینگلتته، از یحیی گپته. «۱۲ از زَمون یحیای تعمیددَهَنده تا الان، پادشاهنِ آسمو از ظلم و ستم عذاب اَشکشد و ظالمیا و زور آنا اُ دست اَدارت. ۱۳ چون هَمه پیغامبریا و تورات تا زَمون یحیی دربارَه پادشاهنِ خدا پیشگوپی شوآکه. ۱۴ و آگه تَبته گبول بِکنی، یحیی هَم الیاس پیغامبرَه که باید بیاد. ۱۵ هرگه گاش سَنوا اُشه، بِشناو.

۱۶ «اُ نَسلا خود چه مکاپسه بِکنام؟ اُنایا چُن بَچی هِت که تی کوچَه و بازار اِنیت و اُ هَمبازنیا شو جار اَرزنت و آگایت: ۱۷ «اُما اُسی شما نی مُزاد، نُبَرخصی؛

روضه مُخواد، گریخ تَنیکه.

۱۸ اُسی که یحیی اُم که نه آخه و نه اَدخه؛ آگایت: ”دیو اُشه.“ ۱۹ پُسی انسان اُم، که هم آخه و هم اَدخه؛ آگایت: ”بِینی، یَک مرد اَشکام لاسیه و عَرَک خور، رَفیکِ خراجگیریا و گَنهکاریا.“ ولی درست یا غلط بُده حکمتا، نتیجش نِشو اَد.

محکوم کِرده شهرِی که ایمون سَنئوردِ

۲۰ م موگوا عیسی اُ شهرِی که بِشنته معجزه یاش اُنکا اَنجوم اُشدِستاد محکوم اُشکه، اُسی که اُنایا توبه سَنیکه. ۲۱ عیسی اُشگت: «واى وَحالت، اى شهر خورزین! واى وَحالت، اى شهر بیت صیندا! چون آگه معجزه ئی که تی شما اَنجوم بو تی شهرِی صور و صیدون اَنجوم بُدستاد، مردم اُنکا بُری زودته از اِ، جُمه عزا سُنبار کِرِدستاد و لی بَل و خاکستر سَسِتستادِت و توبه سُکِرِدستاد. ۲۲ ولی اُ شما آگام که تی رازِ کِیامت، تحمل مجازات اُسی صور و صیدون اَسوننته، تا اُسی شما. ۲۳ و تو اى شهر گُفرناحوم، تئست تا آسمو سِرَت بلند اَکیش؟ تا تَه جهنم تُ زیر اَگشت. چون آگه معجزه ئی که تی تو اَنجوم بو تی شهر سُدوم اتفاق اَفته، اُن شهرتا اِراز اَدمود. ۲۴ ولی اُ شما آگام که تی رازِ کِیامت، تحمل مجازات اُسی سُدوم اَسوننته، تا اُسی تو.»

ما اُ شما آرامش اَتام

۲۵ م موگوا، عیسی اعلام اُشکه و اُشگت: «اى با، صاحب آسمو و زِمی شکر تَکنام که اِ چیهوا از عاکلیا و بافهمیا پنهنون اُنکِرِد و اُسی بَچی کینگله اَشکار اُنکِرِد؛ ۲۶ بله، اى با، چون خواسته پُر لطفَت اِینا هاد. ۲۷ باى آسمونیم هَمه

چیا شُ دست ما دَدِ. هِسگَه اُ پُس ناشناسِه غیر از با، و هِسگَه اُ با ناشناسِه غیر از پُس، و کِسِی که پُس انتخاب شوآکو که با اُنایا آشکار بکو. ^{۲۸} «بِلگی حَدِ ما، آی هَمَه زحمتکشیا و کِسِی که بارتو ساگیه، که ما اُ شما آسایش آتام. ^{۲۹} یوغ ما لِی کولتو هُنسی و از ما تعلیم بگری، اسی که ما آروم و اُفتاده دِلام، و جونتو آروم آدبِه. ^{۳۰} اسی که یوغ ما راحت و بار ما سُوکِه.»

۱۲

عیسی صاحب راز شنبه مکدسه

^۱ م موگوا، تی یک راز شنبه مکدس یهودنیا، عیسی از وسط زمینی گانوم رد ابو. شاگردیاش گشته هادِت، پ شروع شکه سِر گانومیا شکاد و شخه. ^۲ وختی عالمی فرکه فریسی انا شدی، شُن عیسی گت: «بِن، شاگردیات گری آنجوم آیت که تی راز شنبه شرعا روا نی.» ^۳ عیسی جواب اشد: «م تُنخواد که داوود پادشاه وختی خوش و یاریاش گشته هادِت چه اُشکه؟ ^۴ چینا داوود اُ داخل خونِه خدا چو و نُی که تکدیم خدا بُدستاد اُشخه، م نُی که شرعا روا نهاد خوش و یاریاش بخورت، بلکه فکط کاهنیا اجاره شهاد بخورت. ^۵ یا م تی تورات تُنخواد که چینا تی رازی شنبه، کاهنیا تی معبد و خاطر وظیفشو، حرمت شنبهوا نِگه ناکنت، ولی با اُ هَمَه تخصیر کار اُ حساب ندیت؟ ^۶ ما اُ شما آگام، کسی اُکائه که گپته از معبد! ^۷ آگه مَعین اُ گلوما توآدانست، که ما "از رحمت مَخش آدانه کربونی،" دِگه اُ بی گناهیا محکوم تُناکه. ^۸ چون پُس انسان، صاحب راز شنبه.»

شفای مردی که دستش حُشک اُبدستاد

^۹ عیسی از آنکا رد بو و اُ عبادتگاه اُنایا چو. ^{۱۰} مردی آنکا هاد که یک دستش حُشک اُبدستاد، اُنایا و خاطر اِکه شُبشابه اُ عیسی تُهَمَت بِنِت از انا سُپرسی: «شفا دَدِ تی راز شنبه شرعا روائه؟» ^{۱۱} عیسی شُ اُنایا گت: «کدوم یکی از شما آگه گهری اُشبه و آن گهرا تی راز شنبه تی چاه بفتِه، ناچه و آن گهرا از تی چاه سُدر نِدار؟ ^{۱۲} آله آدام چاد بارزشته از گهره! پ خوبی کِرَدِ تی راز شنبه شرعا روائه.» ^{۱۳} پ عیسی شُ آن مردا گت: «دستت دراز بکو!» انا هم دستش دراز اُشکه و دستش، چُن دستیدوش به ابو. ^{۱۴} ولی فریسنیا در جِدِت و اُمَرِیَه سُور

شُکِه که چینا اُ عیسی نابود بَکِنِت.

خادم برگزیده خدا

^{۱۵} عیسی که از اِ گرا باخبر هاد، از آنکا چو. بُری مردم اَز دُمبالِه انا چِدِت و عیسی شُ هَمَه اَنایا شفا دَ ^{۱۶} و اُ اَنایا فَرمو اُشَد که دِبارش خود کسی حرف نَزِنِت. ^{۱۷} اینا بو تا چِی که اِشعیایِ پیغامبر اُشگتِستاد اُ اَنجوم بَرِسِه که:

^{۱۸} «اِ خادم مائِه، که انتخاب اُمکِرِد، اِ عزیز مائِه، که جوُنم از انا راضیه.

روحُم اُ لی انا اِنسام،

و انا عدالتا اُ کومیا اعلام اَکو.

^{۱۹} انا نه جَر اَکو و نه کال اَکو؛

و نه کسی صداشا از تی کوچه یا آشناو.

^{۲۰} اُ نی ای که تِرک شایسته خُرد ناکو

و فْتیلَه ضعیفا، خاموش اناکو،

تا عدالتا اُ پیروزی بَرِسِنِه.

^{۲۱} اسم انا، امید اسی هَمَه کومیا اِه.»

کفر گتّه اُ روح کدوس خدا

^{۲۲} مِ موگوا مردی که دیو اُشاد و کور و گگ هاد، شُنخِدِ عیسی اَنو و عیسی شُ انا شفا دَ، اینا که اُششابو هم حرف بَزاد و هم بِنِه. ^{۲۳} مردم هَمَه تعجب شُکِه و شُگت: «ممکنه اِ مردا هَم مسیح موعود بِه، که گرار از نسل داوود پادشاه بیاد؟» ^{۲۴} ولی وَختی فَریسِنیا اِنّا شُشُنُفت، شُگت: «فَکَط وَ کَمک بَعِلزبول، رئیس دیویایه، که اِ مردا اُ دیویا از اَدامیا دَر اَکو!» ^{۲۵} عیسی که از فکری اَنایا خبر اُشاد، شُ اَنایا گت: «هر پادشاهنی که وَضد خوش تکسیم بِه، نابود اِه و هر شهر یا خونه ای که وَضد خوش تکسیم بِه، دَووم نِدار. ^{۲۶} اَگه شیطون، اُ شیطون دَر بَکو، وَضد خوش جدایی اُبی، پَ چینا پادشاهیش دَووم اَدار؟ ^{۲۷} اَگه ما وَ کَمک بَعِلزبول اُ دیویا دَر اَکنام، پَ شاگردی خوتو وَ کَمک کِه اُ اَنایا در اَکِنِت؟ پَ هَم شاگردیاتو اُ شما کُضاوت اَکِنِت. ^{۲۸} ولی اَگه ما اُ واسطه روح خدا اُ دیویا در اَکنام، پَ بدانی که پادشاهنِ خدا اُ شما رَسِد. ^{۲۹} چینا کسی شُشابه اُ داخل خونه مردی گوی اُچه و مال و مِناش چِپُو بَکو، مَگه اِکه اول اَن مَرِد گونا اُشوابانِه. بعد واکعا شُشابه خونه اَن مَرِدا چِپُو بَکو. ^{۳۰} هرگه خود ما نی،

وَضد مائِه، و هرگه خود ما جمع آناکو، پخش و پلا آکو. ۳۱ پ ا شما آگام، هر گناه و گُفری که انسان آنجوم هادَ، بَخِشِد آبه، ولی گُفر گُته اُروح خدا بَخِشِد نابه. ۳۲ هرگه حرفی وَضد پُس انسان یزاد، بَخِشِد آبه، ولی هرگه وَضد روح کدوس خدا حرفی یزاد، بَخِشِد نابه، نه تی اِ دُنیه‌وا و نه تی آن دُنیه‌وا.

درختا از بی میوش شَسناست

۳۳ «اگه میوه خَش تئه، درختتو باید خَش به، چون درخت بد میوه بد آد. آسی که درختا از میوش آبه بَشناست. ۳۴ آی شما که از تخم و تَرگه مار هی، شما که اینا شیریر هی، چینا تاشابه حرفی خَش بزنی؟ آسی که زابو از چی که دل از آنا لبریزه حرف آزاد. ۳۵ آدام خَش، از صندوک خَش دلش خَشی در آدار و آدام بد از صندوک بد دلش بدی در آدار. ۳۶ ا شما آگام که، مردم آسی هر حرف مُفتی که ا زابو بیارت، تی راز کیامت حساب آپس آت. ۳۷ آسی که و حرفی خوتو تَبَرگه آبی و، و حرفی خوتو هم محکوم آبی.»

نِشونِه یونس

۳۸ م موگوا مُشتی از معلمی تورات و فَرینسیا از عیسی شُپرسی: «استاد، مُئه نِشونِه‌ای از تو ببینم.» ۳۹ ولی عیسی جواب اشد: «ا نسل شیریر و زناکار نِشونِه‌ای شئه، ولی نِشونِه‌ای اُ آنایا دَد نابه، و غیر از نِشونِه یونس پیغامبر. ۴۰ چون هموناکه یونس سه راز و سه سُوتی آشکام مهن گاتی هاد، پُس انسان هم سه راز و سه سُوتی دل زعی آدمانه. ۴۱ مردم شهر نینوا تی راز کیامت خود ا نَسلا زنده آدبت و اُ آنایا محکوم اکنت، چون مردم نینوا و حرفی یونس توبه شُکه، و ببینی کسی اِکائه که از یونس گِبْتئه. ۴۲ ملکه سبا، تی راز کیامت خود مردم ا نَسلا زنده آدبه و اُ آنایا محکوم آکو، آسی که آنا، از آنراو دنیا ام تا حکمت سلیمون پادشاهها بَشناو، و ببینی کسی اِکائه که از سلیمون گِبْتئه.»

اگشتئه روح ناپاک

۴۳ «وختی روح ناپاک از کسی در آدا، آسی استراحت اُ جئی حُشک و بی هاو و علاف آچه. ولی جی آناجرِه. ۴۴ پ اگه "ا خونم که از آنکا اُنِدستام، آدگردام." وختی که آدا، خونه‌وا خالی، جار کِرَد و جمع و جور آینه، ۴۵ پ آچه و هفتا روح شیرتِه از خوش آدار. آنایا اُ تی جون آن آداما اچت و آنکا آدمانت. آخر عاکبت آن آداما از اولشَم بته آبه. آخر عاکبت ا نسل شیریرا هم اینا آبه.»

نَنه و پراسی عیسی

^{۴۶} موگه‌ای که هَنو عیسی خود مردم حرف شَزاد، نَنه و پراسی یاش دَر وایستدستادِت و شُست خود عیسی حرف بَزنت. ^{۴۷} پَ یکی اَم و شُ عیسی خبر دَ که: «نَنتو و پراسی یات در وایستدستت و شُئه خود تو حرف بَزنت.» ^{۴۸} ولی عیسی شُ مردی که اِ حرفا اُشزاد اُشگت: «نَنه ما کی؟ کاگتِام که هِت؟» ^{۴۹} و دستش شُ طرف شاگردیاش دراز که و اُشگت: «ایایِت نَنه و کاگتی ما! ^{۵۰} چون هرکه خواسته بامو که تی آسمونه آنجوم هاد، کاک و داد و نَنه مائه.»

۱۳

مَثَل کشاورز

^۱ م رازا عیسی از خونه دَر اَم و لب دریاچه شُست. ^۲ اینا جماعت گاتی دورش جمع اُبستادِت که عیسی سوار کایکی بو و شُست، و جماعت همه لب دریاچه وایستدستادِت. ^۳ بعد عیسی بُری چی و مَمَلیا شُ اَنایا توضیح دَ. انا اُشگت: «یک کشاورزی اسی بذر پاشد دَر چو. ^۴ وختی که بذر شپاشی، مُشتی از بَدِریا تی رَه برِست و پرنَدیا اُنَدِت و اَن بَدِریه وَا شُخه. ^۵ مُشتی دِگه از بَدِریا لی زِمِن سنِگلاخی اُفتَدِت که بُری بَل اُشِنهاد؛ پَ جِخو سوز بُدِت، اسی که بَل کامی اُشاد. ^۶ ولی وختی اُفتو در اَم سَتِت. و اسی که ریشه شِنهاد حُشک اُپَدِت. ^۷ مُشتی از بَدِریا هم وسط خاریا اُفتَدِت، خاریا گات بُدِت و اُ اَنایا خَفه شُکه. ^۸ ولی بَکیه بَدِریا لی زِمِن حُش اُفتَدِت و ثمر شد: بعضیاشو صد برابر، بعضیاشو شصت برابر و بعضیاشو هم سی برابر. ^۹ هرکه گاش شَنوا اُشه، بَشناو.»

^{۱۰} م موگوا شاگردیا حدِ عیسی اُنَدِت و شُپرسی: «اسی چه خود مردم و مَمَلیا حرف رَتابش؟» ^{۱۱} عیسی جواب اُشد: «ا اُ شما عطا بُدِ تا سِرِر پادشاهِن اَسْمونا بَقهمی، ولی اُ اَنایا دَدِ نَبِدِ. ^{۱۲} چون اُ اَناکه اُشه، بَشته دَدِ اِبِه تا فراوون اُشه؛ ولی اَناکه اُشنی، حتی م هم که اُشه، از انا گِرته اِبِه. ^{۱۳} وَا خاطر هِم خود اِیا و مَمَلیا حرف اَزنام، چون:

«چش اَکِنِت، ولی نَابِنِت؛

گاش اَکِنِت، ولی ناشناوِت و نَافَهِمِت.

^{۱۴} حکیکتا پِشگوئِن اِشعیای پیغامبر دربارَه اَنایا اَنجوم اِبِه که اِگه:
«واکعا و گاشتو اَشناوی، ولی هِسوخت نَافَهَمی»

و واکعا وَ چَشْتو آپنی، ولی هِسوخت دَرک ناکِی.
 ۱۵ چون دل اِکوما سنگ اَبُد،
 گاشیاشو ساگی اَبُد،
 و چَشیاشو شُبَسْتِه،
 تا نِکو وَ چَشیاشو بِیِنِت وَ،
 وَ گاشیاشو بِشناوِت وَ،
 وَ دِلشو بِفَهْمِت،
 و واگَرِدِت و ما شفاشو هاتام.“

۱۶ ولی خوش وَحال چَشیاتو چون اَیِنِت و خوش وَحال گاشیاتو چون اَشناوِت.
 ۱۷ اَسی کِه حَکِیکَتاً اُشما اِگام، بُری از پیغامبریا و اَدامی صالح اَرزو شُهَاد چِی کِه
 شما اَیِنی، بِیِنِت و شُنْدی، و چِی کِه شما اَشناوی، بِشناوِت و شُنْدِشُنْفِت.
 ۱۸ «پَ شما مَعِیْنِ مَثَلِ کِشاورزا بِشناوی: ۱۹ وَخْتی کِه کِسی گَوم پادشاهِی
 خدا رو اَشناوِ ولی مَعِیْنِش نَافَهْمِه، اَن شَرِیرا اَدَا و چِی کِه تِی دِلش کِشْتِه بُد، اَدَزِ.
 اِ هِم بَدْرِیَه کِه تِی رَه اُفْتِد. ۲۰ بَدْری کِه لِی زِمِنِ سَنگلاخِی اُفْتِه، چُن کِسیه کِه گَوم
 خدا رو اَشناوِ و چُخُو وَشادِی و حَشی گَبول اِکو، ۲۱ ولی چون تِی خوش رِیْشَه
 اُشنی، فَکَط زَمون کَامی دَووم اَدارِ و وَخْتی وَخاطر گَوم خدا، مَصِیْبِت یا اَزار و
 اذِیت اَبِه، چُخُو از اِیْمون اُفْتِه. ۲۲ بَدْری کِه تِی خاریا اُفْتِه، چُن کِسیه کِه گَوم
 خدارو اَشناوِ، ولی نِگرونی دِنیا و گول مالِ دِنیا خَرْد، اُ گَوم حَقَه اِکو و بِی_ثمر
 شَکو. ۲۳ ولی بَدْری کِه تِی زِمِنِ حَش کِشْتِه بو، چُن کِسیه کِه گَوم خدارو اَشناوِ
 و اُفَهْمِه. اَنَا حَکِیکَتاً بارور اَبِه و صَد برابر، شَصت برابر یا سی برابر ثمر اَدارِ.»

مَثَلِ عَلافِی هَرز

۲۴ عِیسی یِک مَثَلِ دِگِه هَم شُ اَنایا گُت: «پادشاهِی اَسْمو چُن مَرْدِیَه کِه تِی
 زَمِیْش بَدْرِ حَش اُشکِشْت. ۲۵ ولی وَخْتی نوکْرِیاش شُن خُو هَاد، دِشْمَنُش اَم وَ
 تِی گانومیا، عَلافِی هَرز اُشکِشْت و چو. ۲۶ پَ وَخْتی گانومیا سَوُز بُدِت و
 خَوْشَه_یَاش دَر اُنْدِت، عَلافِی هَرز هَم دَر اُنْدِت. ۲۷ نوکْرِی صابخونَه چِدِت و
 شُگِت: ”ارباب، مَ تو بَدْرِ حَش تِی زَمِیْت اُتِنِکِشْت؟ پَ عَلافِی هَرز از کُ دَر
 اُنْدِت؟“ ۲۸ ارباب شُ اَنایا گُت: ”اِ گَر دُشْمِنَه.“ پَ نوکْرِیا شُن اَنَا گُت: ”تَبَّه
 اُچم و عَلافِی هَرزا جَمع اَکِنِم؟“ ۲۹ ارباب اُشگِت: ”نَه! نِکو مَوکِه جَمع اَکِرْدِه
 عَلافِیا، گانومیا هَم خُود اَنایا از رِیْشَه دَر بِیاری. ۳۰ بَهْری دوتاشو تا فَصل جَورم

اُمَرِيَّه گات بِيْت. موگِه جمع اَكِرْدَه محصول اُ كِسِي كه جوْرُم اَكِيْت اَگَم كه اول
 علافي هَرزا جمع اَكِيْت و دسته دسته بَكِيْت تا بَسْخِنِْت، ولي گانوميا تي انبارُم
 جمع اَكِيْت.»

مَثَلِ دُونِه خُنْدَلِ و مَثَلِ مَائِه خِمِيرِ

^{۳۱} عيسی يک مَثَلِ دِگَه هم شُ اَنایا گُت: «پادشاهِن اَسِمُو چُنِ دُونِه خُنْدَلِيه
 كه يکي شاسِه و تِي زميش اَشْکِشْت. ^{۳۲} با اِکِه دُونِه خُنْدَلِ از هَمَه دُونِيا
 کينگلتئِه، ولي وَخْتِي در اَدا از هَمَه گياهي باغ گاتتَه اَبِه و يک درختي اَبِه، اوناکِه
 پرنَدِي اَسِمُو اَدِيْت و لي شاخايَش خُونَه نَک اَكِيْت.»

^{۳۳} بعد عيسی يک مَثَلِ دِگَه شُ اَنایا گُت: «پادشاهِن اَسِمُو چُنِ مَائِه خِمِيرِيه
 كه يک زنی شاسِه و خود سه کِسَه هارد مخلوط اَشْکِه تا هَمَه خِمِيرِ اَم.»
^{۳۴} عيسی هَمَه اِ چِيَه وَا وَمَثَلِيا شُ جماعت گُت، و حکيکتاً بدون مَثَلِ هيچ
 چي شُ اَنایا نِگُت. ^{۳۵} اينا بو تا چِي كه پيغامبر اَشْگِتِستاد اُنْجوم بَرَسَه كه:

«وَمَثَلِيا خود شما حرف اَز نام ،

و چِي كه از اول دنيا پنهون اَمودِ،

اُ زابو اَدارام.»

مَعْنِي مَثَلِ علافي هَرزا

^{۳۶} بعد عيسی از جماعت جدا بو و اُ داخل خُونَه چو. شاگردِياش شُحَد اُنْدِيت
 و شُگُت: «مَثَلِ علافي هَرز زَمِيا اَسِي اَما تَوْضِيح هاد.» ^{۳۷} عيسی جواب اَشْد: «اَناکِه
 بَدَر خَش اَگر، پُس اَنسانِه. ^{۳۸} زَمِي، اِ دنيايَه و بَدَر خَش بَچِي پادشاهِن
 خدائِْت. علافي هَرز بَچِي اَن سَريرِْت؛ ^{۳۹} و دشمنِي كه علافي هَرزا اَگر، اَبليسِه.
 فصل جوْرُم، اَخر اِ دنيايَه؛ و کِسِي كه جوْرُم اَكِيْت، فرشتَيَا هِت. ^{۴۰} هَموناکِه
 علافي هَرزا جمع اَدْکِنِْت و تِي تَش اَسْخِنِْت، اَخر اِ دُنْيَه وَا هم هَمونا اَبِه. ^{۴۱} پُس
 اَنسان اُ فرشتَيَاش اَفْرَسِْت و اَنایا هرچي كه باعث گناه اَبِه و هَمَه اَدامِي كه
 کانون خدا رو زِرِ پا اَبِست، از پادشاهِن خدا جمع اَدْکِنِْت. ^{۴۲} و اُ اَنایا تِي کورَه
 تَش اَبِست، جِي كه گِرِيخ و دُدو گروچَه هَه. ^{۴۳} م موگوا اَدامِي صالح تِي پادشاهِن
 باشو، چُنِ اَفْتُو اَدِرْخِشْت. هرگِه گاش سَنُوا اَشْه بَشناو.»

مَثَلِ گَنجِ پنهون و مُرواريد با ارزش

^{۴۴} «پادشاهِن اَسِمُو چُنِ گَنجِيه كه تِي زَمِي پنهونه، كه يک نفر اَنَا شاجو و

دوباره کایم اَشِکِه، مِ موگوا از خوشحالی اچِه و هرچی اَشِه افریشه و مِ زِمنا اَخِلِه.
 ۴۵ «هَمینا پادشاهِن اَسِمو چُن تاجریه که اَز دُم مرواریدی اصلِه. ۴۶ پَ وَختی
 مروارید بارزنی شاجو، چو و هرچی اَشاد اُشِفِرَت و آن مرواریدا اُشِخلی.

مَثَلِ تَوْر مَهیگیری

۴۷ «هَمینا هم پادشاهِن اَسِمو چُن توریه که شُن دریا بَسْت و هَمَه نوع مَهی
 داخلش جمع اَبو. ۴۸ موگه ای که تور پُر بو، مَهیگیری تورا شُن لَبِ دریا گشی و
 شَسِت مَهی خَشّا تِ زانبیل جمع شُناکه، ولی مَهی بَدّا شُندر بَسْت. ۴۹ اَخر اِ
 دُنیهوا هم اینا اَبه. فرشتیا اَدِیت و اُ شیریا از آدای صالِح جدا اِکِنِت. ۵۰ و اُ
 شیریا تِ کورَه تَش اَبِت، جی که گِریخ و دُدو گروچِه هَه.»
 ۵۱ بعد عیسی اُشپُرسی: «هَمَه اِ چِیَهوا تَفَهمی؟» اَنایا جواب شُناد: «بله!»
 ۵۲ عیسی اُشگت: «پَ هر معلم توراتی که دربارَه پادشاهِن اَسِمو تعلیم
 اُشگرتسِبِه، چُن صابخونَه ایه که از صندوگش چِی تِ نو و کاهنَه دَر آدار.»

بی ایمونِ مردم ناصِرَه

۵۳ وَختی عیسی اِ مَثَلِیَهوا تموم اَشِکِه، از آنکا چو. ۵۴ و اُ شهر خوش آگِشت و
 تِ عبادتگاه اَنایا شُ مردم تعلیم دَ. اینا که مردم حُشکشو اُزادِستاد و
 شو اُپُرسی: «اِ مردا اینا حکمتی از کُ شُورد؟ اِ معجزه یَهوا چِینا اَنجوم اَد؟ ۵۵ مَ اِ
 پُس اُن نَجارا نی؟ مَ اسم نَنشو مریم نی؟ مَ بَراسی یاش یعکوب و یوسف و
 شَمعون و یهودا نِهت؟ ۵۶ مَ هَمَه خُوگِیاش اِکا بین اما زندگی ناکِنِت؟ پَ اِ مردا
 هَمَه اِ چِیَهوا از کُ شُورد؟» ۵۷ پَ از حریفی عیسی شُن خَش نِم. ولی عیسی
 شُ اَنایا گت: «یک پیغامبر مَجا حرمت اَشِه وَغیر از شهر و خونَه خوش.»
 ۵۸ عیسی تِ آنکا وَخاطر بی ایمونِ اَنایا، بُری معجزه اُشِنِکِه.

۱۴

مرگ یحیای تعمیددَهَنده

۱ تِ اُن زَمونا خبر گری عیسی اُ گاش هیرودیس حاکم رسی، ۲ اَناش نوگریاش
 گت: «اِ یحیای تعمیددَهَنده. از مُردیا زندَه اَبِد، وَخاطر اِنه که اینا معجزه یِ
 اِکو.»
 ۳ اَسی که هیرودیس وَخاطر هیرودیا که زِن کاکشو فیلیپس هاد، اُ یحی

اَشْگِرِتِستاد و شابَسْتِستاد و شُ زندان بَسْتِستاد. ^۴ اَسِي که يحيى شُ انا اَگت: «حلال ني که خود اَزنا بَش.» ^۵ هيروديس شَسْت اَيحي بَكشِه، ولي از مردم شَتِرسى، چون مردم اَيحي يَك پيغامبر شوآدانِست.

^۶ ولي تِي رازِ جشن تولد هيروديس، دُتِ هيروديا جلوو هَمَه اَشْرخصي. هيروديس هم شُ حَش اَم ^۷ اينا که گسام شاخه و وعده اَشَد که هرچي مِ دُتا اَشْبِه شاد. ^۸ دُتِ هم وَ راهنمائنِ نَنشو اَشْگت: «سِر يحيايِ تعميدَدَهندهوا هَمِكا تِي مَجْمَه اُ ما هاد.» ^۹ پادشاه ناراحت بو، ولي وَ خاطر گسامش و احترام اُ مهمونياش فَرمو اَشَد خواستِه مِ دُتا اَنجوم هاتِت. ^{۱۰} پِ هيروديس اَدام اَشْفِرست و تِي زندان سِرِ يحيى از تَنش جدا شُكِه، ^{۱۱} و سِرش تِي مَجْمَه شُئو و شُن دُتِ د. انا هم شُحَد نَنشو بو. ^{۱۲} شاگردى يحيى اُنِدت و جَسَدش شُبو، دَفن شُكِه و بعد چِدتِ و شُن عيسى خبر د.

خوراک دَد اُ پنج هزار نفر

^{۱۳} وَختى عيسى اُ خبرا اَشْشُفت، سُوَار كايك بو و از اَنكا اُ جى دورى چو تا خوش يكي به. ولي وَختى جماعت باخبر بُدت، از شهر ياشو وَ پِي پياده اَزْدَمبالِه عيسى چِدت. ^{۱۴} وَختى عيسى از كايك زير اَم، جماعت گاتى اَشدى و دَلش وَ حال انا ياست و اُ مريض ياشو شفا اَشَد.

^{۱۵} موگِه شوم، شاگرديا حِد عيسى اُنِدت و شُگت: «اكا جى پَرْتيه، وَرگارم هه. اُ جماعت بفرست تا اُ دِهى دور و بَر اُچت و اَسِي خوشو خوراک بَجَلت.» ^{۱۶} ولي عيسى اَشْگت: «نيازى ني مردم اُچت. شما اُ ايا خوراک هاتى.» ^{۱۷} شاگرديا شُگت: «اكا فَكَط پنجتا نو و دوتا مَهى مَهه.» ^{۱۸} عيسى اَشْگت: «انا ي اكا حِد ما بيارى.» ^{۱۹} بعد شُ جماعت فَرمو د تا لِي سَبْرِيا هُنِيت. مِ موگوا عيسى پنجتا نو و دوتا مَهنا شاسه، شُ اَسمو چَش كه و اُنو و مَهى بركت اَشَد. بعد نُنيا تِگه اَشْكِه و شُ شاگرديا د و شاگرديا هم شُن جماعت د. ^{۲۰} هَمَه شُخه و سِر اَبِدت و شاگرديا دوازده زانبيل پُر از خُرْدِي نو و مَهى كه اَمودستاد جمع شُناكه. ^{۲۱} تعداد كيسى كه شُخَرْدستاد، وَ غير از زنيا و بَجيا، پنج هزارتا مرد هاد.

عيسى لِي هُوَرَه اُچه

^{۲۲} عيسى جُخو شُ شاگرديا گت تا هَموناكه خوش اُ جماعت مرخص اكو، سُوَار كايك بِيَت و جلوتِه از انا اُ اَنراو درياچه اُچت. ^{۲۳} بعد از مرخص كِرْدِه جماعت، خوش يكي اُ كاو چو تا تنها دعا بكو. شُبو و عيسى اَنكا تنها هاد. ^{۲۴} م

موگوا، کایک از لَبِ دریاچه بُری دور بُدستاد و گرفتار موج هاد، چون باد سمت مخالف آنایا آدم. ^{۲۵} نَزیک ساعت سه شو، عیسی هَمونایکه لی دریاچه ره آچو طرف آنایا چو. ^{۲۶} ولی وَختی شاگردیا اُعیسی هَمونایکه لی دریاچه ره آچو شُدی، بُری تَرسِدِت و از تَرس کال شُکِه و شُگت: «رُوحِه»، ^{۲۷} ولی عیسی جِخُو خود آنایا حرف اُشزاد و اُشگت: «خاطرتو جمع به. ما هام مَترسی!»

^{۲۸} پَطْرُس جواب اُشد: «سروُم، آگِه تو هِش، فَرمو هادِ تا ما هم لی هُو تَحَد بِلگام.» ^{۲۹} عیسی اُشگت: «بِدا!» پَطْرُس از کایک دَر اَم، لی هُو ره چو و حِدِ عیسی چو. ^{۳۰} ولی وَختی اُشدی چه باد شدیددی اُندا، تَرسی و هَمینایکه تی هُو آچو کال اُشیکِه: «سروُم، نجاتم هاد!» ^{۳۱} عیسی جِخُو دَسْتَش دراز اُشیکِه و اُنا اُشگِرت و اُشگت: «آی کام ایمون، اسی چه شُک اُنیکِه؟» ^{۳۲} وَختی سوار کایک بُدِت، باد گُتت بو. ^{۳۳} کِسی که تی کایک هادِت، اُعیسی سُجده شُکِه و شُگت: «واکعا که تو پُسی خدائش!»

عیسی اُمریضیا تی جِنیسارتِ شفا اَد

^{۳۴} وَختی آنایا اُانراو دریاچه رَسِدِت، تی منطگِه جِنیسارت از کایک زیر اُنِدِت. ^{۳۵} وَختی مردم اُنکا اُعیسی شُشناخت، اُگِل اُن منطگِه و اُدام شُفَرِسِت و اُهمِه مریضیاشو حِدِ عیسی شُئو. ^{۳۶} آنایا اُعیسی التماس شوایکه ت بَهر فِکَط اُ چِگِ عباس دست بَزِنِت، و هرگِه دست سَزاد، شفا شُگِرت.

۱۵

سُنْتیا و حُکْمیا

۱ بعد عالمی فِرگِه فَریسی و معلمی تورات از شهر اورشلیم حِدِ عیسی اُنِدِت و شُگت: ^۲ «آسی چه شاگردیات رَسِمی شیخیا زِر پا اَنِسِت؟ اسی که آنایا دستیاشو کِبَل از خوراک خَرَد نائُرت!» ^۳ عیسی شُ آنایا جواب د: «شما آسی چه، وَخاطر اِیکِه رسم خوتو حفظ بَکئی، حُکم خدا رو زِر پا اَنِسی؟ ^۴ چون خدا حُکم اُشد که "اُ با و نَنتو احترام هُنِس" و "هرگِه اُ با یا نَنشو دُشمو هاد، حتما باید گُشته بیه." ^۵ ولی شما آگائی، "آگِه کسی اُ با یا نَنشو بَگِه: 'هر کمکی که ما باید اُ شما اُمکِرِدستاد، وَکف خدا بُد' ^۶ اینایی دِگِه اسی اُن اَداما، واجب نی که اُ باشو احترام هُنِسِه." پَ اینا شما وَخاطر رسم خوتو گُلوَم خدا رو باطل تَکِرِد.

۷ آی ریاکاریا! إشعیای پیغامبر دربارہ شما چه خَش پیشگویِ اَشکِه، م موگوا که اَشگت:

۸ «اِکوما وَ زابُنِ خوشو اُ ما حرمت اَکِنِت، ولی دِلشو از ما دورِه.

۹ آنایا بیخودی اُ ما پرستش اَکِنِت،
آنایا حُکمی بَشریا وَ جی حُکمی خدا اُ مردم یاد اَتِت.»

چه اُ آدم نجس اکو

۱۰ بعد عیسی اُ مردم شُخَدِ خوش جار زاد و اَشگت: «گاش گر بیکنی و بَقَهمی.
۱۱ چی که تی دهن آدم اچِه اُ انا نجس ناکو، بلکه چی که از دهن آدم دَر ادا، اُ انا نجس اکو.» ۱۲ م موگوا شاگردیا اُنِدِت و سُن عیسی گت: «ادانیش فَرِیسِنیا وختی که اِحرفُت شُشُنُفِت ناراحت بُدِت؟» ۱۳ عیسی جواب اُشد: «هر نَهالی که بای اَسْمونیم اَشْنِکِشْتِسیه، از ریشِه دَر ادا. ۱۴ گری تَن آنایا نِبِه. آنایا راهنمائی کوری هِت. اگِه کوری اُ یِک کور دِگِه زِه نِشو هاد، هر دوتاشو تی چاه اَفِت.» ۱۵ پَطْرُس شُ عیسی گت: «اِ مَثْلا اُسی اُما توضیح هاد.» ۱۶ عیسی جواب اُشد: «شما هم هَنو نَافَهمی؟ ۱۷ م نادانی که هرچی تی دهن اچِه، تی اَشکام اچِه و بعد دَفَع اِبِه؟ ۱۸ ولی چی که از دهن دَر ادا، از دل آدم ادا، اِئِه چی که اُ آدم نجس اکو. ۱۹ چون از دِلِه که فکری بَد، گنل، زنا، بی عفتی، دُزی، شهادتِ داو و نُهْمَت دَر ادا. ۲۰ اِیائِه که اُ آدم نجس اکو، خوراک خَرَد و دَسْتِی نِشُشْتِه اُ هِسگِه نجس ناکو!»

ایمون زین غیریهودی

۲۱ عیسی از اَنکا دَر اَم و اُ منطکِه صور و صیدون چو. ۲۲ یِک زین گنعانی که مالِ آن منطکِه و اهاد، خِد عیسی اَم و وِگْرِیخ اَشگت: «سروم، اُ پُس داوود پادشاه، اُ ما رحم بکو! یِک دیوی بُری سخت اُ دُتَم گرفتار اَشکِرِد.» ۲۳ ولی عیسی یِک کلمه هم شُ آن زنا جواب نِد، شاگردی عیسی اُنِدِت و از انا خواهش شُکِه و شُگت: «اُن زنا اَشْبِفرست ت اچِه، چون کال کِرِدا و اَزْدَمبالِه اُما اُندا.» ۲۴ عیسی جواب اُشد: «ما فَکَط اُسی کهری کوم اسرائیل که گم بُدَسِتت فِرِسْتَد بُدِستام.» ۲۵ ولی آن زنا اَم، جلوو عیسی زانو اَشزاد و اَشگت: «سروم، کمگم بکو!» ۲۶ عیسی جواب اُشد: «نُن بَجیا اَسِستِه و جلوو سگیا بَسْتِه روا نی.» ۲۷ آن زنا اَشگت: «بله، سروم، ولی حتی سگیا هم از خَرَد تگه نی»

که از سفره صاحبشو آفته، آخرت!»^{۲۸} م موگوا عیسی اُشگت: «آی زن، ایموُت بُری گاته! خواستت نُسه انجوم بیه!» دت آن زنا م لحظه‌ها و شفا اُشگرت.

خوراک دَد اُ چهار هزار نفر

^{۲۹} عیسی از آنکا اُ رو افته و حد دریاچه جلیل اُم. لی کاوی چو و آنکا شست. ^{۳۰} جماعت گاتی حد عیسی اُندت. آنایا اُمره خوشو لنگیا، کوریا، فلجیا، گگیا و بُری از مریضی دگه شتو، جلوو پی عیسی شنه و عیسی شُ آنایا شفا د. ^{۳۱} پ جماعت وختی شدی که گگیا حرف زادات، فلجیا سالم اُبدات، لنگیا ره جدات و کوریا ددات، تعجب شُکه و اُ خدای اسرائیل حمد و ستایش شُکه.

^{۳۲} م موگوا عیسی شُ شاگردیاش حد خوش جار زاد و اُشگت: «دلم و حال ا جماعتا اُسُخه، چون الان سه راز که خود ما هت و چی آسی خرد شنی. اُمنایه گشته شُبفرستام، تا نکو یک موگه تی ره ضعف بکنت.» ^{۳۳} شاگردیاش شُگت: «تی اینا جی برتی از ک ماشابه نو آسی سیر آکرده اینا جماعت گاتی واجرم؟» ^{۳۴} عیسی از آنایا اُشُرسی: «چنتا نو تهه؟» آنایا شُگت: «هفتا نو و چنتا مهن کینگله.» ^{۳۵} عیسی شُ جماعت فرمودت لی زعی هُنیت. ^{۳۶} م موگوا هفتا نو و چنتا مهن شاسه و بعد از شکر کرد، آنایا تگه اُشُکه و شُ شاگردیاش د و شاگردیا هم شُن جماعت د. ^{۳۷} همه شُخه و سیر اُبدت و شاگردیا هفتا زانبیل پُر از خردتی نو و مهنی که اُمودستاد جمع شُناکه. ^{۳۸} تعداد کسبی که خوراک شُخه، و غیر از زنی و بچیا، چهار هزارتا مرد هادت. ^{۳۹} بعد از اِکه عیسی اُ جماعت مرخص اُشُکه، سوار کاپک بو و اُ منطقه مَجدان چو.

۱۶

فریسیا و صدوقنیا نشونه‌ای شُه

^۱ عالمی فرگه فریسی و عالمی فرگه صدوق حد عیسی اُندت تا امتحانش بکنت. و خاطر هم از عیسی شُست تا یک نشونه اُسمونی اُ آنایا نشو هاد. ^۲ عیسی شُ آنایا جواب د: «موگه شوم، آگائی ”هوا خَش ایه، چون اُسمو سُرخه“^۳ و صبح وگه آگائی ”اراز هوا خراب ایه، چون اُسمو اُشبا و سُرخه.“ شما و لم آدانی که چینا ظاهر اُسمونا تعبیر بکنی، ولی تَناشابه نشونه‌ی زَمونیه‌وا

تعبیر بکنی! ^۴ «اَسَل شَرِیر وَ زَناکار نِشَوَنَه‌ای شُئِه، ولی نِشَوَنَه‌ای اَ اَنایا دَد نابه، وَغیر از نِشَوَنَه یونس پیغامبر.» پَ عیسی اَ اَنایا ول اَشکِه و اَرَه خوش چو.

خِمرمایِه فَرِیسِنیا و صَدّوقِنیا

^۵ وَخْتی اَ اَنراو دریاچه رَسِدَت، شاگردیا شُدی که شُنزِیاد چِد نو اَمَرِه خوشو واسِهت. ^۶ عیسی شُ اَنایا گُت: «خَواستو به و از خِمرمایِه فَرِیسِنیا و صَدّوقِنیا دوری بکنی.» ^۷ پَ شاگردیا شروع اَ بَحْث کِرَدَ بِن خوشو شُکِه، شواگُت: «عیسی اَ حَرفا وَخاطِر اَ اَشزاد که اَمَرِه خومو نو مُئِثورِد.» ^۸ ولی عیسی که اِثا شَدانِست شُ اَنایا گُت: «اَی کام ایمونیا، اَسِی چه بِن خوتو دربارِه اِکِه نو تُئی بَحْث اِکِنی؟ ^۹ هَنو نافهْمی؟ اَن پَنجتا نُنّا اَسِی پَنج هزار نفر و چَنتا زانِبیل خُرَدَ تِگِه‌ای که جَمع تُنّاکِه، تُن یاد نِدا؟ ^{۱۰} یا اَن هَفتا تا نو اَسِی چَهار هزار نفر و چَنتا زانِبیل خُرَدَ تِگِه‌ای که جَمع تُنّاکِه، تُن یاد نِدا؟ ^{۱۱} چِیناَه که تُنْفَهْمی دربارِه نو خود شما حَرف اَمَنزاد؟ از خِمرمایِه فَرِیسِنیا و صَدّوقِنیا دوری بکنی.» ^{۱۲} م موکوا شاگردیا شُفَهْمی که عیسی شُ اَنایا نِگت که از خِمرمایِه نو دوری بکنِت، بلکه شُ اَنایا گُت که از تَعلیم فَرِیسِنیا و صَدّوقِنیا دوری بکنِت.

اعتراف پَطْرُس دربارِه عیسی

^{۱۳} وَخْتی عیسی اَ مَنْطِکِه قِیصرِیَه فِیلِیپِی رَسِی، از شاگردیاش اَشپُرسی: «مردم اِگائِت، پُس اِنسان کِی؟» ^{۱۴} اَنایا جَواب شُنّاَد: «مُشتی اِگائِت یَحِیایِ تَعمیددَه‌نَدِئِه. مُشتی دِگِه هم اِگائِت الِیاس پیغامبرِه، و مُشتی هم اِگائِت اِرمِیایِ پیغامبرِیا یِکِی از پیغامبرِیائِه.» ^{۱۵} عیسی اَشپُرسی: «ولی شما اِگائِی ما کِه هام؟» ^{۱۶} شَمعون پَطْرُس جَواب اَشَد: «تو مَسِیح موعودِش، پُس خدای زنده!» ^{۱۷} عیسی شُ اَنّا گُت: «خوش وَحالی تو شَمعون، پُس یونا! اَسِی که اِثا جِسم و خُون شُ تو اَشکار نِکِرِد، بلکه بامو که تِی اَسْموئِه اِثا شُ تو اَشکار کِرِد.» ^{۱۸} اَ تو اِگام که تو پَطْرُسِش یعنی صَخْرَه. و ما لِی اَ «صَخْرَه‌وا» کَلِیسام نَک اِکِنام و کُدرت مرگ زورِش اَ کَلِیسا نارِسه. ^{۱۹} کَلِیلی پادشاهِن اَسِمونا اَ تو اَتام. چِی که لِی زِمی و اِبابِنش، تِی اَسِمو بَسْتَه اِبِه و چِی که لِی زِمی واز بَکِنِش، تِی اَسِمو واز اَدَبِه.» ^{۲۰} م موکوا عیسی اَ شاگردیا بُری سَفارش اَشکِه، که اَ هِسگِه نِگائِت اَنّا مَسِیح موعود.

پیشگوئینِ عیسی دربارہ مرگ و زندہ آبدش

۲۱ از مِ موگوا عیسی شروع اِ نشو دَدَه ! حکیکتا اِ شاگردیاش اَشِکِه که باید اِ شهر اورشلیم اُچِه و آنکا شیخیا و کاهِینی گپ معبد و معلی تورات بُری عذاب شایت و گُشته بیه و تی راز سَوَم زندہ آبه. ۲۲ پِطْرُس اِ عیسی شُ لَرْد بو و شُ انا نِهَب دَ و اَشْگِت: «دور تَزَلو سَرورُم! اینا چِی هِسوخت نُسِر نِدا.» ۲۳ ولی عیسی اَگِشت و شُ پِطْرُس گت: «از ما دور آیش، آی شیطون! تو جلوو رَهْمِش که اَمْنِشابه کَرَم اَنجوم هاتام، چون فکری تو فکری انسانِه، نِه فکری خدا.»

صلیبت واسِه

۲۴ بعد عیسی شُ شاگردیاش گت: «اگِه کسی سَئِه اَزْدُمبالَه ما بیاد، باید از خوش بگذرِ، صلیبش واسی و اَزْدُم ما بیاد. ۲۵ اِسی که هرکه اَشِیه جوئش نجات هادَ، انا از دست اَد؛ ولی هرکه وَاخطر ما جوئش از دست هادَ، انا نِگِه اکو. ۲۶ چون اِسی اَدام چه فایدهای اَشِه که هَمَه دُنیا وا اُ دست بیارِ، ولی جوئش از دست هادَ؟ یا اَدام وَا جِی جوئش چه سَشاِبِه هادَ؟ ۲۷ «اِسی که پُس انسان تی شکوه و جلال باشو اَمْرَه فرشتیاش ادا و مِ موگوا اُ هرکه طِبک اعمالش عوض اَد. ۲۸ حکیکتا، اُ شما اگام، چند نفر اِکا وایسندِسِت که تا نِینت پُس انسان تی پادشاهین خوش ادا، نامِرِت.»

۱۷

عیسی سَکْش عوض بو

۱ شش راز بعد عیسی، اُ پِطْرُس و یَعکوب و کاگی یَعکوب، یوحنا شایسه و اُ انایا شُ بَرِئِه کاوی بلند بو که اَنکا فَکْط خوشو پِت. ۲ اَنکا جلوو چَش انایا، عیسی سَکْش عوض بو: لوش چُن اَفْتو بَلَلک اَشِکِه و جَمَه یَاش چُن نور، سفید بو. ۳ مِ موگوا، موسی و الیاس پیغامبر اُ انایا ظاهر بُدِت و خود عیسی حرف شوآزاد. ۴ پِطْرُس شُ عیسی گت: «سَرورُم، خَشِ که اَمَا اِکا هِم. اگِه اُنْبِئِه، اِکا سه تا سایه بو نَک اِکِنام، یکی اِسی تو، یکی اِسی موسی و یکی هم اِسی الیاس.» ۵ پِطْرُس هِنو حرف شَزاد که یَکَدَفَه یَک ابری که شِدِرْخشی شُ لی انایا سایه بَسِت و صدایی از مِ ابرا اَم که: «اِ پُس عزیزومه که بُری از انا راضیام؛ اُ انا گاش گَر بکنی!» ۶ وَاختی شاگردیا اِ صدا وَا شُشْنُفِت بُری تِرْسِدِت و ولو، لی زمی

أَفْتَدِت. ٧ ولی عیسی اُم، دست شُ لی آنا یا نه و اُشگت: «آپای و متری!»
 ٨ وَخْتی شاگردیا اُ برا چَش شُکِه، گَسیدو شُندی غیر از عیسی و بس.
 ٩ وَخْتی که از کاو زیر آدانیت، عیسی شُ آنا یا فرمود و اُشگت: «چی که تَدید اُ
 کسی مگائی، تا موگه ای که پُسی انسان از مُردیا زنده آبه.» ١٠ شاگردیا از عیسی
 شُپرسی: «پ آسی چه معلی تورات اگائت که اول باید الیاس بیاد؟» ١١ عیسی
 جواب اُشد: «بله که الیاس آدا و همَه چیا چُن گَبَلش و لم آدکو.» ١٢ ولی ما اُ شما
 اگام که هم الائم الیاس اُنید، و آنا یا اُ آنا شُشناخت بلکه هر گری که شُست
 خود آنا شُکِه. همینا، پُسی انسان هم از دست آنا یا عذاب اگشه.» ١٣ م موگوا
 شاگردیا شُقه می که عیسی دربارَه یحیای تعمیردهنده خود آنا یا حرف رتا.

شفای پُسی که دیو اُشاد

١٤ آنا یا وَخْتی اُ حَد جماعت رَسَدت، یک مردی حَدِ عیسی اُم و جلوو آنا زانو
 اُشراد ١٥ و اُشگت: «سرورم، اُ پُسم رحم بکو. آسی که آنا تَشنجیه و بُری عذاب
 اگشه، بُری وختیا تی تَش و تی هُو اُفته.» ١٦ آنا مُحَد شاگردیات ائو، ولی شُشبابو
 شفا شائت.» ١٧ عیسی جواب اُشد: «آی نسل بی ایمون و منحرف، تا کی باید
 اُمره شما بام؟ تا کی باید تَحمل تُبکنام؟ اُ آنا اِکا حَدِ ما بیاری.» ١٨ عیسی شُ دیو
 نهب زاد و دیو از م پُسا در اُم و پُسی جُحو شفا اُشگرت. ١٩ م موگوا شاگردیا حَدِ
 عیسی اُنیدت و تی خلوت از آنا شُپرسی: «آسی چه اما مُشبابو آن دیوا شُدر
 کینم؟» ٢٠ عیسی شُ آنا یا جواب د: «وَخاطر اِکه ایمونتو کامه. حکیکتا اُ شما
 اگام، اگه گد یک دونه خُندل ایمون تُبه، تاشابه اُ اِکاوا بگائی "از اِکا اُ آنکا اُچا" و
 اُچه و هیچ گری آسی شما غیرممکن نابه.» ٢١ ولی اُ نوع دیوا وَغیر از روزَه و دعا
 در ناچه.»

دو مین پیشگوئین عیسی دربارَه مرگ و زنده آبدش از مُردیا

٢٢ وَخْتی که عیسی و شاگردیاش تی منطگه جلیل جمع اُبستادت، عیسی شُ
 آنا یا گت: «پُسی انسان وَ هم زودنیا اُ دست مردم تسلیم آبه.» ٢٣ آنا یا شُگشت و
 آنا تی راز سوَم زنده آدبه.» شاگردیا بُری پریشون بُدت.

مالیات معبد

٢٤ وَخْتی عیسی و شاگردیاش اُ شهر گفَرناحوم رَسَدت، مأموری مالیات دو
 درهمین معبد، حَدِ پطرس اُنیدت و شُگت: «استادتو مالیات معبدا ناذ؟» ٢٥ آنا

جواب اشد: «بله که آدا!» وختی پطرس ا خونّه چو، گبل از اِکه چی بگه، عیسی شُ انا گت: «شَمعون، تو چه فکری اکنش؟ پادشاهی دنیا از چه کسی خراج یا مالیات اگرت؟ از بچیا شو یا از غریبه یا؟»^{۲۶} پطرس جواب اشد: «از غریبه یا.» عیسی شُ انا گت: «پ بچیا معافِت! ^{۲۷} ولی آسی اِکه ا انا یا توهین مُنکردسبه، ا لب دریاچه اچا و کلاب هُبی. دهن اولین مهنی که اُتگرت واز بکو، یک خردّه چهار درهمی اُدجُرش، واسه و خود انا سهم ما و خوتا هاد.»

۱۸

کِ از هَمه گپتّه

^۱ م موگوا، شاگردیا حدِ عیسی اُنِدِت و شُپرسی: «تی پادشاهن اَسِمو که از هَمه گپتّه؟»^۲ عیسی اُ یک بچی شُحدِ خوش جار زاد و انا شُ وسط شاگردیا نه^۳ و اُشگت: «حکیکتا، ا شما اگام، تا عوض نیی و چُن بچیا نیی، هِسوخت ا پادشاهن اَسِمو داخل نابی.^۴ هرگه ا خوش چُن ا بچا اُفتاده بکو، تی پادشاهن اَسِمو از هَمه گپتّه.^۵ هرگه ا اينا بچی و اسم ما گبول بکو، شُ ما گبول کِرِد.»^۶ «ولی هرگه باعث ببه که یکی از ا کینگی یا که ا ما ایمون اُشه گناه بکو، آسی انا بهتّه هاد که سنگِ هاس گاتی دور گردش و ابانت، و ته دریا حَفّه ببه!^۷ وای و حال دنیا و خاطر و سوسه یا که ا داما ا گناه اُبی! چون و سوسه یا حتما اُدِت، ولی وای و حال کسی که و سوسه ا واسطه انا بیادا!»^۸ «اگه دستت یا پات باعث گناه کِرِدت اُبه، کُتُش بکو و شُدر بی، آسی تو بهتّه که شل یا لنگ ا زندگن اُبدی اُچش، تا اِکه و دوتا دست یا دوتا پا تی تَش اُبدی بفتیش.^۹ و اگه چُشت باعث گناه کِرِدت اُبه، اُدر بیا و شُدر بی، آسی تو بهتّه که و یک چش ا زندگن اُبدی اُچش، تا اِکه و دوتا چش تی تَش جهنم بفتیش.»

مَثَلِ گهری که گم بُدستاد

^{۱۰} «خواستو به که ا هیچ یک از ا کینگی یا کام اُنِکنی، چون ا شما اگام که فرشته ئی ایا تی اَسِمو، همیشه لوی بامو که تی اَسِموئه اُبت. ^{۱۱} چون پُسی انسان اُم تا ا کسی که گم بُد نجات هاد. ^{۱۲} چه گمون اکنی؟ اگه مردی صدتا کهر اُشه و یکی از گهریا گم ببه، م آن نود و نه تا گهرش تی کاو ول ناکو و اُزدمباله

يَكْ كَهْرُشْ كِه گُم بُدِ ناچِه؟^{۱۳} حَكِيكْتَا، اُشْمَا اگام، اگِه اُشواجِر، اَسِي اَن كِهرا بَشْتَه خوشحال اِبِه تا اَسِي نود و نه تا كِهري كِه گُم نِبُسْتِيت. ^{۱۴} هَمِينَا هم، خواسْتَه بامو كِه تِي اَسِمُوئِه اِنِي كِه حَتِي يَكِي اَز اِكِينِگِي يَا هِلاَك بِيَت.

خطای کاگت

^{۱۵} «اگِه کاگتو در حَكْت گناه بِكُو، اُچَا و تنها بِيِن خوتو خطاش اُ اَنَا بِيگِه. اگِه اُ حَرْفُت گاش گَر اُشِكِه، کاگتو تَدَسْت اَنُورِد؛^{۱۶} ولى اگِه اُ حَرْفُت گاش گَر اُشِكِه، يَك يا دو نفر دِگِه هم اَمْرَه خوت بَبُ تا "هر حرفِي وَ شهادت دو يا سه شاهد ثابت بِيِه." ^{۱۷} اگِه اُشْناهِسْت اُ اَنَايا هم گاش گَر بِكُو، اُ كَلِيسَا بِيگِه، و اگِه اُشْناهِسْت حَتِي اُ كَلِيسَا هم گاش گَر بِكُو، پَ بِيهر اَسِي تو چُن يَك بَت پَرسْت يا خَرَاكِگِر بِه. ^{۱۸} حَكِيكْتَا اُشْمَا اگام، هر چِي كِه لِي زِمِي وَا بَانِي، تِي اَسِمُو بَسْتَه اِبِه؛ و هر چِي كِه لِي زِمِي وَاز بَكِنِي، تِي اَسِمُو وَاز اَدَبِه. ^{۱۹} دَقِيدُو هم اُشْمَا اگام كِه، اگِه دو نفر اَز شْمَا لِي زِمِي دَرِبَارَه چِي كِه شُئِه، يَكْدَل بَت، اَز طَرَف بامو كِه تِي اَسِمُوئِه اَسِي اَنَايا اَنجوم اِبِه. ^{۲۰} چُون هر جِي كِه دو يا سه نفر وَ اَسْم ما جمع اَبِت، ما اَنكا بِيِن اَنَايا هَام.

مَثَل نوگر بی رحم

^{۲۱} بَعْد بَطْرُس حَدِ عِيسِي اَمَّ و اُشْپَرَسِي: «سَرُورُم، اگِه كاگمو در حَكْم گناه بِكُو، تا چنْد دَفَه بايد اُشْبِخْشَام؟ تا هَفْت دَفَه؟» ^{۲۲} عِيسِي جَوَاب اُشْد: «اُ تو ناگام هَفْت دَفَه، بَلَكِه هَفْتادَا هَفْت دَفَه.

^{۲۳} «هَمِينَا پادشاهِن اَسِمُو، چُن پادشاهِيه كِه تَصْمِيم اُشْگِرْت خود نوگرياش حساب كِتَاب بِكُو. ^{۲۴} وَخْتِي شَرُوع اُ حَسَاب كِرْدَ اُشِكِه، يَك نفر شُنْحَد اَتُو كِه ده هزار قنطار، اُ پادشاه بَدِهكار هَاد. ^{۲۵} چُون اَنَا اُشْناشَابُو بَدِهيش هَاد، اَرِباَبْش فَرْمُو اُشْد، اُ اَنَا خود زَنْش و بَجِياش و هَمَه مال و مِناَلْش بَفَرِشْت، تا طَلْبُش بِيگِر. ^{۲۶} پَ اَن نوگرا اُ پِي اَرِباَب اَفْتَه و التماسْش اُشِكِه و اُشْگَت: "اُ ما مَهْلَت هَاد، هَمَه بَدِهيم تَتام." ^{۲۷} اَرِباَب اَن نوگرا دَلْش وَحَالْش سُت، اُ اَنَا آزاد اُشِكِه و بَدِهيش اُشْبِخْشِي. ^{۲۸} ولى وَخْتِي هَم مِ نوگرا دَر اَم، اُ يَكِي اَز هَمكارِياش اُشْدِي كِه صَد دِينار اَز اَنَا طَلْب اُشَاد. پَ اُشْگِرْت و خِرْش فِشار اُشْد و اُشْگَت: "بَدِهيت هَاد!" ^{۲۹} هَمكارِش شُ پا اَفْتَه و التماسْش اُشِكِه و اُشْگَت: "اُ ما مَهْلَت هَاد، بَدِهيم تَتام." ^{۳۰} ولى اَنَا كَبُول اُشِكِه، بَلَكِه چُو و اَنَا شُ زَنْدان بَسْت تا وَخْتِي كِه بَدِهيش هَاد. ^{۳۱} وَخْتِي كِه بَكِيَه هَمكارِياش اِتفاكا شُدِي، بَرِي پَرِيشون بُدِت،

چِدِیت و هرچی اتفاک اُفتدِستاد آسی اربابشو نکل سُکِه. ۳۲ پ اربابُش، شُ آن نوگرا جار زاد و اُشگت: «ای نوگر شرور، ما وَاخطر اِکِه اُ ما التماس اُنکِه، هَمَه بدهیت اُمبَخشی ۳۳ اَله نباید هَموناکِه ما اُ تو رَحَم اُمکِه، تو هم اُ همکارُت رحم تَکِه؟» ۳۴ ارباب تَریخ بو، فرمو اُشد انا شُ زندان هُپیت ت شکنجِه بیه، تا وختی که بدهیش تا کِرین اُخرش هاد. ۳۵ هَمینا، بای اَسمونین ما هم خود هر یَک از شما اینا رفتار اکو، اگِه شما اُ کاکتو از تِه دل نِبَخشی.»

۱۹

تعلیم درباره ظلاک

۱ موگه ای که عیسی ا حرفیه و ا تموم اُشکِه، از منطکِه جلیل اُ انا و رود اردُن ا منطکِه یهودیه جو. ۲ جماعت گاتی اُزدُمبالِه عیسی چِدِیت، و انا اُنکا شُ انایا شفا د.

۳ عالمی فِرگِه فَریسی حِدِ عیسی اُنِدِیت و آسی اِکِه امتحانُش بَکِنِت از انا شُپرسی: «شرعا روائه که مرد اُ زَنَش و هر دلیلی ظلاک هاد؟» ۴ عیسی جواب اُشد: «م تِ نوشتَه تِ مَکدَس تُنخوادِ که، خالِک انایا، از اول «ا انایا مرد و زَن خَلک اُشکِه.» ۵ و اُشگت «وَاخطر هَم، مرد اُ با و نَنشو وِل اکو، اُ زِن خوش اُچسبِه و اُن دوتا یَک بدن ایت.» ۶ پ دِگِه انایا دوتا نه، بلکه یَک بدنِت. پ چی که خدا جفت اُشکِرِد، انسان جدا نکو.» ۷ انایا شُن عیسی گت: «پ آسی چه موسی پیغامبر حُکم اُشکِه، که مرد اُ زَنَش ظلاکنامه هاد و ا انا وِل بکو؟» ۸ عیسی شُ انایا گت: «موسی وَاخطر اِکِه دِلتو سنگِه اُشهشت که اُزنتو ظلاک هاتی، ولی از اول اینا نهاد. ۹ اُ شما اگام، هرگِه و هر دلیلی غیر از زنا، اُ زَنَش ظلاک هاد و زنی دِگِه بَگر، زنا اُشکِرِد.»

۱۰ شاگردیا شُن عیسی گت: «با ا وضعاً، پ عیش نِکِرِد بَهتِه!» ۱۱ ولی عیسی شُ انایا گت: «هَمَه شُناشابه ا حرفا گبول بَکِنِت، و غیر از کِیی که از طرف خدا اُ انایا عطا بُدسبِه. ۱۲ چون بعضی از بَهتِه تِا هِت که از تِ اَشکام نَنشو اینا هِت، بعضی از بَهتِه تِا هم هِت که وِدست مردم بَهتِه بُدسِت، و بعضی از بَهتِه تِا هم هِت که وَاخطر پادشاهین اَسمو اُ خوشو بَهتِه اُ حساب اُدارت. هرگِه شُشابه انا گبول بکو، بَهر گبول بکو.»

بهری بچیا حد ما بلگت

۱۳ م موگوا مردم ا بچیا حد عیسی شئو تا شن لو دست هُنِسِه و دعا بکو. شاگردیا شن مردم نهب د. ۱۴ ولی عیسی اُشگت: «بهری ت بچی کینگه حد ما بلگت و جلوشو مگری، آسی که پادشاهن آسمو مال اینا کسینته.» ۱۵ عیسی دست ش لی بچیا نه، ش انايا برکت د و از انکا چو.

جورون پولدار

۱۶ رازی یک مردی حد عیسی ام و اُشگت: «استاد، باید چه گر خوبی انجوم هاتام تا زندگن ابدی امبه؟» ۱۷ عیسی جواب اُشد: «آسی چه درباره گر خوب از ما سؤال کرداش؟ فگط خدائه که خوبه. آگه تئه ا زندگن ابدی اچش، حکمی خدا رو انجوم هاد.» ۱۸ آن مردا از عیسی اُشرسی: «کدوم حکمیا؟» عیسی اُشگت: «گتل مکو، زنا مکو، دزی مکو، شهادت داوومد، ۱۹ ا با و ننتو احترام هُنِس و "خاطر هُمسادت چن خوت اُتینته.» ۲۰ آن جورونا ش عیسی گت: «همه ایا انجوم امدد، دگه چه کام ام؟» ۲۱ عیسی جواب اُشد: «آگه تئه کامل بپش، اچا و هرچی اته بفرش و ا فخریا هاد، که تی آسمو گنج اته. م موگوا بدا و از ما پیروی بکو.» ۲۲ م جورونا وختی ا حرفا اُشسُنفت، غمگین بو و از انکا چو، آسی که بُری ثروتمند هاد.

۲۳ عیسی ش شاگردیاش گت: «حکیکتا ا شما آگام، چاد سخته که یک آدام ثروتمند ا داخل پادشاهن آسمو اچه. ۲۴ دَفیدو ا شما آگام که، رد بده اُشتر از گلته سوزن آسونتئه تا اکه یک آدام ثروتمند ا داخل پادشاهن خدا اچه.» ۲۵ شاگردیا وختی ا حرفا اُشسُنفت بُری حُشکشو اُشزاد و اُشرسی: «پ که ششایه نجات پیدا بکو؟» ۲۶ ولی عیسی چش ش انايا که و اُشگت: «ا آسی انسان غیرممکنه، ولی آسی خدا همه چی ممکنه.»

۲۷ م موگوا پطرس جواب اُشد که: «بین، اما همه چیا ول مُکرد و اُزدمباله تو اُنْدستیم. پ چه من گیر آدا؟» ۲۸ عیسی ش انايا گت: «حکیکتا ا شما آگام، تی دنیای جدید وختی که پُس انسان لی تخت پُر جلال پادشاهیش هنی، شما هم که اُزدمباله ما اُنْدستی، لی دوازده تخت اُنئی و ا دوازده طایفه اسرائیل حکم اکنی. ۲۹ هرگه و خاطر اسم ما، خونش یا کاکتاش یا دادتاش یا باشو یا نئشو یا بچیش یا زمنیاش ول اُشکِردسپه، صد برابرش اُدست آدار و زندگن ابدی ا ارث ابه. ۳۰ ولی خلیا که اولت آخر ایت و انايا که آخرت اول ایت!

کارگری باغ انگور

۱ «پادشاهین آسمو، چُن صاحب باغیہ کہ صبح وگہ از خونہ در چو تا آسی باغ انگورش کارگر بگر. ۲ آنا خود کارگیا گرار اشنہ کہ رازی یک دینار شهاد. بعد آنا ش باغ انگورش فرست. ۳ صاحب باغ نژیک ساعت نہ صبح در چو و اشدی کہ مُشتی آدام تی میدون شهر بی گر وایستدستت. ۴ شُ آنا یا گت: "شما ہم ا باغ انگور ما اچی و هرچی حکتو بہ ا شما آتام." ۵ پ آنا یا چِدت. صاحب باغ نژیک ساعت دوازده پشین و سه پشین ہم در چو و ہم گرا اَشکہ. ۶ ہمینا نژیک ساعت پنج پَسین ہم در چو و اشدی کہ چند نفر دگہ بی گر وایستدستت. از آنا یا اَشپرسی: "آسی چه کُل راز اکا بی گر وایستدستی؟" ۷ آنا یا جواب سُناد: "چون ہسگہ شُ اما گر نِدَد." صاحب باغ شُ آنا یا گت: "شما ہم ا باغ انگور ما اچی." ۸ موگہ شوم، صاحب باغ انگور شُ سرکارگوش گت: "ا کارگیا جار بزاز و دستمزدشو شهاد، از آنا یا پی کہ آخر اُنْدستت شروع بکو تا پرسش ا کبی کہ اول اُنْدستت." ۹ کارگری کہ نژیک ساعت پنج پَسین ا سِر گر اُنْدستادت، هر گدومشو یک دینار شُگرت. ۱۰ وختی نوبت کارگری بو کہ اول از ہمہ اُنْدستادت، گمون شُکہ بشته از بکیہ پول اگرت. ولی آنا یا ہم هر کدومشو یک دینار شُگرت. ۱۱ وختی دستمزدشو شُگرت، ا جون صاحب باغ مُک مُک شُکہ ۱۲ و شُگت: "تو ا اُخرنیا کہ فکط یک ساعت گر شُکہ، خود اما کہ کُل راز زِر اُفتوو داغ زحمت مُکشد و گر مُکرد، یکی اُتکرد!" ۱۳ ولی صاحب باغ شُ یکی از آنا یا جواب د و ا شُگت: "رفیک، ما ا تو ناحکی ناکنام. م گرار اما یک دینار نہاد؟ ۱۴ حکت بگر و اچا! ما مئہ ا اکہ آخر از ہمہ اَم چُن تو دستمزد هاتام. ۱۵ م اختیارن پولم اُمنی کہ هر گری مئہ خود انا بکنام؟ چشت نادیکو دست و دلوازن ما بپنہش؟" ۱۶ پ آنا یا کہ اُخرت اول ایت و اولنیا اُخر!»

سو مین پیشگوئن عیسی درباره مرگش

۱۷ موگہ ای کہ عیسی ا طرف شهر اورشلیم اچو، تی زہ، دوازده شاگردش شُ لرد بو و شُ آنا یا گت: ۱۸ «ببینی، ا اورشلیم اچم. انکا ا پُس انسان تحویل کاهنی گپ معبد و معلمی تورات ایت. و آنا یا ا انا محکوم ا مرگ ا کنت ۱۹ و ا دست غریہودنیا ایت تا رشخاند ا شُبکنت و سلاق ا شُبزنت و شُ صلیب کنت. و انا

تی رازِ سَوَم زنده آدَیَه.»

درخواست نَنَه یَعکوب و یوحنا

۲۰ م موگوا نَنَه پُسی زیدی اَمَرَه دوتا پُشش حَدِ عیسی اَم و جلووش زانو اَشزاد، و از انا شُئست که گری شُسه بکو. ۲۱ عیسی ش انا گت: «چه تئَه؟» م زنا اَشگت: «بِگه تا ا دوتا پُسیام تی پادشاهن تو، یکی ا طرف راست و یکیدو طرف چپت هُنیت.» ۲۲ عیسی جواب اشد: «شما نادانی چه تئَه! تاشابه از پیاله عذابی که ما و زودی اَدخورام، و اخوری؟» انا یا جواب سُناد: «بله، ماشابه.» ۲۳ عیسی ش انا گت: «شما هم از پیاله ای که ما اَدخورام اَدخوری، ولی اختیازش دست ما نی که بگام کی ا طرف راست و کی ا طرف چپم هنی. ا جی یا مال گسیه که بای ا سمونیم اسی انا یا آماده اَشکرد.»

۲۴ وختی آن ده تا شاگردا، ا جی یه و ا شُشُفت از آن دوتا کاک بُری تریخ بُدت. ۲۵ ولی عیسی ا انا یا شُحدِ خوش جار زاد و اَشگت: «شما ادانی که حاکی کومی دگه ا انا یا سروری ا کنت، و گپته یاشو ا انا یا فرمو آیت. ۲۶ ولی بین شما اینا نیه. بلکه هرگه شئَه بین شما گپ به، باید نوکر شما به. ۲۷ و هرگه شئَه بین شما اول به، باید غلوم شما به. ۲۸ همونا که پُس انسان نَم تا خدمتش بکنت، بلکه اَم تا خدمت بکو و جونش اسی آزادن خلیا هاد.»

شفای دوتا مرد کور

۲۹ وختی که عیسی و شاگردیاش از شهر اریحا اچدیت، یک جماعت گاتی اَزدمباله عیسی ا ره ا فُتدیت. ۳۰ سر ره، دوتا مرد کور اداستادت. وختی شُشُفت که عیسی از آنکا رد بُدا، کال شُکه: «سرور ا ما، ای پُس داوود پادشاه، ا ما رحم بکو!» ۳۱ جماعت شُن انا یا نهب د و شُگت که ساکت آبت؛ ولی انا یا بشته کال شُکه که: «سرور ا ما، ای پُس داوود، ا ما رحم بکو!» ۳۲ عیسی وایست و شُ آن دوتا مردا جار زاد و ا شُرسی: «چه تئَه اسی شما بکنام؟» ۳۳ انا یا شُن عیسی گت: «سرور ا ما، مُئه چشیمو واز آبه.» ۳۴ عیسی دلش و حال انا یا سَت و دست شُ لی چشیشو نه و جُخو چشیشو واز ابو و اَزدمباله عیسی چدیت.

ورود شاہانہ عیسیٰ

۱ وَخْتی کہ عیسیٰ و شاگردیاش اُشہر اورشلیم نَزیک اَبَدیت، اُدہ بیت فاجی تی کاو زیتون رَسیدت، بعد عیسیٰ دو تا از شاگردیاش اُشِفِرِسْت، ۲ و شُ اَنایا گت: «اُدہی کہ تُن جلوو اُچی. تا داخل چدی، اُیک الاغ اَدَجری کہ سُنابستہ و گَرش ہم شَحَد. واز شُبِکِنی و حَد ما بیاری. ۳ اگہ کسی حرفی شُ شما زاد، بگائی: "خداوند اُ اَنایا احتیاج اُشہ" و آن آداما چُخو شو اَفِرِسْت. ۴ اِ اتفاکا اُفتہ تا چی کہ زکریای پیغامبر اُشکِتستاد اُ انجوم بَرسہ کہ:

۵ «اُدت کاو صہیون، یعنی اُ اورشلیم بگائی، بِن!
”پادشاہت تُوحد اُندا،

اُفتادہ و سوارِ الاغی،

اُنا سوار گَرہ الاغی اُندا.“»

۶ آن دوتا شاگردا چِدت و ہموناکہ عیسیٰ شُ اَنایا فرمو دَدِستاد اَنجوم شُد. ۷ اَنایا الاغ و گَرش سُو و عباشو سُن لی اَنایا بست و عیسیٰ سوار بو. ۸ بُری از آدامی م جماعتا عباشو سُن تی رَہ بست و مُشتی ہم شاخہئی درختیا شو اُبلی و تی رَہ شو اِبست. ۹ جماعتی کہ جلو تہ از عیسیٰ اُچِدت و جماعتی کہ از پِشتِ سِرش اَدانیت، کال شو اِکہ و شو اُگت:

«نجات ہاد، پُس داوود پادشاہ!»

«مُتبارکہ اَناکہ و اسم خداوند ادا!»

«نجات، تی اَسمونِ اَسمونیا!»

۱۰ وَخْتی عیسیٰ اُ داخل اورشلیم اُم، کُل شہر اُ تک و دُو اُفتَدت و شو اُگت: «اِ کئی؟» ۱۱ و آن جماعتا جواب شو اَد: «اِ عیسیٰ پیغامبرہ، مالِ شہر ناصرہ، تی منطقہ جلیلہ!»

عیسیٰ معبدا پاک اَدکو

۱۲ عیسیٰ اُ داخل معبد چو، و اُ ہمہ کبی کہ تی معبد خرید و فروش شو اِکہ، شُدَر کہ و میز صَرافیا و بساط گموتز فروشیا شا بَر دَنہ. ۱۳ و شُ اَنایا گت: «تی کتاب اِشعیای پیغامبر نوشتہ بُد کہ، "خونہ ما خونہ دعا خواد اِبہ،" ولی شما اُنا 'لونہ دُزیا' تُکُرد.»

۱۴ تی معبد، کوریا و لنگیا حدِ عیسی اُنْدِت، و عیسی شُ اَنایا شفا دَ. ۱۵ ولی وَخْتی کاهِنی گپ معبد و معلمی تورات، معجزه‌ئی که عیسی اُشکِه سُدی، و هم سُدی که بَچیا تی معبد کال شوآکِه و شوآگت: «نجات هادِ، پُس داوود»، بَری تَریخ بُدِت. ۱۶ اَنایا شُن عیسی گت: «شُنفتاش ایا چه گتات؟» عیسی جواب اُشد: «بله. مَ تی کتاب زبور داوود تَبخوادِ که،

»بَچیا و شیرخوارِیا هم

وَ زابوشو اُ انا حَمَد و ستایش اَکِنْت“؟»

۱۷ بعد عیسی اُ اَنایا ول اُشکِه و از شهر دَر چو. انا اُ دِه بیتِ عَنیا چو و شو اَنکا اَمود.

عیسی اُ درخت انجیر لعنت اکو

۱۸ صبح شَفک وَخْتی عیسی اُ شهر اَدگِشت، گُشدش بو. ۱۹ بغل رَه، درخت انجیری اُشدی و شُ طرف چو ولی غیر از برگ چی لی انا شانجو. عیسی شُ درخت گُت: «دِگِه از اُ به بعد هِسوَخت میوَه نِتِش!» درخت انجیر جِخو حُشک آبو. ۲۰ شاگردیا وَخْتی اُ اتفاقا سُدی حیرون بُدِت و از عیسی شُرسی: «چینا درخت انجیر جِخو حُشک آبو؟» ۲۱ عیسی شُ اَنایا جواب دَ: «حکیکتا اُ شما اگم، اگِه ایمون نُبه و شک نِکِنی، نِه فَکَط تانِشابه چی که اُ سِر اُ درخت انجیرا اُم اَنجوم هاتی، بلکه حتی اگِه اُ اُ کاوا بَگائی: ”از جا کادَه بَش، اُ خوت تی دریا هُبی،“ اینا آبه. ۲۲ اگِه ایمون نُبه، هر چی تی دعا نُبئه، اُدست اَداری.»

گُدرت و اختیار عیسی

۲۳ موگه‌ای که عیسی داخلِ معبد چو و شُ مردم تعلیم اَد. کاهِنی گپ و شیخی کوم شُحد اُنْدِت و شُگت: «وَ چه حَکی اُ گَریه‌وا اَکِنِش؟ کِه اُ حَکا شُ تو دَد؟» ۲۴ عیسی شُ اَنایا جواب دَ: «ما هم از شما سؤالی اُم. اگِه جواب ماتی، مَ موگوا ما هم اُ شما اگم وَ چه حَکی اُ گَریه‌وا اَکِنام. ۲۵ غُسل تعمیدی که یحیی شُد اُز کُ هاد؟ از طرف خدا هاد یا از طرف انسان؟» اَنایا اُمَریته شُور شُکِه و شُگت: «اگِه بَگائِم ”از طرف خدا هاد“ اُ ما اگِه: ”پَ اُسی چه اُ انا ایمون نُبئو؟“ ۲۶ ولی اگِه بَگائِم، ”از طرف انسان هاد“ از جماعت اَترِسم، چون هَمَشو اُ یحیی یَک پیغامبر اَدانِت.» ۲۷ پَ اَنایا شُن عیسی جواب دَ: «نادانِم.» عیسی شُ اَنایا گت: «ما هم اُ شما ناگم وَ چه حَکی اُ گَریه‌وا اَنجوم اَتام.»

مَثَل دوتا پُس

۲۸ «نظر شما چِئِه؟ مردی دوتا پُس اُشاد. حَدِ پُس اولش چو و اُشگت: "پُسم، اراز اُباغ انگور اُچا و آنکا گر بکو." ۲۹ انا جواب اُشد: "ناچام." ولی بعد نظرش عوض اُشکِه و چو. ۳۰ باشو حَدِ پُسیدوش چو و هم شُ انا هم گت. پُسش جواب اُشد: "اُچام، آقا،" ولی نچو. ۳۱ کدوم یکی از آن دوتا پُسیا خواستِه باشو اُنجوم سُد؟» انايا جواب سُناد: «اُولی.» عیسی شُ انايا گت: «حکیکتاً اُ شما اُگام، خَراجگیریا و فاحشه یَا کِبل از شما اُ پادشاهین خدا اُچت. ۳۲ چون یحیی اُم و رِه اِکِه چینا صالح بی شُ شما نِشود و شما اُ انا ایمون تِنئو، ولی خَراجگیریا و فاحشه یَا ایمون سُئو. شما حتی بعد از اِکِه اِچی یه واهم تُدی، نظرتو عوض تَنیکه و اُ انا ایمون تِنئو.

مَثَل باغبنی شَریر

۳۳ «اُ مَثلی دِگِه گاش گر بکنی. صاحب زَمینی یِک باغ انگوری نِک اُشکِه و دوزش حصار اُشگشتی. انا یِک حوضی اُسی لِه کِرده انگور و برجی اُسی نگهبونی نِک اُشکِه. بعد باغ انگورا شُ چننا باغبو اجاره د و خوش اُ یِک مملکت دِگِه چو. ۳۴ وَختی موگِه اُجده ثَمُش رسی، نوگریاش سُحدِ باغبنیا فِرست تا سَهْمُش از میوَه باغ تحویل بگرت. ۳۵ ولی باغبنیا اُ نوگریاش سُگرت، شُن یکی زاد و یکیدو سُگشت و یکیدو هم سَنگسار سُکِه. ۳۶ صاحب باغ دَفیدو، نوگری بشته سُحدِ انايا فِرست، باغبنیا خود انايا هم، هَمونا رفتار سُکِه. ۳۷ آخَرش پُسش سُحدِ باغبنیا فِرست و شُ خوش گت: "حَرمَت پُسم نِگِه اِکِنت." ۳۸ ولی وَختی باغبنیا پُسا سُدی، شُن یه گت: "اِ وارثه، بِلگی اُشِبکِشِم ت میرائش اُ اما بَرِسِه." ۳۹ پ انا سُگرت و از باغ انگور سُندر کِه و سُگشت. ۴۰ اَلِه وَختی صاحب باغ انگور بیاد، خود اُن باغبنیا چه اکو؟» ۴۱ انايا شُن عیسی گت: «اُ اُن بی وجدانیا، و بی رحمی نابود اکو و باغ انگورا اُ باغبنی دِگِه ای اجاره اَد که سَهْمُش موگِه فصل میوش، شَتت.»

۴۲ عیسی شُ انايا گت: «م هِسوخت تی کتاب زبور تِنخوادِ که،

«م سَنگی که معماریا رَد سُکِه،

سَنگِ اِصلین ساختمون بُد.

خداوند اِینا اُشکِرِد

و تی نظر اُما عَجیبِه.

٤٣ پَ اُشما اگام که پادشاهین خدا، از شما گِرتَه اِبِه و اُ مردمی دَد اِبِه که ثمرَه انا هاتِت. ٤٤ هرگه لی اِسنگا بَفِتِه، تَگه تَگه اِبِه، و هر وخت اِسنگا لی کسی بَفِتِه له شَدکو.»

٤٥ وَختی کاهینی گپ و عالمی فِرگه فَرِیسی مَثَلِی عِیسی شُشُنفت، شُدانِست که عِیسی دریا زَه اَنایا حرف رَتا. ٤٦ و با اِکِه اَزْدُم اِ هادِت که اُ عِیسی بِگِرت، ولی از جماعت شوآترسی، چون اَنایا اُ عِیسی یَک پیغامبر شوآدانِست.

۲۲

مَثَلِ عِیش

١ عِیسی دَقیدو وَ مَثَلِ خود اَنایا حرف اُشزاد و اُشگت: ٢ «پادشاهین اَسَمو، چُنِ شاهِی امانه که اِیسی پُشش عِیش اُشگِرت. ٣ پادشاه اُ نوگریاش اَزْدُم کِیسی اُشفِرِست که اِیسی عِیش دعوت اُشکِرِدستاد، ولی اَنایا شُنائِست بِلِگت. ٤ دَقیدو اُ نوگری دِگه اُشفِرِست و اُشگت: ”اُ کِیسی که دعوتِ بِگائی: بِینی سَفَرَم اَمادَه اُمکِرِد، گاویا و گوسالَه اِی پَرواریم مُ کارد دَد و هَمَه چی اَمادَه. اُ عِیش بِلِگی.“ ٥ ولی اَنایا اِعتنا شُنیکه و هر یَک اَزْدُمبالَه گِر خوش چو، یَکی اُ سِر زَمِیش و یَکیدو اُ سِر کاسِبِیش چو. ٦ بَکِیه هَم اُ نوگری پادشاه شُگِرت و وَ زشتی خود اَنایا رفتار شُکِه و شُگشت. ٧ پادشاه تَریخ بو، لَشکریاش اُشفِرِست و اُن کاتِلِیهوا نابود اُشکِه و شهرشو تَش اُشزاد. ٨ بعد پادشاه شُ نوگریاش گت: ”عِیش اَمادَه، ولی اَنایا که دعوت بُدستادِت لِیاگت شُنهاد. ٩ پَ اُ جادَه اِی اصلی اُچی و اُ هرگه تَناجو اُ عِیش دعوت بِکِی.“ ١٠ م نوگریهوا هَم اُ سِر جادَه اِیا چِدِت و اُ هرگه شُناجو، چه خوب و چه بد، اُمَرَه خوشو شُو. پَ عِیش پُر مَهمو بو.

١١ «ولی وَختی که پادشاه اِیسی دیدن مَهمونیا اُ داخل اَم، اَنکا مردی اُشدی که جَمَه عِیش شُبار نِکِرِدستاد. ١٢ پادشاه از انا اُشپُرسی: ”رَفیک، چِینا بدون جَمَه عِیش اُکا اُنْدِستِش؟“ م مردا جوابی اُشْنهاد. ١٣ م موگوا پادشاه شُ نوگریاش گت: ”دست و پاش و ابانی، و شُ تِی تاریکِن دَر هُبِی، جِی که گِریخ و دُدو گروچه هَه.“ ١٤ اِیسی که دعوت بُدِیا بُری هِت، ولی انتخاب بُدِیا کَامِت.»

خِراج دَد اُ امپراطور روم

١٥ م موگوا عالمی فِرگه فَرِیسی چِدِت و نقشَه شُگشی که چِینا اُ عِیسی وَ حرفی

خوش اُدام هُبَيْت. ۱۶ آنایا اُ شاگردیاشو اُمَرَه طرفداری هیرو دیس سُن حِدِ عیسی فرست و سُگت: «استاد، اَدانِم که تو اَدام و لَمی هِش و رَه خدا رو و درستی یاد آتِش و از کسی تِرسی اُتِی، اِسی که اُشکل و ظاهر کسی چَش ناکِش. ۱۷ پَ نظرُت اُ ما یِگَه؛ شَرا روائِه که اُ امپراطور روم باج و خَراج هاتِم یا نَه؟» ۱۸ ولی عیسی که از نیت بَد آنایا با خبر هاد اُشگت: «اُی ریاکاریا، اُسی چه امتحانُم کِردای؟ ۱۹ یک سگه که و انا خَراج اُتی، اُ ما نِشو هاتی.» آنایا یک دینار سُن انا د. ۲۰ عیسی از آنایا اُشپُرسی: «لِی اُشکل و اسم کِی؟» ۲۱ آنایا جواب سُنَاد: «امپراطور روم.» م موگوا عیسی سُن آنایا گت: «پَ مالِ امپراطورا اُ امپراطور هاتی و مالِ خدا رو اُ خدا.» ۲۲ وختی آنایا اُ حرفا سُنُفَت حیرون بُدِت، اُ عیسی ول سُکِه و چِدِت.

سؤال صَدوقِنیا دربارَه زنده اَبَدَه مُردِیا

۲۳ م رازا، عالی فرگه صَدوقی حِدِ عیسی اُنِدِت، صَدوقِنیا زنده اَبَدَه بعد از مرگا حاشا شو اِکِه، آنایا از عیسی سؤالی سُکِه، ۲۴ و سُگت: «استاد، موسی پیغامبر اُشگتِه که: ”اگَه یک مردی بِمِری و بَچ و باری اُشَنِیه، کاگشو باید اُ م پوهوا بَگِر تا نَسلی اِسی کاگشو هُنِسِه.“ ۲۵ اَلَه بِن اُما هَفتا کاک هادِت. کاگی اُولیشو زَن اُشکِه و بدون اِکِه بَچ و باری اُشِبِه مُرد، پَ بَوش اِسی کاگشو اُشَنَه. ۲۶ دوُمی و سوُمی، تا هفتمین کاک هَمینا بو. ۲۷ بعد از هَمَه آنایا، اُن زنا هم مُرد. ۲۸ اَلَه اینایا موگه اِی که مُردِیا زنده اَدِبِت، انا زِن کدوم یکی از هفتا کاگتِه؟ چون آنایا هَمَشو، اُن زنا سُگِرِتستاد.»

۲۹ ولی عیسی سُن آنایا جواب د: «شما اشتباه اِکِنی، اِسی که نِه نوشته ئی مكدسا اَدانی و نِه کُدرت خدا رو! ۳۰ چون موگه اِی که مُردِیا زنده اَدِبِت، آنایا نِه زَن اِکِنِت و نِه شو اِکِنِت، بلکه چُن فرشته ئی اِسمو هِت. ۳۱ ولی دربارَه زنده اَبَدَه مُردِیا، م تَنخوادِ که خدا سُن شما چه گتِه؟ ۳۲ خدا اُشگتِه که، ”ما هام خدای ابراهیم و خدای اِسحاک و خدای یَعکوب.“ خدا، خدای مُردِیا نی، بلکه خدای زندیا نِه.» ۳۳ جماعت وختی اُ حرفیه و سُنُفَت، از تعلیم انا حُشکشو اُشَراد.

گاترین حُکم

۳۴ وختی قَرینیا سُنُفَت که عیسی چینا و جوابش دهن صَدوقِنیا شابستِه، دوریه جمع اَبُدِت. ۳۵ یکی از آنایا کِه کا ضِن شریعت هاد، و اِنیتا که اُ عیسی

امتحان پڪو، از آنا اُشپُرسی: ۳۶ «آی استاد، کدوم یکی از حُکمی تورات از هَمّه گاتَبّه؟» ۳۷ عیسی جواب اُشد: «خاطر خداوند خدات و تموم دلت، و تموم جوئ و تموم فکرت اُتبّه.» ۳۸ اُولین و گاتَبَرین حُکمّه. ۳۹ دوّمین حُکم هم چُن حُکم اُولیه: «خاطر هُمسَدات چُن خوت اُتبّه.» ۴۰ اِ دوتا حُکم، اساس کِلِ تورات و نوشتَه ئی پیغامبریاّه.»

مَسِيح پُسِ کي؟

۴۱ وَختی که فَریسنیا دوریه جمع اَبَدستادِت، عیسی از آنا یا یک سوالی اُشپُرسی ۴۲ و اُشگت: «نظر شما درباره مسیح چِئّه؟ آنا پُسِ کي؟» آنا یا جواب سُنَاد: «پُسِ داوود پادشاه.» ۴۳ عیسی شُ آنا یا گت: «پ چینا ئه که داوود اُ واسطَه روح خدا، اُ مسیح، خداوند جار آزاد و اِگه: ۴۴ «خداوند شُ خداوند ما گت: اُدست راست ما هُنی،

تا وَختی که دشمنیات ت زِرِ پا هُبیام.»

۴۵ پ اِگه داوود اُ آنا «خداوند» جار آزاد، چینا مسیح پُسِ داوود؟» ۴۶ هسگه اُشَنشابو یک کلمه هم اُ آنا جواب هاد و بعد از آن رازا، دِگه کسی جرأت اُشَنیکه سوالی از عیسی پڪو.

۲۳

وای و حال تو

۱ م موگوا عیسی شُ جماعت و شاگردیاش گت: ۲ «معلمی تورات و عالمی فِرگه فَریسی جی موسی پیغامبر اُدائت. ۳ پ چي که اُ شما اگائت اَنجوم هاتی و اُجا بیاری؛ ولی گری که آنا یا اَکِنِت شما مَکِنِ! چون آنا یا چي که اُ مردم اگائت، خوشو اَنجوم نائت. ۴ آنا یا باری ساگنی که گِشَدش سَخْتِه، اَدبائت و اُ لی کولِ مردم اَنِست، ولی خوشو حاضر نِهت اُسی حرکت دَدَه آن باریهوا حتی کَلیکشو تَکون هاتت. ۵ هر گری که اَکِنِت اُسی اِئِه که اُ چَش مردم بَلِگت: آنا یا نوشتَه ئی مَکدسا تی جا دعایی اَنِست و اُ باهی و پِشانشو اَدبائت و چِگِ عباشو دراز نَک اَکِنِت. ۶ آنا یا دوست شُهّه تی مهمونیا بَرِئِه مجلس هُنِئِت و تی عبادتگاهیا بَهترین جا شُبّه. ۷ و مردم تی کوچّه و بازار اُ آنا یا سلام بَکِنِت و اُ آنا یا «استاد»

بِگائِت. ^۸ ولی شما مہری کسی اُشما "استاد" بیگہ، چون فکط یک استاد تھہ، و ہمتو اُمربیہ کاک ہی. ^۹ اُہسگہ ہم لی زمی "با" مگائی، چون فکط یک با تھہ، کہ تی آسموئہ. ^{۱۰} و مہری کسی "معلم" تیبگہ، چون فکط یک معلم تھہ کہ مسیحہ. ^{۱۱} آناکہ بین شما از ہمہ گپتہ، باید نوگرتو بہ. ^{۱۲} ہرگہ خوشا گپ بکو، کوچک ابہ و ہرگہ اُخوش افتادہ بکوگپ ابہ.

^{۱۳} «وای وای وِحالَتو آئی معلمی تورات و فریسنیا! آئی ریاکاریا! چون شما در پادشاہین آسیمونا، از لی مردم آدبانی؛ نہ خوتو داخل اچی و نہ اہری گیبی کہ شئیہ، داخل اُجت. ^{۱۴} «وای وِحالَتو آئی معلمی تورات و فریسنیا، آئی ریاکاریا! چون شما از یک طرف خونہ پوہیا چپو اِکئی و از طرفیدو وِخاطر اِکہ اُخوتو خَش نیشو ہاتی دعاتو طولانی اِکئی. آسی ہم، مجازاتِ شما بُری سختتہ ابہ ^{۱۵} «وای وِحالَتو آئی معلمی تورات و فریسنیا، آئی ریاکاریا! آسی کہ شما دریا و حُشکیا اگردی تا یک نفر مرید خوتو بکئی و وختی آن آداما مرید شما بو، اُآنا دو برابر بپشتہ از خوتو، لایکِ جہنم اِکئی.

^{۱۶} «وای وِحالَتو آئی راہنمائی کور، کہ اگائی: "اگہ کسی اُ معبد گسام واخہ مشکلی نی، ولی اگہ اُ طِلای معبد گسام واخہ، باید لی گسامُش وامانہ. ^{۱۷} آئی نادونی کور! گدوم مُہمتتہ؟ طِلا یا معبدی کہ اُ طِلا مکدس اکو؟ ^{۱۸} و ہم اگائی کہ: "اگہ کسی اُ گربونگاہ گسام واخہ، مشکلی نی، ولی اگہ اُ گربونئی کہ لی گربونگاہ گسام واخہ، باید لی گسامُش وامانہ. ^{۱۹} آئی کوریا! گدوم مُہمتتہ؟ گربونئی یا گربونگاہ کہ اُ گربونئی مکدس اکو؟ ^{۲۰} پ کسی کہ اُ گربونگاہ گسام آدخہ، اُ گربونگاہ و ہر چی کہ لی آنائہ گسام شاخرد. ^{۲۱} و ہرگہ اُ معبد گسام آدخہ، اُ معبد و خدایی کہ تی آنا آدمانہ گسام شاخرد. ^{۲۲} و ہرگہ اُ آسمو گسام آدخہ، اُ تخت خدا و خدایی کہ لی آنا آئی گسام شاخرد.

^{۲۳} «وای وِحالَتو آئی معلمی تورات و فریسنیا! آئی ریاکاریا! آسی کہ شما حُکم دہیک ددہ توراتا حتی آسی نعناع و شود و زر، انجوم آتی، ولی تی حُکمی مُہمتتہ تورات کہ عدالت، رحمت و اماننداریہ، کوتاہی اِکئی. واجبہ کہ اُ ایا انجوم ہاتی بدون اِکہ تی آنا کوتاہی بکئی. ^{۲۴} آئی راہنمائی کور! شما اُ پشہ از صافی رد اِکئی، ولی اُشتر اُ زیر آتی!

^{۲۵} «وای وِحالَتو آئی معلمی تورات و فریسنیا، آئی ریاکاریا! آسی کہ شما در پبالہ و صحنہ پاک آدکئی، ولی داخلش پُر از طَمع و نا پرهیزیہ. ^{۲۶} آئی فریسنیی کور، اول داخل پبالہ و صحنہ پاک اِکئی، کہ دُرش ہم پاک آدبہ.

۲۷ «وای و حال تو آی معلمی تورات و فریسنیا، آی ریاکاریا! آسی که شما چُن گبری هی که سفیدکاری سُکِرِد و از دَر جوهو اَ نَظَر آدا، ولی داخلش پُر از استخونِ مُردِیَا و هَمَه نوع چِی پی نجسه! ۲۸ هَمینا هم شما از دَر آدام صالحی اَ نَظَر دِی، ولی داخل تو پُر از ریاکاری و گری بَد.

۲۹ «وای و حال تو آی معلمی تورات و فریسنیا، آی ریاکاریا! آسی که شما آسی پیغامبریا مَکَبَرَه نَک اِکِنی و گبر آدامی صالحا جوهو اِکِنی ۳۰ و اِگائی: «اگه تی زَمونِ بابِیامو زندگی مواکه، هِسوخت تی لِتِنَه خون پیغامبریا خود آنایا شریک نابدم.» ۳۱ پَ اینا، و ضد خوتو شهادت آتی که بَچی کیسی هی که ا پیغامبریا سُکُشت. ۳۲ اَلَه که اینایه، پَ گری که بابِیاتو شروع سُکِه، شما تَموم بَکِنی. ۳۳ آی ماریا! آی تخم و تَرَکِه اَفَعِنِیا! چینا از مجازات جهنم اِگروخی؟ ۳۴ آسی که ما آسی شما پیغامبریا و آدامی حکیم و معلمی تورات اَفِرستام و شما ا بعضی از آنایا اِکشی و ا صلیب اِکِنی، ا بعضیا تی عبادتگاهیا شلاق اَزنی و شهر و شهر اچی و ا آنایا ازار و اذیت اِکِنی. ۳۵ پَ خون هَمَه آدامی صالح که لی زِمی لِتِه تَن گَرِدِئِه، از خون هابیل صالح تا خون زکریا پَس بَرخیا، که ا انا بین جی مَکَدَس معبد و گربونگاه تُکُشت. ۳۶ حکیکتا ا شما اگام، هَمَه ا چِی یه و ا سِر ا نَسلا آدا.

۳۷ «آی اورشلیم، آی اورشلیم، آی شهری که ا پیغامبریا اِکَشش و ا آنایای که حَدت فِرستَد اِبَت سنگسار اِکِنش! چند دَفَه مئِست چُن مرغی که ا چیکِکِیاش زِر فلیاش جمع اَدکو، ا بَچیات یکجا جمع اِکِنام ولی تو اَتناهِست! ۳۸ بِنی، خونتو خالی و مَتروک آمود. ۳۹ آسی که ا شما اگام که دِگه اَمناپنی تا موگه ای که بَگائی: «مُتبارکه اناکه و اسم خداوند آدا.»

۲۴

نشونیه تموم بده ا دُنیهوا

۱ عیسی از معبد دَر اَم، هَمینا که اچو، شاگردیاش سُحَد اَنِدت تا ساختمونی معبدا شُ نَشوِت. ۲ ولی عیسی شُ آنایا گُت: «هَمَه ا چِی یه و ا دِدا؟ حکیکتا ا شما اگام، سَنگ لی سَنگی اَنامانه، بلکه هَمَه اَبَرئی.»

۳ وختی عیسی لی کاو زیتون اداستاد، شاگردیاش تی خلوت سُحَد اَنِدت و سُگُت: «ا اما بَگه ا اِتفاکیه و ا کِی اَفِتِه و نشونِه اَنَدِه تو و تموم بَدِه ا دُنیهوا چِئِه؟» ۴ عیسی شُ آنایا جواب د: «خواستو به تا کسی گمراه تُنکو. ۵ چون

خیلیا و اسم ما اَدِیت و اگاِیت، "ما مسیح موعودام" و اخیلیا گمراه اَکِیت. ^۶ شما دربارَه جنگیا اشناوی و خبر جنگیا اگاشتو اَرِسِه. حواستو به که پریشون نی، اسی که باید اِ اتفاکیه و اِ بَفتِه، ولی هَنو آخر زَمون نی. ^۷ اسی که ملتی وُضد ملتی دِگه و پادشاهنی وُضد پادشاهنِ دِگه بلند اَدِبه، و تی جی مختلف گَحَطِنیا و زلزله یَا ادا. ^۸ ولی هَمَه اِیا فکَط شروع دردی زایمونه. که فاصلَه بین دَرِدیَا، کامته و کامته اَدِبه.

^۹ «تی آن زَمونا تَن تحویل اَیت تا بُری مصیبت بَگشی و تو اَگشت، و هَمَه ملتیَا وَاطر اسم ما از شما متنفر اَبت. ^{۱۰} تی آن زَمونا خیلیا ایمونشو از دست اَیت و اِیه خیانت اَکِیت و از یه متنفر اَبت. ^{۱۱} بُری پیغامبری داووی اَدِیت، و اخیلیا گمراه اَکِیت. ^{۱۲} بَدی اِگد زیاد اِبه که محبت بُری از آدمیا اِیه سَرِد اَدِبه. ^{۱۳} ولی هرگه تا آخر طاگت بیار نجات پیدا اکو. ^{۱۴} و اِ خبر خَش پادشاهنِ خدا تی کَلِ دنیا اعلام اِبه تا شهادتی اسی هَمَه ملتیَا به، و م موکوا دنیا اِ آخر اَرِسِه.

^{۱۵} «پ موگه ای که تَدی آن نابود کنندَه زشت و نجس که دانیا پ پیغامبر دربارش اَشگتِه، تی جی مکدَس معبد شَنَد- (پهر خواننده بَفهمه) ^{۱۶} م موگوا کسی که تی منطکه یهودیه هِت، ا کاویا بَگروخت؛ ^{۱۷} کسی که لی بوئه، اسی اَسِسْتَه چی که تی خونشَه زیر نیاد؛ ^{۱۸} و کسی که سِر زَمیه، اسی اَسِسْتَه عباش اَنگَرِد. ^{۱۹} وای و حال زینی که تی آن رازیا، حامله هِت و زینی که شیر اَیت! ^{۲۰} دعا بکنی که گروختو تی زَمستو یا راز شنبه مکدَس نِه. ^{۲۱} چون تی آن زَمونا، اینا مصیبت گاتی ادا که چُن انا از شروع دنیا تا الان اتفاق نِفَتِد، و هِسوخت هم اتفاق نافتِه. ^{۲۲} اگه آن رازیه و ا کوتاه انا بو، هیچ آدمی جونِ سالم شَدَر نابو. ولی وَاطر کسی که انتخاب بُسِت، آن رازیه و ا کوتاه اَدِبه.

^{۲۳} «تی آن زَمونا، اگه کسی ا شما بَگه، "بِینی، مسیح اِکائِه!" یا "اَنکائِه!" باور مَکِنی. ^{۲۴} اسی که مسیحی داووی و پیغامبری داووی اَدِیت، نِشونَه یَا و معجزه یُی گاتی اَنجوم اَیت تا اگه بَبه، حتی ا کسی که انتخاب بُدِسِت هم گمراه بَکِیت. ^{۲۵} بِینی، جلو جلو م شما گتِه. ^{۲۶} پ اگه ا شما بَگائِت، "بِینی مسیح تی بیابونه" اَنکا مچی و اگه بَگائِت، "بِینی مسیح تی جی کَلتِه،" باور مَکِنی. ^{۲۷} چون هَمونا که داصَه از شَرک اَسَمو آزاد و نورش تا غرب اَرِسِه، اَنده پُسِ انسان هم اینا اِبه. ^{۲۸} هر جا لاشَه ای بَه، لاشخوریا هم اَنکا جمع اَدِیت.

^{۲۹} «جِخُو، بعد از مصیبت آن رازیا

» "خورشید تاریک اَدِبه"

و ماه دِگه نور ناد؛

اِسْتَرْتِيا از اَسِمُو اَفْتِيت،

و گُدرتِي اَسِمُونِيا اَلرَزْتِ.

۳۰ م موگوا نشونَه پُسِ انسان تِي اَسِمُو ظاهر اَبِه و هَمَه طايَقَه تِي لِي زِمِي ماتام اِگَرْتِ و اُپُسِ انسان اَبِنْتِ كه وَ كُدرتِ و شكوه و جلالِي گاتِ لِي اَبِرِي اَسِمُو اَدَا. ۳۱ اَنَا اُفَرَشْتِياش وَ صَدَايِ بَلِنْدِ شِپورِ اَفْرِسْتِ و اَنايا اُ اِنْتِخابِ بُدْتِي اَنَا از چِهار گوشَه دِنِيا، از اِرُو تا اَنراوِ اَسِمُو جَمعِ اَدَكِنْتِ.

درسی از درخت انجیر

۳۲ «از درخت انجیر اِ درسا ياد بَگِرِي: تا شاخَه تِي اَنَا جَوونَه اَزادِ و برگِ اَدَه، اَفَهْمِي كه تاوستو تَزِيكِه. ۳۳ پَ هَمِينا هَم، وَ خَتِي هَمَه اِ چِي يَه و اُ تُدِي، بَفَهْمِي كه اُنَدَه پُسِ انسان تَزِيكِه، دُمِ دَر. ۳۴ حَكِيكْتَا اُ شِما اِگام، تا هَمَه اِ اِتْفاكَيَه و اِنْفِتَه اِ نَسلا از بِنِ ناچَه. ۳۵ اَسِمُو و زِمِي از بِنِ اِچَه و لِي حَرِفِي ما هِسُوختِ از بِنِ ناچَه.

کسی از آن راز و ساعتاً خبر اَشْنِي

۳۶ «هَسِگَه غِيرِ از بايِ اَسِمُونِ اِن رازِ و ساعْتا نادانَه؛ حَتِي فَرَشْتَه تِي اَسِمُو و پُسِ هَمِ از اَنَا خَبَرِ شُنِي. ۳۷ اُنَدَه پُسِ انسان هَم چِن رَمونِ نوحِ اَبِه. ۳۸ اَبِي كه تِي اَن رازِيا، گَبَلِ از اِكِه طيفو بِياد، تا رازِي كه نوحِ سُوَارِ كَشْتِي بو، مَرْدَمِ شِواخَه و شِواَدخَه، زَنِ شِواكِه و شو شِواكِه، ۳۹ و شُنادانِستِ كه چَه اَبِه، تا اِكِه سِيلِ اُمِ و اُ هَمَه اَنايا خُودِ خُوشِ اُشبو. اُنَدَه پُسِ انسان هَم اِينا اَبِه. ۴۰ تِي اَن رَمونا از دوتا مَرْدِي كه سِرِ زِمِي هِت، يِكِي اَبِرْتِ و اُ يِكِي دُو اِنِستِ. ۴۱ و از دوتا زِنِي كه اَمْرِيَه هاسِ اِكِنْتِ، يِكِي اَبِرْتِ و اُ يِكِي دُو اِنِستِ. ۴۲ پَ بِيدارِ و امانِي، چُونِ نادانِي خُداوندِ شِما چَه رازِي اَدَا. ۴۳ و لِي اِنَّا بَدانِي كه اِگَه اَرِبابِ خُونَه شُدانِستِ چَه ساعْتِي از شُو دُزِ اَدَا، بِيدارِ اَدَمودِ و اُشناهِشتِ خُونَشِ دُزِ بَزادِ. ۴۴ پَ شِما هَم بَايدِ اَمادَه بِي، اَبِي كه پُسِ انسان، تِي ساعْتِي اَدَا كه اِنْتِظارِشِ تُنِي.

۴۵ «اَن نوگَرِ و فادارِ و دانا كِي كه اَرِبابُشِ اَنَا شِ وِرِ سِرِ اهلِ خُونَشِ نَدِ تا سِرِ وَختِ اُ اَنايا خُوراكِ هاد؟ ۴۶ خُوشِ وَحالِ نوگَرِي كه وَختِي اَرِبابُشِ اَدَا، بِنِيه اَنَا سِرِ گَرِشَه. ۴۷ حَكِيكْتَا اُ شِما اِگام، اَرِبابُشِ اَنَا اُ وِرِ سِرِ هَمَه مالِ و مِنالُشِ اِنِسَه. ۴۸ و لِي اِگَه اَن نوگَرِ شُرورِ بَه و اُ خُوشِ بِيگَه كه «اَرِبابُمِ وِرْگارِ شاكِرِدِ»، ۴۹ و شُرُوعِ اُ زادَه نوگَرِي دِگَه بِكُو، و خُودِ عَرَكِ خُورِيا بِيخَه و واخَه، ۵۰ اَرِبابِ مِ نوگَرِ تِي

رازی که آنا انتظارش اُشنی و تی ساعتی که نادانیه آدا! ^۱ و اُ آنا تِگه تِگه آکو و خود ریاکاریا، اُ یکجا اُبی، جی که گریخ و دُ دو گروچه هه.

۲۵

مَثَل ده باکره

۱ «پادشاهین آسیمو چُن ده تا دُتِ باکره که زفیکِ بیو هیت، آنایا چراغیاشو سُناسیه و اُ جلوو دُما چِدِت. ^۲ پنج نفر از آنایا نادون و پنج نفر دِگشو دانا هادِت. ^۳ دُتی نادون چراغیاشو سُناسیه، ولی روغن اُمزه خوشو سُنبو. ^۴ ولی دُتی دانا، اُمزه چراغیاشو ظرفی پُر از روغن هم سُبو. ^۵ وختی دُما ورگار شاکه، هَمه چَشیاشو ساگی بو و شُن خُو چو. ^۶ ولی نصف شو، صدای بلندی اُم که شُگت: ”دُما اُندا! شُ جلو اُچی!“ ^۷ م موگوا هَمه آن دُتی باکره آباُدِت و چراغیاشو آماده شُکه. ^۸ نادونیا شُن دُتی دانا گت: ”هیلی از روغنیاتو اُ اما هاتی، چون چراغیامو خاموش اُدا.“ ^۹ ولی دُتی دانا جواب شُد: ”اُ روغنی که مَهه آبی اما و شما بس نابه. بهتته حدِ فروشندیا اُچی و آبی خوتو روغن بَخلی.“ ^{۱۰} وختی که آنایا آبی خِلدِه روغن اُچِدِت دُما اُم و دُتی که آماده هادِت، اُمزه آنا اُ عیش چِدِت و در بَسْتَه بو. ^{۱۱} بعد از آنا، باکره دِگه هم رَسِدِت و شُگت: ”سرور اما، سرور اما، دَر مُزَلو واز بکو!“ ^{۱۲} ولی دُما شُ آنایا گت: ”حکیکتا اُ شما آگام، تُناشناسام.“ ^{۱۳} پ حواستو به، آبی که شما نه از آن رازا خبر تهه و نه از آن ساعتا.

مَثَل قَنطاریا

۱۴ «پادشاهین آسیمو چُن مردیه که شُست اُ سفر اُچه. آنا شُ نوگریاش جار زاد و مال و مینالش شُ تحویل آنایا دَ؛ ^{۱۵} اُ هر نوگر و اندازَه توانایش اُشد، شُ یکی پنجتا قَنطار دَ، شُ یکی دوتا قَنطار و اُ یکیدو هم یک قَنطار اُشد. م موگوا اُ سفر چو. ^{۱۶} م نوگری که پنجتا قَنطار اُشگرتستاد، جُخو چو خود آنا گر اُشکه و پنجتا قَنطار دِگه سود اُشکه. ^{۱۷} هَمینا هم، آناکه دوتا قَنطار اُشاد، دوتا قَنطار دِگه هم سود اُشکه. ^{۱۸} ولی آناکه یک قَنطار اُشگرتستاد، چو زعی اُشکاد و پول ارباُش کايم اُشکه.

۱۹ «بعد از بُری وخت، ارباب آن نوگریا اُم و شُست خود آنایا حساب کتاب

پکو. ۲۰ م نوگری که پنجتا قنطار اُشگرِتستاد اُم، پنج قنطار دِگه هم سَو و اُشگت: "ارباب، اُما پنجتا قنطار دَ، بفرما ا هم پنجتا قنطار دِگه که سود اُمکِرِد." ۲۱ اربابُش سُ انا گت: "آفرین، آی نوگر خَش و وفادار! اسی که تی یک چي کینگیه وفادار بُسِتیش، بُری چي یا ت دست اُتام، ادا و تی شادین اربابُت شریک بِش!" ۲۲ نوگری که دوتا قنطار اُشگرِتستاد هم اُم و اُشگت: "ارباب، اُما دوتا قنطار دَ، بفرما ا هم دوتا قنطار دِگه که سود اُمکِرِد." ۲۳ اربابُش سُ انا گت: "آفرین، آی نوگر خَش و وفادار! اسی که تی یک چي کینگیه وفادار بُسِتیش، بُری چي یا ت دست اُتام، ادا و تی شادین اربابُت شریک بِش!" ۲۴ نوگری که یک قنطار اُشگرِتستاد هم اُم و اُشگت: "ارباب، ما مدانست تو یک مرد سختگیری هَش، از جی که اُتَنیکِستِه جورُم اَکِنش و از جی که دونه اُتِنپاشِد جمع اَدکِنش، ۲۵ وَاطر هَم تِرِسدام و چدام قنطارُت تی زعی کایم اُمیکه، بفرما ا هم مالت!" ۲۶ ولی اربابُش جواب اشد: "آی نوگر شرور و تَنبل! تو که تَدانست از جی که اُمِنیکِستِه جورُم اَکِنام و از جی که دونه اُمِنپاشِد جمع اَدکِنام، ۲۷ پ اسی چه پوَلُم ت صرافیا نَد تا وختی از سفر اَدگِردام انا اُمَرِه سوَدُش اَپس گرام؟ ۲۸ پ قنطارا از انا واسهی، و اُناکه ده تا قنطار اُشه هاتی. ۲۹ چون ا هرگه اُشه، بشته دَد اَبه تا فراوون اُشبه؛ ولی اُناکه اُشني، حتی م که اُشه هم، از انا گِرته اَبه. ۳۰ ا نوگر بی فایده‌وا، اُتاریکِن دَر هُبئی، جی که گریخ و دُو گروچه هه."

راز کیامت

۳۱ «موگه‌ای که پُس انسان تی شکوه و جلالش اُمَرِه هَمَه فرشتیا ادا، م موگوا لی تخت پُرشکوهُش اَنی. ۳۲ هَمَه ملتیا جلوو انا جمع اَدبِت، و انا چُن چِپنی که ا گهریا از پَهِیا جدا اکو، ا مردم هم اَزیه جدا اَدکو. ۳۳ انا ا گهریا طرف راستش اَنسه ولی ا پَهِیا طرف چِپش. ۳۴ م موگوا پادشاه ا کِسی که طرف راستش هت اگه: "شما آی کِسی که بامو برکتو اُشَدَد، بلگی و اَن پادشاهینا اُرت پِری که از شروع دنیا اسی شما آماده بُد. ۳۵ چون گُشنه هادام نُن ما خوراک د؛ تشنه هادام نُن ما هُو د؛ غریب هادام نُن ما جا د. ۳۶ لخت هادام جُمه نُنبار کِردام؛ مریض هادام، م تَر اُندی؛ تی زندان هادام، م دیدن اُندی." ۳۷ م موگوا اداپی صالح انا جواب اَت: "سرور اُما، کي گُشنه مُدِش و خوراک مُدِش، یا تشنه مُدِش و هُو مُدِش؟ ۳۸ کي غریب مُدِش و جا مُدِش و یا لخت مُدِش، جُمه مُنبار کِردش؟ ۳۹ کي مریض یا تی زندان مُدِش و ت تَر اُندیم؟" ۴۰ پادشاه ا

آنايا جواب آد: «حکيکتاً اُ شما اگام، هر گری که آسي یکی از کاگئی کينگلتیه ما نُکِه، آسي ما نُکِه.»^{۴۱} م موگوا پادشاه اُ کسي که طرف چپش هِت آگِه: «آي ملعونيا، از ما دور آبي و تي تَش آبدی اُچی که آسي ابليس و فرشتايَش آماده بُد. ۴۲ چون گُشته هادام، خوراک تَن ما نِد؛ تشنه هادام، هُو تَن ما نِد؛^{۴۳} غريب هادام، جا تَن ما نِد؛ لخت هادام، جُمه تَنبار نِکردام؛ مريض هادام، زندانی هادام، مُ تَر نندی.»^{۴۴} پَ آنايا هم جواب آت: «سرور اما، کي گُشته يا تشنه، غريب يا لُخت، مريض يا تي زندان مُدِش و اُ تو خدمت مُنِکِه؟»^{۴۵} م موگوا پادشاه جواب آد: «حکيکتاً اُ شما اگام، هر گری که آسي یکی از کاگئی کينگلتیه ما تُنِکِه، آسي ما تُنِکِه.»^{۴۶} پَ ايا اُ مجازات آبدی اُحت، ولی آدامي صالح اُ زندگين آبدی.»

۲۶

نقشه کشته عیسی

۱ وَختی عیسی هَمه اُ حرفیه و اُ تموم اُشیکه، شُ شاگردیاش گُت: ۲ «آدانی که دو راز دِگه، عید پَسَخه و اُ پَس انسان تحویل آت ت لِي صلیب گُشته بیه.»
 ۳ پَ کاهنی گپ معبد و شیخی کوم، تی کاخ گپترین کاهن که اسمش قیافا هاد، جمع آبدت^۴ و اُ مرییه نقشه سُکشی که وَ حُکِه بازی، اُ عیسی بگرت و اُشیکشت.^۵ ولی آنايا سُگت: «نبايد اُ گرا تی رازی عید انجوم هاتم، نکو یک وَخت مردم شورش بکنت.»

عیسی تی بیت عَنیا

۱ وَختی که عیسی تی دِه بیت عَنیا خونه شَمعون جُدامی هاد،^۷ زنی شُحد اُم، م زنا یک عطر بُری گرو که تی ظرف مرمري هاد اُمره خوش شُوردستاد و موگه ای که عیسی سِر سفره اُداستاد، عطرا شُ لِي سِر عیسی لَت. ۸ شاگردیا وَختی انا شُدی بُری تریخ بُدت و سُگت: «اُ اسرافا آسي چیه؟^۹ آسي که شَبو اُ عطرا وَ کیمت گرو فِرته بیه و پولش اُ فخریا دَد بیه.»^{۱۰} ولی عیسی که انا شُدانست شُ آنايا گُت: «آسي چه اُ زنا ناراحت کِردای؟ آسي که اُ زنا گر جُهنی آسي ما اُشکِرد.^{۱۱} آسي که اُ فخریا همیشه خود خوتو تَهه، ولی اُ ما همیشه تُنی. ۱۲ اُ زنا وَ لَتیه اُ عطرا لِي بدنم، اُ ما آسي دَفن آماده اُشکِرد.^{۱۳} حکيکتاً اُ شما اگام،

هر جی تی کُل دنیا که اِ خبر خَش پادشاهینِ خدا اعلامِ بیه، گری که اِ زنا اَشکِردِ هم اِ یادش گتّه آیه.»

یهودا اِ عیسی خیانت اکو

^{۱۴} مِ موگوا یهودای اَسخَریوط، که یکی از دوازده شاگرد هاد، حَدِ کاهِنی گپ چو ^{۱۵} و شُ اِنایا گت: «اگه اِ عیسی تحویلتو هاتام، چه اِ ما اِتی؟» اِنایا سی سگه نُکره شُن یهودا د. ^{۱۶} از مِ لحظه‌وا، یهودا اَزْدُم فرصتی هاد تا اِ عیسی تحویل هاد.

شوم پَسخ خود شاگردیا

^{۱۷} اولین رازِ عید نُنِ فَطیر، شاگردیا حَدِ عیسی اُنِدِت و شُپُرسی: «کُ تَتِه شوم پَسخا اِسی تو آماده بَکِنِم تَ بِخورش؟» ^{۱۸} عیسی اَشگت: «اِ شهر حَدِ فُلان اِدام اُچت و اِ اِنَا بَگائِت: «استاد اِگه، وَخْتُم نَزیک اَبُد. شوم پَسخا خود شاگردیام تِی خونه تو اُخوام.»» ^{۱۹} شاگردیا هَموناکه عیسی فَرمو اَشَدِستاد، اَنجوم شُد و شوم پَسخا آماده شَکِه.

^{۲۰} شوم بو و عیسی اُمَرِه دوازده شاگردش سِرِ سفره شَسِت. ^{۲۱} موگه‌ای که شوم شوآخه، عیسی اَشگت: «حکیکتا اِ شما اِگام، یکی از شما اِ ما خیانت اکو.» ^{۲۲} شاگردیا بُری غمگین بَدِت و یکی بعد از یکیدو از عیسی شُپُرسی: «سَروُم، ما مِ اِداما هام؟» ^{۲۳} عیسی جواب اَشَد: «اِنَاکِه دَسْتَش خود ما تِی تاس اَشکِرد، مِ اِ ما تحویل اَد. ^{۲۴} پُس اِنسان اِچه، هَموناکه تِی نوشتِه بِنِی مَکَدَس دربارِه اِنَا نوشتِه بُد، ولی وای وَحال کسی که اِ پُس اِنسان تحویل دشمن اَد. اِسی اِن اِداما بهتّه هاد که هِسوَخت اَدنیا نِنَدِستاد.» ^{۲۵} یهودا، کسی که شُست اِ عیسی تحویل هاد، از اِنَا اَشپُرسی: «استاد، ماهام؟» عیسی جواب اَشَد: «تو اِینا اَتگت!»

^{۲۶} وَختی که خوراک شوآخه عیسی نُنَا شاسِه و بعد از شکر کِرِد، تِگه اَشکِه و شُ شاگردیا د و اَشگت: «بِگری بِخوری، اِ بدن ما مائه.» ^{۲۷} بعد عیسی پیاله‌وا شاسِه و بعد از شکر کِرِد شُ اِنایا د و اَشگت: «هَمَه شما از اِ واخوری.» ^{۲۸} اِسی که اِ خون مائه که و اِنَا اِ عهد تازه‌وا مَهر اِکِنام. خون ما لِته آیه تا گناهی بُری از اِدامیا بَخشِد بیه. ^{۲۹} اِ شما اِگام که، دِگه از اِ تَمَرِه اِنگورا اِنَاخوام تا رازی که خود شما تِی پادشاهینِ بایِ اِسمونیم، تَرَش واخوام.»

پیشگوئینِ حاشا کِرْدَه پَطْرُس

۳۰ آنایا بعد از اِکِه یک سرود حمد و ستایش شُخواد، ا طرف کاوِ زیتون ا رَه اَفْتَدِت. ۳۱ م موگوا عیسی شُ شاگردیاش گت: «اِشُو هَمَتو وِل مَکِنی. چون تی کتاب زکریای پیغامبر نوشته بُد،

«ا چِپو اَزنام

و گهری گله پخش و پِلا اَبِت.»

۳۲ ولی بعد از اِکِه زنده اَبْدام، گِبِل از شما ا منطکه جلیل اچام.» ۳۳ پَطْرُس جواب اشد: «حتی اگه هَمَه وِل اُتَبِکِنِت، ما هِسوخت وِل اُتَناکِنام.» ۳۴ عیسی شُ پَطْرُس گت: «حکیکتا، ا تو اگام که هَم اِشُو گِبِل از بُنگ خروس، توسته دَفَه ا ما حاشا اکنش!» ۳۵ پَطْرُس شُ عیسی گت: «حتی اگه لازم به خود تو بمرام هم، ا تو حاشا ناکِنام.» هَمَه شاگردیا هم اینا شُگت.

دعای عیسی تی باغ جتسیمانی

۳۶ م موگوا عیسی اَمْرَه شاگردیاش ا جی و اسم جتسیمانی چو و شُ آنایا گت: «اگا هِنئی ت ما اچام اَنکا دعا بکنام.» ۳۷ عیسی ا پَطْرُس و دوتا پُبی زیدی، اَمْرَه خوش اُشبو. انا غمگین و پریشون بو، ۳۸ بعد شُ آنایا گت: «جونم تا حد مرگ غمگینه. اگا وامانی و خود ما بیدار بی.» ۳۹ بعد عیسی هیلِی جلوته چو و لوش لُی زِمی نَه و اینا دعا اَشکِه: «اِی بایِ ما، اگه اِبَه بَهْر ا پِیالَه عذاب از ما بگدر، ولی بارم خواسته ما اَنجوم نِبَه بلکه خواسته تو اَنجوم بِبَه.» ۴۰ بعد عیسی ا حد شاگردیا اگشت و اشدی که آنایا ختستت. پ شُ پَطْرُس گت: «تُناشابو یک ساعت خود ما بیدار وامانی؟ ۴۱ بیدار وامانی و دعا بکنی تا تی امتحان نَفتی. حکیکتا که روح مشتاقه، ولی جسم جو اُشنی.» ۴۲ عیسی اِبی دومین دَفَه چو و اینا دعا اَشکِه: «اِی بایِ ما، اگه امکان اُشنی که ا پِیالَه عذاب بدون اِکِه واخورام از ما بگدر، پ چی که خواسته توئه اَنجوم بِبَه.» ۴۳ دَفیدو عیسی اگشت و اشدی که آنایا ختستت، چون چشیاشو ساگی بُدستاد. ۴۴ پ دَفیدو ا آنایا وِل اَشکِه و چو، و اِبی سَوْمین دَفَه م دعا و تکرار اَشکِه. ۴۵ بعد عیسی حد شاگردیا اَم و شُ آنایا گت: «هَنو ختستی و استراحت کِرْدای؟ بِنی ساعتی که تعیین بُدستاد نَزیکه و ا پَس انسان دست گنهاریا تسلیم اکنِت. ۴۶ اِبابی، اچم. بِنی کسی که شُیه ا ما تحویل هاد، اُندا.»

دستگیرنِ عیسی

^{۴۷} عیسی هَنو حرف شَراد که یهودا، یکی از آن دوازده تا شاگرد، اَمَره جماعت گاتی که وَ شمشیر و چُماق هادِت اُنِدِت. آنایا از طرف کاهِنی گپ و شیخی کوم اُنِدِستادِت. ^{۴۸} کسی که شُ عیسی خیانت کِه، شُ آنایا نِشونَه‌ای دَدِستاد و اَشکِستاد: «اُ آنایکه اَدبوسام، خوشه؛ اَشبِگری.» ^{۴۹} یهودا یِک راست اُ حِدِ عیسی اُم و اَشگت: «سلام، استاد!» و شابوسی. ^{۵۰} عیسی شُ یهودا گت: «آی رفیک، گری که اُنِدِستِش اَنجومُش هاتِش اَنجوم هاد.» مِ موگوا آنایا اُنِدِت و اُ لی سِرِ عیسی لِیت و شُگرت. ^{۵۱} مِ موگوا، یکی از کِسی که اَمَره عیسی هاد، شمشیرش اَشکشی و ضَرَبه‌ای شُ نوگرِ گپترین کاهِن زاد و گاشش اَشبلی. ^{۵۲} پَ عیسی شُ انا گت: «شمشیرت تی جاش هُنِس، چون هرکه شمشیر بکِشه، وَ شمشیر هم گشته آبه. ^{۵۳} گمون اکنش اَمناشابه الان از بای اَسمونیم اَمینَه که بشته از دوازده تا لشکر فرشته اُ کَمکم بفرست؟ ^{۵۴} ولی مِ موگوا، چینا نوشته‌ئی مَکدَس اُ اَنجوم اَرسه که اِگه باید اِ اِنفاکِیهوا بَفته؟» ^{۵۵} مِ ساعتا عیسی شُ آن جماعتا گت: «مِ ما راهزنام که وَ شمشیر و چُماق اَسی گِرتم اُنِدِستی؟ ما هر راز تی معبد اَشستام و تعلیم مَد و نُبِگرتام. ^{۵۶} ولی هَمَه اِ اِنفاکِیهوا اَفْتَد تا نوشته‌ئی مَکدَس پیغامبریا اَنجوم ببه.» مِ موگوا هَمَه شاگردیا اُ عیسی ول شُکِه، گروخت.

عیسی جلو و قیافا و شورای یهود

^{۵۷} بعد کِسی که اُ عیسی شُگرتستاد، انا شُنحِدِ قیافا، گپترین کاهِن بو. اَنکا معلی تورات و شیخیا جمع اَبِدِستادِت. ^{۵۸} پَطْرُس دورادور اَزْدِمبالَه عیسی اچو تا اُ مَنسیرای خونه گپترین کاهِن رسی. پَ داخل چو و خود نگهبونیا شست تا بینه آخر اِ گرا چه آبه. ^{۵۹} کاهِنی گپ و هَمَه اعضای شورا اَزْدِمبالَه شهادت دارو وَضد عیسی هادِت تا اَشبِکِشت؛ ^{۶۰} با اِکه بُری شاهیدی داروی اُنِدِت، ولی آنایا دلیلی شُنانجو که شُبشابه اُ عیسی اُ مرگ محکوم بکِنِت. بلاخره دو نفر اُنِدِت و ^{۶۱} شُگت: «اِ مَردا اَشگت، ”ما مَشا به معبد خدا رو خراب بکنام و سه راز انا از نو نک بکنام.“» ^{۶۲} گپترین کاهِن آبابو و شُ عیسی گت: «هیچ جوابی ناتش؟ اِ چئه که اِ مَرديهوا وَضدت شهادت دَدات؟» ^{۶۳} ولی عیسی ساکت اَمود. گپترین کاهِن شُ عیسی گت: «اُ خدای زنده گسام تَتام، اگه تو مسیح موعود، پُس خدائش اُ اما بگه؟» ^{۶۴} عیسی جواب اَشْد: «تو اینا اَنگت! ولی اُ شما اگام که از اِ

به بعد، اُپس انسان اِبْنی که اُ دست راست خدایِ کادر اُدائی و لی اَبری آسمو ادا.»^{۶۵} م موگوا گپترین کاهِن یگَه جُمَش پَر اَشِکِه و اَشِگت: «کُفر اَشِگت! دِگه چه نیازی اُ شاهد مَهه؟ هَم الان کُفر گتَش تُشُنفت،^{۶۶} حُکم شما چِئِه؟» اَنایا جواب سُناد: «لایک مَرگِه!»^{۶۷} م موگوا اَنایا تُف شُن لی لویِ عیسی بَست و سُزاد. مُشتی هَم شُن زِر گاشِ اَنَا آزاد،^{۶۸} و شواگت: «اِی مسیح، اِسی اَمَا پیشگویِ بکو! که شُ تو زاد؟»

پَطْرُس اُ عیسی حاشا اَکو

^{۶۹} پَطْرُس، دَر تی مَنسیرا اُداستاد. یِک کَنیز جَوونی شُحَد اَم و اَشِگت: «تو هَم اَمَرِه عیسیایِ جلیلی هادِش.»^{۷۰} ولی پَطْرُس جَلوو هَمَه حاشا اَشِکِه و اَشِگت: «نادانام چه گتاش!»^{۷۱} وختی پَطْرُس اُ طرف دَر دالو چو. یِک کَنیز جَوونیدو اُ اَنَا اَشدی و شُ کِسی که وایستدِستادِت گت: «اِ مَردا اَمَرِه عیسیایِ ناصری هاد!»^{۷۲} پَطْرُس دَفیدو حاشا اَشِکِه و گسام شاخَه که: «ما اُ مَردا ناشناسام.»^{۷۳} کامی بعدته، کِسی که اَنکا وایستدِستادِت جلو اُنَدِت و شُن پَطْرُس گت: «شکی نی که تو هَم یکی از اَنایا هِش! اِسی که از لَهجَت معلومه!»^{۷۴} م موگوا پَطْرُس شُ خوش لَعنت کِه و گسام شاخَه اَشِگت: «ما اُ مَردا ناشناسام!» م لَحظَهوا خروس بَنگ اَشَد.^{۷۵} پَطْرُس حرفی عیسی شُیاد اَم که شُ اَنَا گتِستاد: «کَبَل از بَنگ خروس، تو سه دَفَه اُ ما حاشا اَکِنِش!» پَطْرُس دَر چو و زار زار گریخ اَشِکِه.

۲۷

اُ عیسی تحویل پیلاتس اَت

^۱ وختی صبح بو، هَمَه کاهِنی گپ معبد و شیخی کوم جمع اَبَدِت و اَمَرِیَه سُور شِکِه که اُ عیسی بَکِشِت.^۲ اَنایا اُ عیسی دست بَسْتَه شُبو و شُن تحویل پیلاتس، فَرموندار رومی د.
^۳ وختی یهودا، کسی که اُ عیسی خیانت اَشِکِه، اَشدی که اُ عیسی محکوم شُکرد، از کَرَدَش پشیمون اَبو و سی سگه نُکَره‌ای که از کاهِنی گپ و شیخیا اَشِگرتِستاد شاپس د^۴ و اَشِگت: «گناه اَمِکِه، و خون یِک اَدام بی گناها تسلیم شما اَمِکِه.» اَنایا اُ یهودا جواب شُد: «اُ اما چه؟ خوت اَدانِش!»^۵ پَ یهودا

سگه ئی نُکره‌وا، تی معبد شُ لی زمی بَرَنه و از آنکا دَر چو، و چو اُ خوش آوزو اُشکه و اُشگشت. ^۶ ولی کاهنی گپ سگه ئی نُکره‌وا از لی زمی جمع سُناکه و سُگت: «شرعا روا نی که اِسگیا تی خزانه معبد هُبیم، اسی که ا پول خونه.» ^۷ پَ آنایا اُمزیه شور سُکه و خود آن سگیا، زمن کوزه‌گرا سُخلی تا اُ آنکا کبرستنِ غریبیا بکیت. ^۸ وَاخاطر هَم تا و اراز اُ آن زِمنا 'زمن خون' اگائت. ^۹ پَ اینا، چی که ارمیای پیغامبر اُشگتستاد، اَنجوم بو که: «آنایا سی سگه نُکره‌وا سُناسه، یعنی کیمتی که کوم اسرائیل شُن لی انا نه، ^{۱۰} و خود انا زمن کوزه‌گرا سُخلی، هَموناکه خداوند شُ ما فرمود.»

عیسی جلوو پیلانُس

^{۱۱} عیسی جلوو پیلانُس فرمونداریست. فرمونداری از عیسی اُشپرسی: «تو پادشاه یهودنیا ئیش؟» عیسی جواب اُشد: «تو اینا اُتگت.» ^{۱۲} ولی موگه‌ای که کاهنی گپ و شیخیا، شُن عیسی تهمت اُزاد، عیسی هیچ جوابی اُشند. ^{۱۳} م موگوا پیلانُس شُ عیسی گت: «نِشُنفتاش چاد وِضدت شهادت دَدات؟» ^{۱۴} ولی عیسی جوابش اُشند، حتی اُ یک تهمت هَم جواب اُشند، اوناکه فرمونداری بُری تعجب اُشکه.

^{۱۵} فرمونداری رسم اُشاد که موگه عید پَسَخ یک زندانی وَاخواست مردم سُنسه اُزاد بکو. ^{۱۶} تی م زَمونا زندانین معروفی و اسم باراباس هاد. ^{۱۷} پَ وختی که مردم جمع اُبدت، پیلانُس شُ آنایا گت: «که نُنه اسی شما اُزاد بکنام، اُ باراباس یا عیسی که اُ انا مسیح اگائت؟» ^{۱۸} پیلانُس اُ حرفا وَاخاطر اُ اُزاد که شَدانست اُ عیسی از لی حسودی شُن تحویل انا دَد. ^{۱۹} از اُ گذشته، موگه‌ای که پیلانُس جی که حُکم سُکه اُداستاد، زنش پیغومی اسی انا اُشفرست که: «تو خود اُ مرد صالحا گری اُتنبه، چون اراز دربارَه انا خُوی اُمدی که، بُری عذاب اُمگشی.» ^{۲۰} کاهنی گپ و شیخیا، اُ جماعت مُجاب سُکه تا سُبینه باراباس اُزاد ببه و عیسی نابود ببه. ^{۲۱} فرمونداری دَفیدو شُ آنایا گت: «نُنه کدوم یکی از اُ دوتا اسی شما اُزاد بکنام؟» آنایا جواب سُناد: «اُ باراباس.» ^{۲۲} پیلانُس شُ آنایا گت: «پَ خود عیسا پی که مسیح سُگائت، چه بکنام؟» آنایا هَمه سُگت: «لی صلیب اُشیکش!» ^{۲۳} پیلانُس اُشگت: «اسی چه؟ م چه بدنی اُشکرد؟» ولی آنایا بلندته کال سُکه که: «لی صلیب اُشیکش!»

^{۲۴} پَ وختی پیلانُس اُشدی که نه تنها حرفش فایده‌ای اُشنی بلکه شورش بُدا،

فَرَمو اَشَدَّ هُو بيارْت و جلوو چَش جماعت دستياش اَششو و اَشگت: «خون اِ
مَردا اِ گَردي ما ني. خوتو آداني!»^{۲۵} هَمَه مردم جواب سُنَاد: «خون انا اِ گَردي
اما و بَچ و باريامو به!»^{۲۶} پ پيلاُتس، باراباسا اسي انايا آزاد اَشِكه و فَرمو اَشَدَّ اِ
عيسي سَلاق بَرنت و سَ تحويل دَ تا سَ صليب كِنِت.

عيسي رِشخاند اَبه

^{۲۷} پ سريازي فَرموندار، اُ عيسي سُن صَحَن كاخ فَرموندار بو و هَمَه گروه
سريازيا دورُش جمع اَبُدِت. ^{۲۸} انايا اُ عيسي لخت سُكِه و يك عباي سُرُخي سُنبار
كِه. ^{۲۹} تاجي از خار نَك سُكِه و سُن لي بِيَر عيسي نَه و عصايي از ني سُن دست
راستُش دَ. جلوُش زانو شوآزاد و و رِشخاند سُن انا اُگت: «سلام، اِي پادشاه
يهودِنيا!»^{۳۰} نَف سُن لي عيسي بَسِت و عصايي كِه اَشباراد از دستُش سُناسِه و
سُن سِر زاد. ^{۳۱} بعد از اِكِه اُ عيسي رِشخاند سُكِه، م عبا وا سُنُبار دَر اَتو و جُمَه
خوش سُنبار كِه. بعد سُبُو تا سَ صليب كِنِت.

اُ صليب بُدِه عيسي

^{۳۲} وختي كِه تي رَه هادِت، مردِي و اسم شَمعون كِه مال شهر قيرِوان هاد، سُن
گير اَتو و مجبور سُكِه صليب عيسي بَبَه. ^{۳۳} وختي انايا اُ جِي و اسم جُلُجتا، كِه
معنِيش جِي جُمُجَمَتِه، رَسِدِت، ^{۳۴} سُن عيسي شرابي دَ كِه مايع بُري تهرِي شُ
تِك هاد. ولي وختي عيسي مَرَه اَشِكِه، اَشناهِست واخَه. ^{۳۵} موگه اِي كِه عيسي
سُن صليب كِه، سريازيا اسي تَكسيم كِرَدِه جُمَش بين خوشو گَرَعَه سُبِسِت
^{۳۶} بعد انا سَسِت و نَگهبوني شُد. ^{۳۷} انايا جُرم عيسي هم لي تَخْتَه اِي سُنِوشَت
و سُن وِر بِيَرش زاد كِه: «اِنَّه عيسي، پادشاه يهودِنيا.»

^{۳۸} م موگوا دوتا راهزَن هم اَمَرَه عيسي اُ صليب بُدِت، يكي طرف راست عيسي
و يكي دُو طرف چِش. ^{۳۹} كِبي كِه از انا رَد اَبُدِت سُن عيسي دُشمو اَد و سِرشو
تَكُون شواد و ^{۴۰} شواگت: «تو كِه تَنَسِت مَعبدا خراب بِيكِنِش و سه راز از نو نَك
بِيكِنِش، اُ خوت نجات هاد! اگِه پُس خدائِش از صليب زير بَدَا!»^{۴۱} هَمينا هم
كاهِنِي گَب و معلِمِي تورات و شِيخيا، اُ عيسي رِشخاند شوَاكِه و شوَاگت: ^{۴۲} «اُ
بَكِيه نجات اَشَد، اَشناشابه اُ خوش نجات هاد! اگِه پادشاه اسرَائِيلِه، بَهر الان
از صليب زير بِياد اما اُ انا ايمون اَدارِم. ^{۴۳} م اُ خدا توكل اَشِنهاد؟ پ اگِه خدا
خاطُرش سَه، بَهر ت الان نجات شاد، چون انا اَشگت: «ما پُس خدا هام!»^{۴۴}
آن دوتا راهزَنيا هم كِه اَمَرَه عيسي اُ صليب بُدِسَاتِد، هَمينا اُ انا دُشمو

شواَد.

مرگ عیسی

^{۴۵} از ساعت دوازده پشین تا سه پشین، گل م سرزمینا تاریک بو. ^{۴۶} نزدیک ساعت سه پشین عیسی و صدای بلند کال اَشکِه: «ایلی، ایلی، لَمَّا سَبَقْتَنی؟» یعنی «خدای ما، خدای ما، آسی چه ول اَتکِرِدِستام؟» ^{۴۷} مُشتی از کِسی که آنکا وایستدستادت وختی اِنَّا شُشُنُفْت، شُگت: «اِ مردا اِ الیاس پیغامبر جار زتا.» ^{۴۸} یکی از آنایا جِخُو شُخیزِکِه، ابری شتو و شُ تی شراب نُزُش بُدُ زاد، شُ سِرِ داری نَه و شُ جلوو دهن عیسی بوت واخه. ^{۴۹} ولی بکِیَه شُگت: «صبر بکِنی، پهر بِنیم الیاس ادا نجات شاد؟» ^{۵۰} عیسی دَفیدو و صدای بلند کال اَشکِه و جو اشد. ^{۵۱} م موگوا، پرده معبد از برا تا زیر دو تگه بو. زمی لرزی و سنگیا تِرک شُخه. ^{۵۲} گبریا هم واز اَبَدِت. بُری از آدایِ مَکدَس که مُردستادت، زنده اَبَدِت ^{۵۳} و از گبریا دَر اُنَدِت، بعد از زنده اَبَدِه عیسی، ا شهر مُکدَس یعنی اورشلیم چِدِت و ا خیلِیا ظاهر بُدِت. ^{۵۴} وختی م افسر رومنا و کِسی که مأمور نگهبونی از عیسی هادِت، زلزله و انفاکِی که اَفْتَه شُدی، تِرس شُن جو اَفْتَه و شُگت: «واکعا که انا پُیس خدا هاد.»

^{۵۵} بُری از زنیا هم آنکا هادِت که از دور چش شوایه. آنایا از منطکِه جلیل اَرْدُمبالِه عیسی اُنَدِستادت و ا انا خدمت شوایه. ^{۵۶} بین آن زنیا، مریم مَجْدَلِیَه، مریم نَنَه یَعکوب و یوسف، و نَنَه پُسی زیدی هم هادِت.

دفن عیسی

^{۵۷} موگِه شوم، یک مرد پولداری و اسم یوسف که مال شهر راقه هاد اَم، انا هم یکی از شاگردی عیسی هاد، ^{۵۸} یوسف حَدِ پِیلاُتس جو و از انا شِئست که جسد عیسی شاد. پِیلاُتس هم فَرمو اشد که جسد ا شات. ^{۵۹} یوسف جسد عیسی شاسِه و تی گَفَن کتوننِ پاکِ اَشپِیچی ^{۶۰} و تی مَکبَرَه جدیدی، که آسی خوش تی صخره‌ای اَشکادِستاد اَشَنه، بعد یوسف سنگ گاتی لاح اشد و شُ جلوو دَهَنَه مَکبَرَه نَه و جو. ^{۶۱} مریم مَجْدَلِیَه و آن مریم دِگِه، آنکا جلوو مَکبَرَه اداستادت.

نگهبونی از مَکبَرَه

^{۶۲} صباش، یعنی یک راز بعد از رازِ آماده بُدِ آسی عید پَسَخ، کاهنی گپ و

عالمی فرگه فریسی حد پیلاتس جمع آبدت^{۱۳} و شگت: «گربان! مَنیادِ که آن حُکّه بازَا وَخْتی هَنو زنده هاد، شگت، «ما بعد از سه راز زنده آدابام.»^{۱۴} پ فرمو هادِ که تا رازِ سوّم جلوو مَکَبَرَه نَگهبونی هاتِ، نِکو شاگردیاش اُچت و جَسدا بِدُزیت و اُ مردم بِگائِت که آنا از مُردِیا زنده آبدِ، که آگه اینا بِبِه، اِ کَلکِ آخراز کَلکِ اوّل بَتّه آبه.»^{۱۵} پیلاتس جواب اُشد: «شما خوتو سربازی نَگهبون تَهه. اُچی و هرچی تاشابه نَگهبونی هاتی.»^{۱۶} پ چِدت و سنگِ مَکَبَرَه‌وا مَهر و موم سُکِه و نَگهبونی آنکا شنه تا از مَکَبَرَه محافظت بِکِنِت.

زنده آبدّه عیسی

^۱ بعد از راز شنبه مکدس یهودنیا، اولین راز هفته، صبح شَفک مریم مَجْدَلِیّه و آن مریم دِگه چِدت که مَکَبَرَه‌وا بِنِت .^۲ یکدَفه زلزله گاتی اُم، چون یک فرشتَه خداوند از آسمو زیر اُم و مِ سَنگ گاتا از جلوو مَکَبَرَه شُ لرد زاد و لی آنا شست.^۳ شَکل مِ فرشته‌وا چُن برکِ آسمو بللک شِکِه و جُمَش چُن برف، سفید هاد.^۴ وَخْتی نَگهبونیا اُ آنا شُدی از تِرس لَرزه شُن جو اُفتَه و چُن مُردِیا بُدِت!^۵ ولی مِ فرشته‌وا شُ زِنیا گت: «مترسی! چون آدانام که اُزدم عیساپی هی که شُن صلیب که.^۶ آنا اِکا نی، چون هَموناکه اُشگت، زنده آبدِ! بلگی و جی که جَسدُش شُندِستادا بِنی،^۷ بعد جُحو اُچی و اُ شاگردیاش بِگائی که «آنا از مُردِیا زنده آبدِ و کِبِل از شما اُ منطکه جلیل اُچه و اُ آنا آنکا اِبنی.» بِنی مِ شما گتِه!»^۸ پ زِنیا وَ تِرس و شادِن گاتی جُحو از مَکَبَرَه دَر اُنِدِت و شُنخیزِکِه تا اِ انفاکا اُ شاگردی عیسی خبر هاتِ.^۹ یکدَفه عیسی خود آنایا روبرو بو و اُشگت: «سلام!» زِنیا جلو اُنِدِت و اُ پئی عیسی اُفتَدِت و اُ آنا پَرسِتِش شِکِه.^{۱۰} مِ موگوا عیسی شُ آنایا گت: «مترسی! اُچی و اُ کاکِیام بِگائی که اُ جلیل اُچت. آنکا اُ ما اِبِنِت.»

گزارش نَگهبونیا

^{۱۱} موگه‌ای که زِنیا تی رَه هادِت، چَنتا از نَگهبونیا اُ شهر چِدت و هَمَه اتفاکی که اُفتَدِستاد، شُن کاهِنی گِب معبد گت.^{۱۲} بعد از اِکه کاهِنی گِب و شیخیا جمع آبدِت و اُمَرِیَه سُور شِکِه، بُری پول شُن سربازیا د،^{۱۳} و شُن آنایا گت: «اُ

مردم پښتانه چې په "شاگردپال موگه شو انديت و وختي که اما ختستاديم، جسدي آنا شُدزي." ۱۴ و آگه ا خبرا ا گاش فرموندان برسسه، اما خومو راضي شكينم و ناهريم آبي شما مشكلي پيش بياي." ۱۵ پ نگهبونيا پولا شناسه و گري که آنايا شگتستاد، انجوم شُد. ا کصه و ا تا و اراز بين يهودنيا هه.

مأموریت گات

۱۶ م موگوا يازده شاگرد عيسي ا جليل، ا کاوی که عيسي ش آنايا گتستاد، چديت. ۱۷ آنايا وختي ا عيسي شدي، ا آنا پرستش شکه. ولي بعضيا شک شکه. ۱۸ عيسي ام و ش آنايا گت: «همه گدريت تي آسمو و لي زي ا ما دد بدي. ۱۹ پ اچي و همه ملتيا شاگرد بيخي، و آنايا و اسم با، پس و روح کدوس خدا غسل تعميد هاتي ۲۰ و آنايا تعليم هاتي تا همه فرموني که م شما ددي، انجوم هاتي. پيني ما هميشه تا آخر ا دنيه و ا خود شما هام!»

